

SREDA, 11. NOVEMBRA 2015

št. 263 (21.500) leto LXXI.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gocu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - UL. Montecchi 6 - Tel. 040 7786339, fax 040 7786339

GORICA - UL. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - UL. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/T5

9 771124 666007

na iPadu,
ko je
časopis
še v tisku

TRST - Na 5. strani

Železarna: Rim prižgal zeleno luč

Pristojni ministrstvi odobrili načrt družbe Arvedi

TRST - Na 6. strani

Za ezule je bil Osimo Kobarid

Pobuda ob obletnici sporazuma

GORICA - Na 12. strani

36 milijonov za čistejšo Sočo

Predstavili načrt čistilne naprave v Štarancanu

PROSEK

Danes višek martinovanja

SLOVENIJA - Napoved slovenskega premierja Mira Cerarja

Ograje na meji

ANSA

Papeževi sporočili v Firencah

FIRENCE - Papež Frančišek je na obisku v Firencah poslal v javnost dve sporočili. V Pratu, kjer je leta 2013 v požaru umrlo sedem ljudi, ki so prebivali v delavnici, je pozval oblasti k boju proti izkoriščanju kitajskih delavcev, korupciji in nezakonitim dejavnostim, ki so močno razširjene v nezakonitih delavnicah.

Istočasno se je po polemikah prejšnjih dni odločno zavezal za reformirano italijansko Cerkev, »nemirno« in »ne obsedeno z oblastjo«. Mašo je daroval v polnem nogometne stadionu Franchi v Firencah.

LJUBLJANA - Slovenija bo v prihodnjih dneh postavila na meji s Hrvaško začasne tehnične ovire, tudi ograjo, če bo potrebno. Meja ostaja odprta, a nadzorovana, je včeraj poudaril premier Miro Cerar.

Za preobrat se je vlada odločila po napovedih, da je na poti proti Sloveniji, kot kaže, okoli 30.000 beguncov in tudi število ljudi, ki še naprej prihaja v Grčijo in se nato odpravlja proti srednji in zahodni Evropi, se ne zmanjšuje. Ker naj bi Avstrija po zadnjih informacijah že sporočila, da bo sprejemala po 6000 beguncev dnevno, se lahko zgodi, da bo na tisoče ljudi ostalo v Sloveniji, ob prihodu zime in s tem nizkih temperatur pa lahko pride do humanitarne katastrofe, je odločitev utemeljil Cerar. Po poročanju medijev, ki ga vladai noče komentirati, naj bi nabaval za 120 kilometrov dolgo žično ograjo.

Na 2. strani

Miro Cerar

ANSA

ROJAN - Kulinarična poslastica

Svetovno prvenstvo praženega krompirja

Umrl Helmut Schmidt

Na 3. strani

Prižgi me - nova svetila Christiana Siskovica

Na 11. strani

Pribežniki: goriški župan pisal ministru

Na 12. strani

Števerjanski otroci prepevajo že 40 let

Na 13. strani

Daniel Batich (Jadran): »Operacija bo konec novembra v Milanu«

Na 19. strani

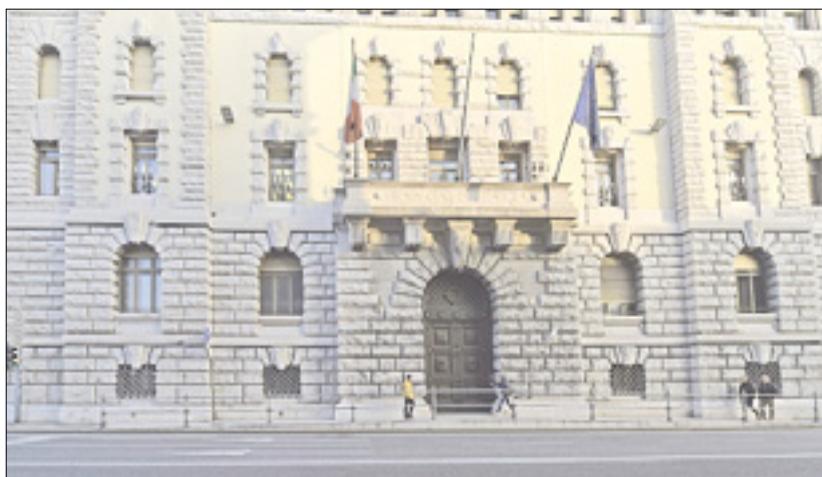
DEŽELA - Banka Italije o gospodarski rasti v FJK

Počasi, pa vendar

Glavni kazalec okrevanja je izvoz, krepi pa se tudi zasebna potrošnja

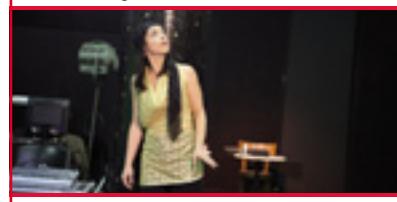
Deželno gospodarstvo je v prvem polletju letosnjega leta zmerno okrevalo, pomemben dejavnik gospodarske rasti pa ostaja izvoz. V povezavi s skromnim izboljšanjem razmer na trgu dela (na državni ravni) se krepi tudi okrevanje zasebne potrošnje. Še naprej upadajo prihodki v gradbeništvo, vendar pa gradbena podjetja opažajo, da se kriza ne zaostruje. Gospodarska rast je odvisna tudi od kreditiranja podjetij, pri čemer je znatni večjo bančno aktivnost pri odobravanju posojil, je včeraj na srečanju z novinarji ocenil direktor tržaškega sedeža Banke Italije Giuseppe Manitta.

Na 4. strani

slovensko
stalno
gledališče
SEZONA
2015/16

Lot Vekemans
**ISMENA, NJENA
SESTRA**
režiser Igor Pison

v petek, 13. novembra, ob 20.30 (premiera)
ponovitev se nadaljuje do 12. decembra
v Klubskem prostoru
z italijanskimi nadnapisi
zadruži omejenega števila sedežev je
rezervacija obvezna!

BLAGAJNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

DRUŠVENA
GOSTILNA
NA PROSEKU

Slavica Brankovič

DOMAČA KRAŠKA KUHINJA
TESTENINE IN MESNE JEDI

SRBSKA KUHINJA
MESO NA ŽARU

CVRTI KALAMARI

PROSEK 280
TEL. 040 225039

BEGUNSKA KRIZA - Vlada se je odločila za postavitev »tehničnih« ovir ob meji

Cerar: Slovenija se »lahko že jutri« sooči z izjemnim navalom ljudi

Slovenske oblasti v prihodnjih dneh pričakujejo nov naval beguncev

ANSA

LJUBLJANA - Slovenija bo že danes začela postavljati na meji s Hrvaško začasne tehnične ovire, tudi ograjo, če bo potrebno. Meja ostaja odprta, a nadzorovana, je poudaril premier Miro Cerar.

Izklučni namen ovir bo namreč usmerjanje prehoda beguncev, je pojasnil. Cerar je spomnil, da je na poti proti Sloveniji okoli 30.000 beguncev in tudi število ljudi, ki še naprej prihaja v Grčijo in se nato odpravlja proti srednji in zahodni Evropi, se ne zmanjšuje.

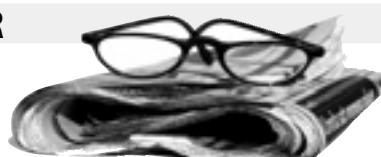
Ob tem pa se zaveze iz Bruslja za varovanje zunanje meje EU ne uresničujejo. Gre torej za situacijo, v kateri se Slovenija »lahko že jutri« sooči z izjemnim navalom ljudi, je poudaril Cerar. Hkrati pa je Avstrija po njegovih zadnjih informacijah že sporočila, da bo sprejemala po 6000 beguncev dnevno, podobno bo po besedah premierja ravnala Nemčija.

Zaradi tega se lahko zgodi, da bo na tisoče ljudi ostalo v Sloveniji, ob prihodu zime in s tem nizkih temperatur pa lahko pride do humanitarne katastrofe, je dejal, saj jim pristojni ne bodo mogli zagotoviti dovolj bivalnih namestitev, hrane, pijače, oblike in oskrbe. Tak zamašek lahko pripelje tudi do ogrožanja varnosti v Sloveniji, je opozoril.

»Kot človeku mi je težko, ko se odločam o tem, da bomo postavljali določene tehnične ovire, nikakor si ne želim Evrope, ki bi se spet zapirala z mejami. Ampak kot predsednik vlade moram prevzeti odgovornost, da se zagotovi nadzorovan pretok beguncev, da preprečimo humanitarno katastrofo ter zagotovimo varnost,« je Cerar dejal na novinarski konferenci.

Namen tehničnih ovir bo preprečevanje razpršenosti in usmerjanje ljudi na vstopne točke, pravi Cerar. Kdaj in kje jih bo Slovenija začela postavljati, premier ni želel povedati. Sicer naj bi Slovenija po poročanju nekaterih medijev že nabavila okoli 120 kilometrov žičnatih ograj.

Skupaj s postavljanjem tehničnih ovir se država po besedah Cerarja trudi povečati zmogljivosti za začasen sprejem migrantov, predvsem prostorov, ki so ogrevani, pri čemer pa premier izpostavlja, da ima dvomilijonska država omejene zmožnosti. Cerar je tudi zatrdir, da se je Slovenija za ta krok odločila sama in ne pod pritiskom Evropske unije.

IZPOSOJENI KOMENTAR

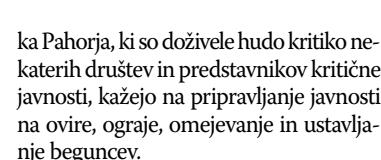
Vlogiki ograj

Slovenija bo v prihodnjih dneh na južni meji postavila tehnične ovire, tudi ograjo, če bo treba, je sporočil premier Miro Cerar. To pomeni dvoje. Prvič, da Slovenija počasi s svojih ramen snema pretežko begunsko breme, ki bremenii tudi notranje-politično ravnotežje, piše Janez Markeš v Delu.

Drugič, da se na sinhroniziran način končuje evropska pripravljenost k polni odprtosti do begunskega pritoka z Blížnjega vzhoda.

Težko bi dvomili, da Slovenija svoje meje simbolno zapira s privoljenjem Nemčije oz. Avstrije. Tako lahko v kratkem tudi predvidimo zaostreno politiko v obeh severnih "šengenskih" sosedah. Uradni razlog, češ da se po stavki grških ladjarjev sprošča večji contingent beguncev, je verjetno plod medijskega spinja in priprave javnosti na omejevalna dejanja. Tudi predhodne izjave predsedni-

Janez Markeš/Delo

ka Pahorja, ki so doživele hudo kritiko nekaterih društv in predstavnikov kritične javnosti, kažejo na pripravljanje javnosti na ovire, ograje, omejevanje in ustavljanje beguncev.

Oči so torej uprte v Nemčijo, nemški notranji minister de Maziere poziva k omejitvam pri podeljevanju begunskeh pravic in kritizira ignoranco preostalega dela Evrope do tega vprašanja. V Nemčiji se očitno izčrpava notranjopolitična toleranca. Vzporedna zanimivost: David Cameron je EU v imenu Velike Britanije postavil štiri politične zahteve kot pogoj, da njegova država ne izstopi iz EU. Prešlikal je signal postavitev ograje do Evrope, podobno kot jo Evropa postavlja do beguncev, piše komentator: (STA)

Janez Markeš/Delo

ITALIJA - Predsednik vlade obiskal Milan

»Expo odraz našega preporoda«

Giuseppe Sala v igri za županskega kandidata, ki ga bo leva sredina izbrala na primarnih volitvah

Predsednik vlade Matteo Renzi včeraj v Milanu

MILAN - Predsednik vlade Matteo Renzi je včeraj obiskal Milan iz dveh razlogov. Da bi še enkrat povabilni prav kar zaključeni Expo, in da bi preprečil njegovega komisarja Giuseppeja Salo, da kandidira na spomladanskih občinskih volitvah. Sala je kandidaturo dejansko že sprejel, moral pa bo najbrž čez »rešeto« primarnih volitev v levi sredini, ki so sklicane za drugo polovico februarja. Renzi je nekaj časa preprečeval aktualnega župana Giuliana Pisapia, naj spet kandidira. Očitno zaman, od tod podpora Sali, ki nima v žepu nobene strankarske izkaznice.

Renzi je preprečan, da je treba območje svetovne razstave smotorno izkoristiti. In to ne samo za potrebe Milana, temveč tudi Italije, saj je prav Expo po njegovem podoba italijanskega preporoda. »Italija je kulturna svetovna velesila, ki pa tega ne zna ali noče izkoristiti,« je potožil predsednik vlade in vodja Demokratske stranke. Renzi je tudi povedal, da so Italijo glede Expa povabilni vsi najvidnejši evropski voditelji, od Angele Merkel do Davida Camerona. Dolje, da je Italija pripravljena investirati kar 150 milijonov evrov za milanski svetovni center za genomiko.

Premier se je za uspeh svetovne razstave zahvalil županu Pisapi, predsedniku Lombardije Robertu Maroni, predvsem pa komisarju Sali. »O komisarju bi dodal še nekaj, a za to bo še čas,« je pojasnil Renzi, ki je imel seveda v mislih bitko za milanskega župana. Ministrski predsednik ni ravno velik pristaš prišernih volitev, težko pa se jih bo izognil, tudi zato, ker je njihov glavni pobudnik sedanji župan Pisapia. Slednji si je pred štirimi leti izboril kandidaturo prav z zmago na notranjih volitvah v levi sredini.

Ceprav je Renzi pred časom dal razumeti, da se ne bo osebno ukvarjal z upravnimi volitvami, se bo moral z njimi soočiti. Predvsem v Milianu in v Rimu. V glavnem mestu Lombardije bi morebitna kandidatura Sale pognala veter v jadra levi sredini, ki je sicer tam na oblasti od zadnjih volitev leta 2012. Za Renzija in njegovo Demokratsko stranko pa je položaj dosti bolj zahteven in zapleten v Rimu, kjer bodo volitve po odhodu župana Ignazio Marina predčasne. Volilne ankete DSI v levi sredini kažejo precej slabo, zato se Renzi nagiba, da bi župansko kandidaturo ponudil predsedniku Lacijs Nicoli Zingarettiju.

LONDON - Pogoji Velike Britanije za vztrajanje v Evropski uniji

Cameron izsiljuje evropske partnerje

Če dogovora ne bo, bo britanski premier na referendumu podprt «brexit»

LONDON - Britanski premier David Cameron je objavil štiri cilje za reformo Evropske unije, ki naj bi zagotovila, da Velika Britanija ostane njena članica. Cilje je podrobnejše opredelil v pismu predsedniku Evropskega sveta Donaldu Tusku, ocenil pa je, da ne gre za «nemogočo nalogo». Pismo Tusku bo podlaga za razpravo med ostalimi voditelji članic EU. «Reformiranje britanskega članstva v EU bo velika, a ne nemogoča naloga,» je dejal britanski premier.

V govoru v Chatham Housu v Londonu je izrazil prepričanje, da mu bo uspešno dosegel dogovor, ki bo ustrezal tako Veliki Britaniji kot ostalim partnerjem v EU. Če pa dogovora ne bo, pa bodo v Londonu »znowa premisili« o članstvu v EU in bo tudi sam podprt »brexitom«.

Cameron je med štirimi cilji izpostavljal zaščito enotnega trga, vzpodobujanje konkurenčnosti, izvzetje Velike Britanije iz poglabljanja unije skupaj s krepitevijo vloge nacionalnih parlamentov ter omejevanje pravic za prišleke iz drugih članic, ki naj ne bi mogli več koristiti določenih socialnih pravic ali davčnih olajšav.

Cameron je pred letošnjo ponovno izvolitvijo na celo britanske vlade napovedoval, da bo izpogajal spremembu pogovjev sodelovanja Velike Britanije v EU in da bodo nato o tem in nadaljnjem članstvu v uniji Britanci odločali na referendumu do konca leta 2017.

Včeraj je med drugim zatrdil, da še enega referendumu o članstvu Velike Bri-

tanije v EU ne bo. »To bo velika odločitev za našo državo. Morda celo največja v času našega življenja,« je dejal.

Zavzel se je tudi za večji nadzor nad pravico do prostega pretoka oseb med 28 članicami EU. »Kot smo videli tako spektakularno po vsej Evropi z migrantsko krizo, potrebujejo države več nadzora za soočanje s pritiski ljudi, ki prihajajo,« je dejal in menil, da so »trenutno ti pritiski preveliki.«

Britanci verjamejo v odprto gospodarstvo, »vendar pa moramo imeti možnost soočati se pritiski, ki jih prost pretok

ljudi prinosa - na naše šole, bolnišnice in javne službe.«

Kot predlaga Cameron, bi določena javna sredstva in subvencije državljanji iz drugih članic EU lahko koristili še po štirih letih od prihoda na Otok.

Poudaril je, da ne gre za boj proti konceptu prostega pretoka delovne sile, ki je ob svobodnem pretoku blaga in kapitala temeljni steber evropskega enotnega trga. Vendar pa je treba omejiti zahteve migrantov po socialnih prejemkih. Kar 43 odstotkov prištekov iz drugih članic EU namreč v prvih štirih letih vsaj določeno obdobje prejema socialno pomoč, ugotavlja jo v Londonu.

Izrekel se je tudi proti »vse tesnejšemu povezovanju« med članicami, saj da to ni več zadeva, ki bi zanimala Veliko Britanijo. V tej luči se je zavzel še, da bi morale biti članice EU, ki so ohranile lastno valuto, obravnavane enako kot članice evro-

skega območja. Če bi bile države zunaj območja enotne valute »potisnjene ob rob in plesljavane, potem to ne bi bil več klub za nas«.

V povezavi z nasprotovanjem poglabljjanja integracije je predlagal še, da bi tudi skupina nacionalnih parlamentov imela možnost blokade kakega evropskega ukrepa. Ne bi pa imel te možnosti parlament posamezne države, je predlagal Cameron.

Cameron je cilje reforme EU objavil skoraj tri leta po tem, ko je po pritiskih evroskeptikov v lastni konservativni stranki in evroskeptične stranke UKIP napovedal referendum o tem, ali naj Velika Britanija ostane v EU ali ne.

Vendar pa so bili odnosi Otoka z Brusljem turbulentni še precej pred Cameronom vodenjem britanske vlade. Že ko se Velika Britanija leta 1973 pridružila tedanjem Evropski gospodarski skupnosti, ni sodelovala pri več pomembnejših skupnih politikah. Premierka Margaret Thatcher, ki je postala ikona evroskeptikov, je leta 1984 z zahtevami po »vrniti denarja« dosegla znamneniti britanski rabat. Britanija pa se leta 2002 tudi ni priključila evrskemu območju in je obdržala svoj funt.

Ob letošnjih volitvah maja je Cameron potem napovedal, da bodo referendum o »brexitu« izvedli do konca leta 2017. Po ocenah opozovalcev pa bi bil lahko celo že prihodnje leto, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

V Bruslju sicer ne odklanjajo Cameronovalih predlogov, vendar pa opozarjajo, da so nekateri zelo problematični, zlasti glede prostega pretoka delovne sile.

Kot se je v Bruslju odzval glavni govorec Evropske komisije Margaritis Schi-

David Cameron

ANSA

nas, je več elementov britanskih predlogov povsem možnih in uresničljivih. »Kot na primer povečevanje vloge nacionalnih parlamentov ali pa nekatere vprašanja, ki so težka, kot so odnosi med članicami evropskega območja, in tistimi, ki niso,« je dejal.

»Nekatere zadeve pa so močno problematicne, saj zadevajo temeljne svobocene našega notranjega trga. Neposredna diskriminacija med državljanji EU je v tej kategoriji,« je še dejal Schinas.

Predsednik Evropskega sveta Tusk pa je na Twitterju zapisal, da se bodo pogovori glede britanskih predlogov začeli prihodnji teden. Začel bo dvostranske pogovore s članicami in tudi z Evropskim parlamentom na to temo, je napovedal.

Prvi resnejši pogovori o Cameronovalih predlogih se bodo po napovedih AFP začeli na decembrskem vrhu EU. Toda kot je danes nakazal tudi Schinas, bo to še začetek pogajanj. Tudi v Londonu še ne pričakujejo dogovora že tako zgodaj, je povedal britanski minister za evropske zadeve David Lidington.

Nadškof Uran se lahko vrne v Slovenijo

LJUBLJANA - Apostolski nuncij Juliusz Janusz je Nadškofijo Ljubljana obvestil, da je upokojen nadškof Alojz Uran od Svetega sedeža prejel dovoljenje, da se po bivanju v tujini lahko vrne v Slovenijo, so sporočili s Slovenske škofovske konference. Kot so zapisali, bo nadškof Uran glede na svoje zdravstveno stanje v dogovoru z ljubljanskim nadškofom opravil različne pastoralne dejavnosti in pomagal pri življenju lokalne Cerkve. Dodal so, da so njegove vrnitrive iskreno veseli in mu želijo čimprejšnjega okrevanja. Uran je novembra 2009 nepričakovano odstopil, uradno iz zdravstvenih razlogov, kasneje pa se je izvedel, da je od Svetega sedeža dobil navodilo, naj se umakne iz javnega življenja. Po dekretu Kongregacije za škofe v Rimu je moral kasneje zapustiti Slovenijo ter je živel in deloval v Trstu.

Umrl francoski filozof Andre Glucksmann

PARIZ - V 79. letu starosti je umrl francoski filozof Andre Glucksmann. Eden najvidnejših sodobnih francoskih filozov je bil, preden se je v svojih polemičnih zapisih začel boriti proti vsakršni obliki diktature in totalitarizma, prepričan marksist in maoistični levicar. V 70. letih minulega stoletja se je pridružil novim filozofom. Pod njihovim vplivom je radikalno obrnil hrbet komunizmu. Po izidu knjige ruskega pisatelja Aleksandra Solženicina Arhipelag Gulag, ki je predvsem v Franciji mnoge zagrize nevlivne levicarje spreobrnil v desničarje, je objavil knjigo La Cuisiniere le Mangeur d'Hommes (Kuharica in ljudozerec), v kateri je obravnaval s stalinističnim in marksističnim sistemom. Od tedaj se je v vseh svojih delih boril proti vsakršni obliki totalitarizmov. Postal je zagovornik človekovih pravic in demokracije.

Glucksmann je izviral iz judovske družine s koreninami v Vzhodni Evropi, ki je emigriral v Francijo. Rodil se je leta 1937 v bližini Pariza, kamor so njegovi starši pobegnili iz Nemčije. Studiral je v Lyonu.

Skoraj istočasno so palestinski zavezniki RAF ugrabili Lufthansino letalo s 86 potniki. Schmidt znova ni ugodil njihovim zahtevam, ampak odredil akcijo nemških protiterorističnih enot. Ta se je končala srečno z osvoboditvijo vseh potnikov.

Mnogi v njegovi lastni SPD so Schmidt med drugim zamerili njegovo odločno zagovarjanje jedrske energije, svobodne tržne ekonomije in kreditne vloge vojske in zvezne Nato.

Po umiku iz aktivne politike se je Schmidt leta 1983 kot soizdajatelj in kasneje izvršni direktor pridružil priznanemu političnemu tedeniku Zeit. V letih, ki so sledila, je poleg tega napisal več kot 30 knjig. Vse do konca je zaradi svojega ostrega jezika ostal priljubljen sogovornik takoj nemških časnikov kot televizij. Sproščal se je med drugim s cigaretami in igranjem klavirja. Vse do konca je kadil skorajda nepretrgoma, tudi na televiziji in v lokalih, kjer je to sicer prepovedano. Nekoč je na vprašanje, kako je preživel svojo izredno politično kariero, odgovoril, da za to potrebuje dvoje - »močno voljo in cigarete.«

HAMBURG - Umrl legendarni Helmut Schmidt

Nemčijo je vodil v letih, ko je postala gospodarska velesila

HAMBURG - V starosti 96 let je včeraj v domačem Hamburgu umrl nekdanji nemški kancler Helmut Schmidt. Socialdemokrat je nekdanjo Zahodno Nemčijo vodil od leta 1974 do 1982. Do zadnjega je ostal aktiven, znan po svojem ostrem jeziku in verižnem kajenju. Po poročanju nemških medijev si Schmidt ni nikoli zares opomogel po letošnji operaciji žil. Zadnje dni je bil v bolnišnici, njegovo stanje pa se je hitro slabšalo. Zadnje ure je bil neodziven in vročičen.

Socialdemokratski politik je nekdanjo Zahodno Nemčijo vodil v letih, ko se je ta uveljavila kot globalna gospodarska velesila. To so bila obenem težka leta, ki jih je zaznamovalo krvavo nasilje skrajnih levicarjev Frakcije rdeče armade (Raf) in obenem hladna vojna. Kljub svoji bolj levi politični usmeritvi je Schmidt odločno zagovarjal tržno gospodarstvo. V Evropi, razklani z železno zaveso, je posebljal trezno in pragmatično politiko. Velja za enega utemeljiteljev skupne evropske valute, saj je skupaj s tedanjim francoskim predsednikom Valeryjem d'Estaingom v letih 1978-1979 pomagal vzpostaviti Evropski monetarni sistem s skupno evropsko obračunsko enoto ECU, nekakšno predhodnico evra. Politike ni Schmidt nikoli povsem zapustil. Bil je soizdajatelj priznanega nemškega tedenika Zeit in vse do konca viden član javnega življenja. V zadnjih letih je med drugim glasno odmevala njegova kritika na račun ravnjanja kanclerke Angele Merkel v dolžniški krizi.

Rodil se je mesec dni po koncu prve svetovne vojne. V drugi svetovni moriji se je boril za nacistično Nemčijo, najprej na vzhodni in kasneje na zahodni fronti. Leta 1945 je pristal v britanskem vojnem ujetništvu in tam naj bi se spreobrnil v socialdemokrata. S svojo otroško ljubezni Hanenlore, bolj znano kot Loki, se je poročil leta 1942 in

skupaj sta ostala vse do njene smrti leta 2010. Njuna hčerka Susanne živi v Londonu, sin pa jima je umril kot otrok zaradi meningitisa. Študiral je ekonomijo in politologijo, aktiven član nemških socialdemokratov pa je bil vse od konca druge svetovne vojne.

Širši javnosti je postal znan leta 1962, ko je kot tedanjki deželnki notranji minister v Hamburgu ob poplavah vpoklical na pomoč vojsko. Čeprav je s tem verjetno rešil številna življenja in je poželjal hvalo zradi svoje učinkovosti, je bil tudi tarča očitkov, da je kršil ustavo. A nanje je Schmidt v svojem slogu odgovoril, da časa za branje ustave med poplavami pač ni imel. Ta njegov pragmatičen pristop ga je vodil tudi kasneje in je zaznamoval njegovo politično delo doma in v tujini. Kasneje se je zaradi njega tužil za spopad s levičnimi ideologi znotraj SPD.

Leta 1965 je nato preseljal v zvezno politiko, najprej kot poslanec bundestaga in od leta 1969 kot član vlade tedanjega nemškega kanclera Willyja Brandta. Bil je minister za obrambo in nato za finance, vmes pa kratek čas tudi za gospodarstvo.

Vodenje vlade je prevzel leta 1974, potem ko je Brandt odstopil zaradi volunskega škandala. To je bil čas svetovne globalne recesije, ki pa jo je Zahodna Nemčija pod Schmidtom relativno dobro prebrodila. Ponovno je bil na čelu vlade v Berlinu izvoljen leta 1976 in nato še leta 1980, a svojega tretjega mandata ni pripeljal do konca. Njegova koalicija z liberalci (FPD) je razpadla in na čelu vlade ga je leta 1982 zamenjal soimenjak - krščanski demokrat Helmut Kohl. Posebej huda preizkušnja za kanclerja Schmidta je prišla leta 1977, ko je RAF ugrabil predsednika nemške zveze delodajalcev Hanns-Martina Schleyera in v zameno zanj zahvalil izpustitev več svojih pripadnikov iz zapora. Kancler ni popustil in Schleyerja so ubili.

30. novembra stavka pilotov slovenske Adrie Airways

BRNIK - Piloti slovenske letalskega prevoznika Adria Airways so za 30. november napovedali stavko, ki bo potekala od 5. do 24. ure. Za ta korak so se odločili zaradi zastopa v pogajanjih za sklenitev nove kolektivne pogodbe. Napovedana stavka zagotovo ni dobra novica za Adria Airways, ki je v postopku prodrže, novembra pa jo čaka dokapitalizacijska skupščina. Ob tem se postavlja vprašanje, ali bo prevoznika dokapitaliziral morebiten kupec.

DEŽELNO GOSPODARSTVO - Stališče Banke Italije

Rast izvoza poganja zmerno okrevanje v FJK

Krepi se tudi zasebna potrošnja, a je pot iz krize še zelo zahtevna

Deželno gospodarstvo je v prvem polletju letošnjega leta zmerno okrevalo, pomemben dejavnik gospodarske rasti pa ostaja izvoz. V povezavi s skromnim izboljšanjem razmer na trgu dela (na državni ravni) se krepi tudi okrevanje zasebne potrošnje. Še naprej upadajo prihodki v gradbeništvu, vendar pa gradbena podjetja opažajo, da se kriza ne zaostruje. Gospodarska rast je odvisna tudi od kreditiranja podjetij, pri čemer je zaznati večjo bančno aktivnost pri odobravanju posojil.

To je le nekaj podatkov, ki jih je na včerajnji novinarski konferenci v družbi kolegov predstavil direktor tržaškega sedeža Banke Italije Giuseppe Manitta, ki meni, da so veter v jadra zmerne gospodarske rasti tako zunanjji dejavniki kot notranja politika. Pri napovedih pregovorno previdna Banka Italije ugotavlja, da se okrevanje deželnega gospodarstva krepi že od lanskega leta. »To je spodbudno, vendar je treba zagotoviti, da bo gospodarstvo trajno in vzdržno«, ugotavlja Manitta, ki je zadovoljen s podatkom, po katerem se je potrošnja v zadnjem obdobju povečala, čeprav je še daleč od prekrižne ravni.

Na gospodarsko rast je tudi tokrat ugodno vplivalo tuje povpraševanje. Izvoz v Furlaniji-Julijski krajini se je okreplil za 7,6 odstotka, največjo rast je zabeležil ladjedelniški sektor, dobro pa je šlo tudi pošti in prehrambeni in prehrabeni industriji. Za našo regijo so najpomembnejši nemški, avstrijski, francoski in španski trg. Povečala pa se je tudi izvoz v države zunaj Evropske unije.

Pot iz krize je še vedno težka za ne-premičinski trg. Obseg prometa s stanovalnji in hišami je bil v letošnjem prvem polletju za polovico manjši kot leta 2005, zanimiv pa je tudi podatek, da so cene nepremičnin enake tistim iz leta 2005. Iz poročila Banke Italije izhaja tudi, da se je v primerjavi s predhodnim šestmesečnim obdobjem zmanjšal obseg

Sedež Banke Italije na Korzu Cavour v Trstu

FOTODAM@N

Stopnja brezposelnosti se je v prvi polovici 2015 celo povečala za 0,6 odstotka

polletju povečalo število delovnih pogodb za nedoločen časa, in sicer z 10,9% na 15,1% na sto novih zaposlitev, zmanjšalo pa se je število honorarnih pogodb. V poročilu so zbrani tudi podatki o kreditiranju podjetij. Posojilna aktivnost bank ni več tako zadržana, podatki pa kažejo, da do dolgoročnih virov financiranja še vedno težko dostopajo mala in srednja podjetja, ki so nenazadnje najpomembnejši segment deželnega gospodarstva. Povečal se je obseg posojil srednjim in velikim podjetjem, za odtenek lažji dostop

javnih del. Klub zmerni gospodarski rasti zaposlovanje raste počasneje kot bi bilo pričakovati.

Število brezposelnih v regiji je v prvi polovici leta doseglo 8,6%, kar je za 0,6% več kot lani. 47 tisoč oseb je aktivno iskalo službo, kar štiri tisoč več kakor lani. Z reformo trga dela, v javnosti znano tudi kot Jobs Act, se je v prvem

do virov financiranja pa so zabeležila gospodinjstva.

Čeprav deželno gospodarstvo uživa

najlepšo »pomlad« v zadnjih letih, se

ekonomisti zavedajo, da je pot iz krize zahtevna. Na predstaviti poročila Banke Italije je bilo slišati, da bo treba še na-

prej delati na tem, da bi se trend rasti do-

mače potrošnje nadaljeval, dodano vrednost pa bo treba povečati v gradbeništvu in z njim povezanih dejavnostih. Z reformami bodo po mnenju ekonomistov ustvarjeni prepotrebni pogoji in temelji za vzdržno dolgoročno in stabilno gospodarsko rast, delovna mesta in blaginja.

Sanela Čolarić

Serracchiani: Bankitalia potrdila pozitiven trend v FJK

TRST - Poročilo Banke Italije je potrdilo, da je v deželi Furlaniji-Julijski krajini že zaznavna ponovna oživitev gospodarstva. To so sicer le prvi znaki, ki pa naznajajo, da je Dežela FJK na pravi poti.

To sta v zvezi s poročilom direktorja tržaškega sedeža Bankitalie Giuseppe Manitte izjavila deželna predsednica Debora Serracchiani in deželni podpredsednik Sergio Bolzonello in v isti sapi ocenila, da je pot vsekakor še vedno dolga. Dežela FJK bo torej nadaljevala po svoji poti, začenši z izvajanjem zakona za spodbujanje podjetništva Rilancimpresa. V FJK se je namreč končno povečalo povpraševanje, kar je ob povečanju izvoza spodbudbeni znak. Deželna vlada bo še naprej na vsak način pomagala deželnim podjetjem, sta še poudarila Serracchiani in Bolzonello. To bo veljalo še zlasti za mala in srednja podjetja, ki bodo plačevala manjši davek Irap. Deželna uprava gleda z optimizmom tudi na zaposlovanje. Če je bila stopnja brezposelnosti v prvih šestih mesecih letos še zelo visoka, je dodal Bolzonello, se je razmerje med novimi zaposlitvami in odpusti oz. upokojitvami v zadnjem času krepko izboljšalo.

KOPER - Obsežna dela in nabava novih dvigal za povečanje zmogljivosti v pristanišču

Poglobitev bazena do 15 metrov bo v prihodnosti omogočila pretovarjanje ladij s 14.000 kontejnerji

KOPER - Poglobljanje prvega bazena ob kontejnerski obali koprskega pristanišča je praktično zaključeno, vendar bodo še podvodne meritve potrdile, ali je bila ciljna globina 15 metrov dosežena na celotni površini poglobljanja, sopotrdili v Luki Koper. Obala kontejnerskega terminala bo tako usklajena z globino plovnega kanala v prvi bazen. O tem, da se prav danes končuje poglobljanje morskega dna znotraj pristanišča ob kontejnerskem pomolu, so sicer že poročale Primorske novice.

Obala kontejnerskega terminala bo z globino 15 metrov usklajena z globino plovnega kanala v prvi bazen, čigar poglobljanje so pod okriljem uprave za pomorstvo zaključili pred kratkim, vendar to ne bo imelo bistvenega vpliva na prihod večjih oz. bolj naloženih ladij, pojasnjujejo v Luki Koper.

»Izziv je bil namreč globino kontejnerske obale povečati z 12 na 14 metrov, kar smo dosegli lani, saj ima večina ladij, ki danes prihajajo v Koper ugrez (v primeru polne naloženosti) okoli 13,5 metra,« so navedli za STA.

Kot so dodali, bo pomen globine 15 metrov prišel do izraza v prihodnje, ko bodo tudi z nabavo novih obalnih dvigal lahko pre-

tovarjali ladje z do 14.000 kontejnerskimi enotami na krovu.

Luka je namreč nedavno naročila 11 novih, zmogljivejših dvigal za pretvor kontejnerjev. Kot so že prejšnji teden sporočili iz Luke, gre za del investicije, ki predvideva tudi podaljšanje prvega pomola in izgradnjo dodatnih zmogljivosti na kontejnerskem terminalu, s katerim bo ta do leta 2020 dosegel letno zmogljivost 1,3 milijona kontejnerskih enot.

Za delo na ladjah so tako naročili dve večji in zmogljivejši kontejnerski dvigali, dimenzijski super post-panamax, ki bosta omogočali delo na ladjah s širino do 24 kontejnerjev oziroma 11 kontejnerjev višine. Novi super post-panamax dvigali bosta začeli obravnavati predvidoma junija 2017.

V Kopru so poleg tega naročili tudi dve mostni dvigali na tirnicah, ki bosta namenjeni nakladanju in razkladanju kontejnerjev na železniške vagone. Podaljševanje dveh obstoječih tirov na kontejnerskem terminalu ter izgradnja treh novih je že v teku. Konec prihodnjega leta pa bodo na skladiščnih površinah kontejnerskega terminala uporabljali še sedem novih mostnih dvigal na pnevmatikah. (STA)

Vlaki v FJK so točni

TRST - Železniška družba Rete Ferroviaria Italiana se lahko v FJK pohvali z točnostjo vlakov, je na srečanju z deželno odbornico za infrastrukture Mariograzio Santoro dejal območni komercialni direktor RFI Giorgio Botti. Anketa za obdobje od januarja do oktobra 2015 kaže, da uporabniki zaznavajo 93,9 odstotno točnost vlakov, kar je za štiri odstotke več kot v enakem lanskem obdobju. Botti je tudi izjavil, da so za izredna vzdrževalna dela porabili 55 milijonov evrov letno, prihodnje leto pa bodo porabili še milijon več. Večletni investicijski načrt predvideva porabo 150 milijonov, del katerih bodo uporabili za uvodna dela za povečanje hitrosti na proggi med Benetkami in Trstom ter za popolno revizijo tržaške postaje na Marsovem polju.

ZŠSDI z Gabrovcem o zakonu o športu

Na pobudo deželnega svetnika Igorja Gabrovca se je predstavništvo Združenja slovenskih športnih društev v Italiji v prostorih deželnega sveta v Trstu udeležilo avdicije pred V. deželno komisijo. Tema, ki so jo obravnavali, je bila naravnana na razpravo o predlogih sprememb deželnega zakona o športu in prostem času. Predsednik Ivan Peterlin in podpredsednik Igor Kocijančič sta prisotnim izpostavila predloge krovne športne organizacije, za katere bi bilo umestno, da bi bile uvrščene v zakon. Avdicije so se udeležili predstavniki malodane vsega deželnega športnega gibanja od nekaterih športnih zvez pa do organizacij za promocijo športa, fakultete za šport videmske univerze in drugih deželnih športnih realnosti. Večina se je s predlogi, ki jih misli vnesti v zakon deželni odbornik za šport Gianni Tortelli, strinjala: navzoči so izpostavili vrsto vsebinsko utemeljenih dopolnil v srčnem upanju, da jih bo deželni odbornik vzel v poštev in tako pripravil dober zakon, je zapisano v tiskovnem sporočilu ZŠSDI. Komisija je nato zakonski osnutek tudi odobrila z glasovi Demokratske stranke, gibanja Cittadini, Sel, Naprej Italije, gibanje petih zvez pa se je vzdržalo.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Sreda, 11. novembra 2015

5

DEŽELA - Zasedanje deželnega omizja o škedenjski železarni

Železarna: iz Rima zelena luč za načrt skupine Arvedi

Ministrstvo za okolje in ministrstvo za gospodarski razvoj sta včeraj odobrila projekt skupine Arvedi za okoljsko sanacijo in za proizvodno preobrazbo škedenjske železarne. Ministrstvi sta načrt sprejeli 2. novembra in izdali medministrski odlok, s katerim sta v bistvu potrdili veljavnost lani sklenjenega programskega sporazuma, ki je nato privedel do komisarske uprave t.i. tržaškega industrijskega kompleksnega območja. Zelena luč iz Rima pomeni, da bo družba Arvedi nadaljevala z delom za zmanjšanje stopnje onesnaževanja in sploh izboljšanje pogojev tako za delavce kot za občane, že v decembru pa naj bi v Škednu začeli dihati (bolj) svež zrak.

To je izjavila predsednica Dežele Furiani-Julijanske krajine Debora Serracchiani na deželnem omizju o železarni, ki je zasedalo včeraj dopoldne na sedežu deželne vlade. Srečanja sicer niso javno napovedali, nanj pa so bili vabljeni vsi udeleženi dejavniki, od deželne odbornice Sare Vito, tržaškega župana Roberta Cosolinija in pokrajinskega odbornika za okolje Vittoria Zollie do vladne komisarke Francesce Adelaide Garufi, predsednika tržaške Confindustria Sergio Razeta in predstavnikov sindikalnih organizacij.

Medministrski odlok točno določa subjekte in njihove funkcije pri upravljanju kompleksnega območja, ki ga v vlogi komisarke upravlja deželna predsednica Serracchiani. V Rimu pa se medtem nadaljuje delo za ugotovitev pristojnosti in odnosov med komisarsko upravo in državno družbo Invitalia. Ta mora nadzorovati izvajanje programskega sporazuma in je zadolžena za izvajanje »javnih« naložb in ukrepov (zasebe pač krije skupina Arvedi) na območju železarne in sploh tržaškem industrijskem območju.

Predsednica Serracchiani je na včerajnjem omizju med drugim navorila, da bo Dežela FJK 18. novembra objavila izvršilni pravilnik deželnega zakona za spodbujanje podjetništva (t.i. Rilancimpresa FVG) s posebnim poudarkom na pobudah, ki jih namerava izvajati deželna uprava na tržaškem industrijskem območju.

Sicer družba Arvedi nadaljuje z obnovitvenimi deli, so povedali na omiziju, začenši z deli v koksarni, ki je najbolj onesnažujejoči obrat (po mehanskem delu se bodo zdaj lotili električnih napeljav), razne teste oziroma preizkuse pa naj bi zaključili pred koncem leta. Ko bodo ta dela zaključena in bo začela delovati obnovljena koksarna, bo večina problemov, ki jih povzroča železarna, rešena, je ocenila predsednica Serracchiani.

Kar zadeva delovna mesta, bodo leta 2016 ponovno v službi vsi delavci, je poudarila Serracchianijeva in dodala, da nameravajo celo povečati število zaposlenih. Skratka, če bo šlo vse po olju, bo v tovarni pod Škednjem zaposlenih kar 700 ljudi, je še povedala deželna predsednica.

Predstavniki družbe Siderugica Triestina so med drugim še razkrili, da so v teku pogajanja za odkup družbe Elettra (ta se za proizvajanje energije poslužuje plina iz železarne), izredni komisar Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino pa je glede območja železarne na morju potrdil, da se bo kmalu zaključil postopek za izdajo 30-letne koncesije. Na srečanju so se ne nazadnje tudi na poziv sindikatov določili, da se bo deželno omizje o železarni sestajalo bolj pogosto.

Deželno omizje o škedenjski železarni

Prodani: Ali je to farsa?

Tržaški poslanec Aris Prodani (Svobodna alternativa) je v zvezi »s farso« glede železarne naslovil vprašanje na predsednika ministrskoga sveta, na ministra za okolje in na ministra za zdravje. Prodani hoče izvedeti, ali so bile pristojne ustanove seznanjene z dogajanjem oz. onesnaževanjem pred prodajo železarne skupini Arvedi, ali namerava Rim ukrepati glede morebitnih odgovornosti lastnikov železarne, ali so predvideni primerni ukrepi, če ne bo Arvedi izvajal od programskega sporazuma predvidenih obnovitvenih del in ali bodo delavci in prebivalci zaščiteni v primeru posledic za zdravje.

ŠOLSTVO - V okviru didaktičnega projekta o spomenikih

Posinovili rimski amfiteater

Zanj bodo skrbeli učenci in učenke večstopenjskega šolskega zavoda iz Ul. Commerciale

Večstopenjski šolski zavod iz Ul. Commerciale bo odslej skrbel za rimski amfiteater. Profesorji in učenci oziroma učenke bodo o njem širili informacije in bodo pripeljali vodene obiske, tematske itinerarje in predstave ter razne pobude v znamenju nove kulture in odnosa do zaščite spomenikov.

Učenci in učenke omenjene šole so namreč posinovili rimski amfiteater in s tem seveda tudi prevzeli naše ustrezno odgovornost. Pobuda je nastala v okviru didaktičnega projekta Šola posinovi spomenik, ki je nastal v Neaplju v decembru leta 1992 na pobudo Fundacije Napoli Novantanove v sodelovanju s šolskim skrbništvom in spomeniškim varstvom z namenom spodbujanja stalne vzgoje do spoštovanja in zaščite zgodovinsko-

umetniškega bogastva. Rimski amfiteater so posinovili na osnovi konvencije z deželnim spomeniškim varstvom iz FJK. Pri projektu, pri katerem je udeleženo 425 učencev in 36 profesorjev in bo trajal tri leta, sodeluje tudi tržaška občinska uprava in pokrajinska uprava.

rem je udeleženo 425 učencev in 36 profesorjev in bo trajal tri leta, sodeluje tudi tržaška občinska uprava in pokrajinska uprava.

ISTRSKA ULICA - Novi poveljnik predstavil koledar za leto 2016

Karabinjerji ščitijo tudi bogato kulturno dediščino

Pokrajinski poveljnik Daniel Melis s koledarjem FOTODAMJ@N

Karabinjerji posvečajo koledar za leto 2016 zaščiti italijanske kulturne dediščine, saj od leta 1969 delujejo s posebno enoto tudi na tem področju. »Zastava karabinjerjev je letos prejela zlato medaljo za zasluge na področju zaščite kulturne in umetnostne dediščine. To je navdihnilo tokratni koledar,« je včeraj razložil polkovnik Daniel Melis, ki je pred slabima dvema mesecema prevzel vodenje tržaškega pokrajinskega poveljstva.

Koledar, ki ni naprodaj (karabinjerji ga delijo samo zastonji) in bo žel zanimanje predvsem med zbiratelji, krasijo znane umetnine največjih slikarjev, v katerih se simbolično pojavit karabinjerja, ki ščitita umetnost. Začne se z Monetovim Makovim poljem, nadaljuje pa se z deli Balle, Boldinija, Toulouse-Lautreca, Van Gogha, Rousseauja, Seurata, De Chirica, Dalija, Boccionija, Dal Monteja, Carràja ter Magritta.

»Zaščita kulturne dediščine je manj poznana, a izjemno pomembna dejavnost karabinjerjev, saj se v Italiji nahaja dober del evropske (in svetovne) dediščine,« je povedal polkovnik Melis. Specializirani oddelek s sedeži v Rimu in vseh dvajsetih deželah razpolaga z datoteko, v kateri so opisi in do potankosti dodelane skenirane podobe vseh registriranih umetnin v Italiji. S temi podatki ločujejo ponaredke od originalov in se tako borijo proti tatovom ter ponarejevcem umetnin, ki so vselej in vsepoposod zelo dejavnici. (af)

Kmečka zveza o razpisu proti širjenju divjih prašičev

Javni razpis, ki ga je objavila pokrajinska uprava za čiščenje gozdov kot ukrep proti širjenju divjih prašičev, je omejen in nepotreben. To je poudarila Kmečka zveza včeraj v tiskovni noti in spomnila, da bo rok za prijavo na razpis zapadel 30. novembra. Razpis zadeva vsekakor zelo omejeno območje in v bistvu le mestno okolico, opozarja Kmečka zveza. Dalje je pokrajinska uprava dala na razpolago zelo malo denarja (40 tisoč evrov, najvišji možen prispevek 10 tisoč evrov), med možne prejemnike pa so vključili lovskie rezervate. To je skratka nesmiseln razpis, ocenjuje Kmečka zveza in opozarja, da bi lahko namesto njega izplačali odškodnine. Kmečka zveza bo vsekakor s tem seznanila člane, saj je potrebno pripraviti še kar precej dokumentov.

Razpisi za nova delovna mesta za določen čas

Pokrajinski urad za zaposlovanje (Kapucinsko stopnišče št. 1, urnik 9.15-12.45) obvešča, da bodo do petka, 20. novembra, sprejemali prošnje za tri delovna mesta za določen čas v zdravstvenem podjetju, ki išče tri osebe za oskrbo in podporo šibkejšim osebam. Razpis je namenjen za osebe z bivališčem v deželi FJK, ki so v dopolnilni blagajni ali v mobilnosti. Pokrajinski urad za zaposlovanje bo do 20. novembra zbral prošnje tudi za štiri delovna mesta za določen čas v Miljah, in sicer v okviru dveh projektov miljske občinske uprave. Prvi projekt predvideva tri zaposlitve za vzdrževalna dela v nekem domu za ostarele, drugi pa zadeva pomoč osebu, ki se ukvarja z elektronskim računovodstvom. Tudi ta razpis je namenjen za osebe z bivališčem v deželi FJK, ki so v dopolnilni blagajni ali v mobilnosti.

Lokalna policija: 47 kontrol, nobene nepravilnosti

Lokalna policija nadaljuje s kontroli v javnih lokalih v mestnem središču oziroma na območju t.i. movide. Namen kontrol je po eni strani zagotoviti pravico mladih, da se zabavajo v lokalih, in po drugi pravico občanov do miru in nočnega spanja. Nadzorovanje poteka v okviru pravilnika, ki ga je izdelala tržaška občinska uprava dve leti nazaj. Mestni redarji so med 2. in 8. novembrom opravili 47 kontrol na 11 območjih v Ul. Torino, na Drevoredu XX. septembra, v Ul. Rismondo, Ul. Alpi Giulie, Ul. Genova in na Reški cesti, tokrat pa niso izsledili nobene nepravilnosti.

Bil je v hišnem priporu, a obenem na sprehodu

Policisti tržaške kvesture so v pondeljek popoldne aretirali 20-letnega kosovskega državljanja A. I., ki je pobegnil iz hišnega pripora. Ta je bil namreč že od julija v hišnem priporu, a policisti so ga v pondeljek popoldne zalotili med sprehodom v spremstvu dveh prijateljev, sicer že starih znancev tržaške kvesture. Ko je A. I. zagledal policiste, se je skušal skrít za zabožnik za smeti, a zaman. Policisti so po ustreznih kontroli dokumentov ugotovili, da bi moral biti v resnici doma in so ga zato pospremili na kvesturo in nato v koronejski zapor.

ZGODOVINA - Ezuli ob 40-letnici sporazuma med Italijo in Jugoslavijo

»Osimska meddržavna pogodba je v resnici naš drugi Kobarid«

»Komemoracija« ob spomeniku na trgu pred železniško postajo

»Italijanska vojska je v prvi vojni pri Kobaridu doživelha hud poraz in Kobarid je od takrat simbol poraza in poražencev. In Osimo je naš Kobarid.« Manuel Braico (Zveza istrskih skupnosti) je 40 let po podpisu takole označil Osimske sporazume, ki za glavnino euzulske populacije še vedno ostajajo odprta boleča rana. Na včerajšnji »komemoraciji« meddržavne pogodbe pred spomenikom ezulom na Trgu Libertà se je zbralih nekaj deset ljudi. Pollemični naboj se je z leti polegeli, tudi takrat, kot novembra leta 1975, ni bila na začetni klopi Jugoslavija, temveč Italija, češ da je zahrtno izdala Istro in ezule.

Tako Braico, kot Renzo Codarin (združenje Venezia Giulia-Dalmazia), nista v resnici osporavala rešitvi mejnega vprašanja med Italijo in Jugoslavijo, temveč dejstvo, da se je Rim pogajal s Tito-vim rezimom, ki je kazal že znake razkravanja in je bil na poti zatona. »Če bi počakali nekaj let, bi Jugoslavija doživela polom in bi od sosedov iztržili lahko precej več,« je dejal Braico. Italija se je po njegovem pozvigli na ezule in na njihovo trpljenje, saj so jo zanimali le gospodarski posli z Jugoslavijo.

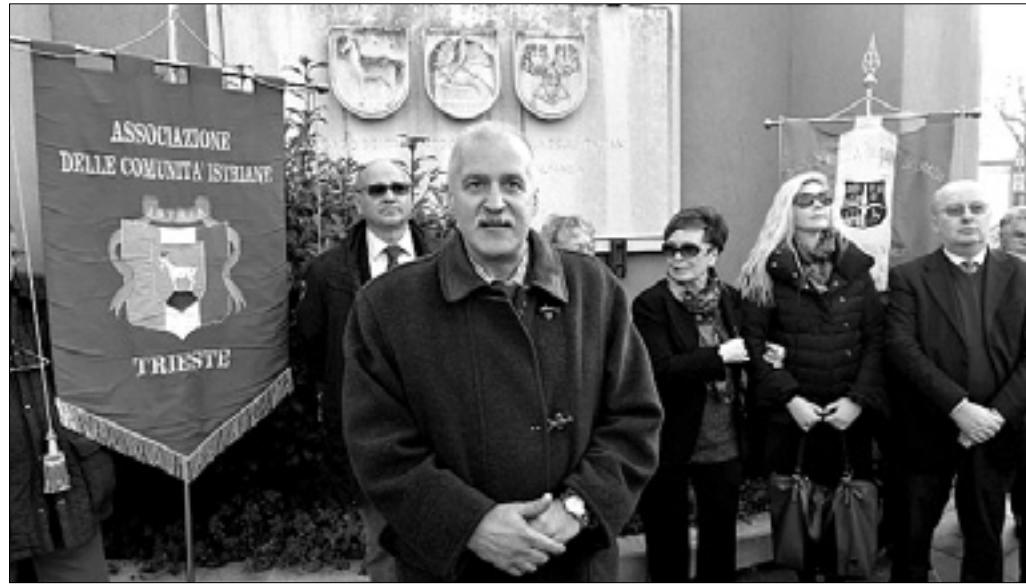
Braico in Codarin sta se navezala na Listo za Trst in na Krščansko demokracijo. Medtem ko je prvi Listo označil kot odraz upravičenega upora nad Osimon, se je Codarin spomnil poslanca Krščanske demokracije Giacoma Bologne, ki je svoje nasprotovanje dogovoru z Jugoslavijo plačal s politično osamitvijo v KD. Ezulski voditelj sta svoja posega sklenila s pogledom naprej in s potrebo po dodatni krepitev odnosov s Slovenijo in Hrvaska, kar je naredil tudi deželnih svetnik Forza Italia Bruno Marini, ki je - kot Codarin - svojo politično pot začel v Krščanski demokraciji. Codarin je omenil tržaško spravno dejanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaska, ki se je odvijalo tudi pred spomenikom eksodusu Italijanov iz Istre.

Marini se je s tem v zvezi spomnil poslanca KD Giorgia Tombesija, tudi velikega nasprotnika Osima. A medtem ko se je Bologna pridružil Listi za Trst, je Tombesi svojo politično bitko nadaljeval znotraj svoje stranke, seveda z desnih stališč.

S.T.

Manuel Braico govori na včerajšnji prireditvi pred spomenikom eksodusu Italijanov iz Istre

FOTO DAMJ@N

Igor Dolenc ne bo drugi Giacomo Bologna

Na prireditvi pred spomenikom eksodusu Italijanov iz Istre je bilo zelo malo politikov, še manj pa zastopnikov institucij. Edina javna uprava, ki se je odzvala vabilu euzulskih združenj, je bila Pokrajina, ki jo je zastopal podpredsednik Igor Dolenc. Od politikov so prišli Bruno

Marini in Manuela Declich (oba Forza Italia), predvsem pa Roberto Dipiazza, ki se že vidi v vlogi starega-novega tržaškega župana. Marini in Renzo Codarin sta Dipiazza pohvalila kot tistega, ki je veliko naredil za istrske begunce.

Bivši župan je nagovor začel v svojem tipičnem slogu. Povedal je, da je bilo Istro, Reko in Dalmacijo zapuščilo 350 tisoč Italijanov in da je povojsna Italija popolnoma pozabila na njihovo trpljenje. Izpostavljal je spravno dejanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaska, spomnil se je

tudi današnjih beguncev, ki jim je treba pomagati, ker so tudi oni, enako kot Istrani, zapustili domove. Besede, ki niso ravno v sovočju s stališči Severne lige, morebitne Dipiazove zaveznice na spomladanskih volitvah.

Dolenc ni imel namena govoriti, a ga je pred spomenik povabil Codarin. Ko se je podpredsednik približal obeležju, mu je Dipiazza šaljivo zabičal, naj pazi, kaj bo povedal, drugače ga bo v Demokratski stranki doletela usoda (izključitev iz stranke), ki jo je po Osimu doživel demokristjan Giacomo Bologna.

Predsednik Pokrajine se ni navezel na nobeno »komemoracijo« in podobno. Povedal je, da je Osimo sestavni del tržaške zgodovine, ki jo je treba ocenjevati celovito in ne le po kostih ali poglavjih. Vse tržaške skupnosti so po Dolencovih besedah doživele trpljenje, treba je skupaj gledati naprej in se sklicevati na evropski duh, čeprav je priznal, da Evropa danes žal ni na najboljšem glasu.

S.T.

Roberto Dipiazza in Igor Dolenc na »komemoraciji« Osima

FOTODAMJ@N

STO - Obisk pri združenju Svobodno podjetje Trst, v katero je včlanjenih tudi več Slovencev

Pod svobodnim tržaškim soncem

Zavzemajo se za uveljavitev osme priloge pariške mirovne pogodbe - »Osimske sporazumi nimajo veljave« - »V starem pristanišču bi lahko zaživelova nova Silicijeva dolina«

V mali galaksiji gibanj, strančic in združenj, ki se zavzemajo za ponovno obnovitev in mednarodno priznanje Svobodnega tržaškega ozemlja (STO), je tudi skupina tržaških majhnih podjetnikov, ki se družijo in prirejajo skupne pobude ter iščejo podporo tudi v tujini. »Mi se ne ukvarjam s politiko in ne spadamo v nobeno gibanje, smo avtonomi. Pri srcu nam je Trst in se potegujemo za njegov gospodarski razcvet, pri tem je poglavito pristanišče,« razlagajo Roberto Umek, predsednik združenja Svobodno podjetje Trst (Trieste Libera Impresa), ustanovljeno novembra 2013. »Osimske sporazumi niso veljavnii, to je dokazala ugledna pisarna mednarodnega prava v Londonu (Guglielmo Verdirame in Thomas D. Grant). Dvostranski sporazum ne more prekosi Pariške mirovne pogodbe,« pravi v dneh, ko mineva 40 let od podpisa sporazumov, ki so zakoličili mejo med Italijo in Jugoslavijo.

Nekdanjo delavnico v Ulici Crispi 66 so člani združenja preuredili in na novo opremili s kosi pohištva, ki so jih kupili na

stečajnih dražbah ali pa so jim jih podarili simpatizerji. Poleg pisarne je tam tudi kletna dvorana, v kateri prirejajo srečanja ter tečaje slovenskega in angleškega jezika, kmalu tudi tečaj varnosti pri delu. Sem redno zahaja kakih 20 ljudi, aktivnih članov je okrog 40 (poleg podjetnikov tudi delavci, »ker je gospodarski razvoj Trsta v interesu delodajalcev in zaposlenih«), vsega skupaj pa je članov okrog 80. Med njimi je veliko Slovencev, predvsem Krašcev. »Zdaj nas je nekaj manj. Sprva nas je bilo 120, vsi smo bili združeni pod okriljem prvotnega Svobodnega Trsta, ko je bilo gibanje še enotno. Potem je prišlo do bolečega razkola in odtlej nismo povezani z nobenim gibanjem,« razlagajo Umek in pristavlja, da vsekakor občasno sodelujejo z gibanjem Svobodno ozemlje, ki je nastalo po razkolu.

Ob predsedniku (Umek je elektroinstalater in biva v Cerovljah) sta še podpredsednik Alberto Vascotto (podjetnik s področja ladijskega načrtovanja) in tajnik Roberto Urbani (prav tako elektroinstalater). Združenje se ogreva za razvoj tržaškega pri-

Alberto Vascotto in Roberto Umek v Ženevi

veljavna in jo je treba upoštevati!« Umek dodaja, da se senator Francesco Russo moti, ko ugiba, da bodo prostocarinsko cono premaknili na območje Orehu ali Proseku, ker tam formalno že obstajata. Staro pristanišče mora postati gospodarski motor Trsta, v njem bi se lahko razvila industrija in »nova Silicijeva dolina«, menijo. Na pripombo, da

Kratkometražni filmi o dirki Trst-Općine

Drevi ob 19.30 bo v dvorani Zadružne krške banke na Općinah na sporednu zadnje dejanje letosnje avtomobilistične dirke za starodobna vozila Trst-Općine, ki ga je priredil Club dei Venti all’Ora. Predvajali bodo kratkometražne filme z natečaja tržaškega filmskega kluba, avtorje najboljših prispevkov pa bodo nagradili. Predvajali bodo filme Giulia Salvadorja, Federica Manne, Sare Marzani, Claudia Seppina in Diega Giuntinija. Žirijo sestavljajo Lia Zanei, Alessio Zerial (oba sta člana filmskega kluba), Roberto Giovannini (Club dei Venti all’Ora) in Nadia Bellina (predsednica konzorcija Centro in via - Skupaj na Općinah).

Predavanje o slovenski umetnosti v Trstu

V nizu vsakotedenih konferenc ob robu razstave Il Mondo è là. Arte Moderna a Trieste 1910-1941 (gre za podobudo Pokrajine Trst) bo v petek ob 17. uri v avditoriju Skladišča idej na sporednu srečanje na temo Slovenska umetnost v Trstu med dvema razstavama: 1907-1927. Predavalca bo Giulia Giorgi. V soboto ob isti uri pa bo na sporednu voden ogled razstave. Več informacij na www.provincia.trieste.it.

Fotografske delavnice ob razstavi Zero Pixel

Državna knjižnica Stelio Crise (Trg Papa Giovanni XXIII) vabi od danes na brezplačne delavnice v okviru fotografske razstave Fotografia Zero Pixel. Gre za delavnice o tradicionalni fotografiji, kreativnih tehnikah, slikanju s polaroidom ipd. Primerne so za vsakogar, na sporednu bodo ob sredah (danes, 18. in 25. novembra) od 15.30 do 17.30 ter samo to soboto od 10.30 do 12.30. Prijava zbirajo na elektronskem naslovu segreteria@fotografiazerapixel.it. Pobudnika sta društvi Acquamarina in Officina instantanea.

Počastitev padlih v mednarodnih misijah

Jutri ob 10. uri bo na Trgu Caduti di Nassiriya (pred Ferdinandejem) slovesnost v spomin na vse vojake in civiliste, ki so padli v mednarodnih misijah v tujini. Predstavniki Prefekture, Dežele FJK, Pokrajine in Občine Trst bodo ob navzočnosti vojaške straže položili venec.

Aljoša Fonda

SOCIALNO VPRAŠANJE - Ob nasprotovanju desne sredine

Načrt za sprejem beguncev na domovih

Načrt o sprejemanju beguncev na domove Tržačanov proti plačilu 400 evrov mesečno, za katerega so se odločili tržaška prefektura, tržaška občina, Karitas in Italijanski solidarnostni konzorcij, je že pred uradno predstavljivijo (ta bo danes) izval celo vrsto odzivov. Odgovorni pri italijanskem solidarnostnem konzorciju Gianfranco Schiavone je pojasnil, da bo sprejem (zagotovitev bivališča in prehrane) zadeval le tiste priseljence, ki že dalj časa živijo na Tržaškem in pozajmo jeklik, ne pa zadnje prišleke, pobuda pa naj bi sodila v proces integracije beguncev.

Medtem ko je deželna tajnica Demokratske stranke Antonella Grim ponudila, da gre za resen pristop in pojasnila, da je sprejem beguncev na dom povsem prostovoljen, pa je vodja Severne li-

MASSIMILIANO
FEDRIGA

FOTODAMJ@N

Natečaj za šole: video o prijateljstvu in strpnosti

Na sedežu tržaške občinske konzulte za priseljence na Trgu Tor Cuccherna so včeraj predstavili razpis Poti prijateljstva (Le vie dell'amicizia, ciak si gira). Gre za pobudo omenjene konzulte, stalnega posvetovalnega organa

tržaškega občinskega sveta in občinskega odbora, ki ga sestavljajo v Trstu živeči državljanji držav nečlanic Evropske unije.

Tržaška podžupanja Fabiana Martini in predsednik konzulte Hec-

tor Sommerkamp sta razložila, da je cilj natečaja ustvariti videoposnetek, ki ponazarja prijateljstvo ter vsakdanje povezovanje med mladimi domačini in vrstniki, ki prihajajo iz drugih krajev. Vezne niti naj bodo vzgoja, državljanški čut, mir in strpnost. Razpis predvideva dve ločeni sekciji za dijake nižjih oziroma višjih srednjih šol z območja tržaške občine. Vsaka šola lahko sodeluje z enim prispevkom ali več, posameznik ali skupina dijakov lahko prek pametnega telefona ali tabličnega računalnika posname intervjuje, pripovedi in drugo. Posnetek lahko traja največ štiri minute.

Dokumentacijo bodo sprejemali do 1. decembra ob 12.30, in sicer na tajništvu konzulte (na občinskem uradu za komunikacijo in storitve za občane). Zmagoviti šoli (v dveh sekcijah) bosta prejeli po 600 oz. 400 evrov, s katero bosta lahko nabavili tridimenzionalni tiskalnik.

Podžupanja Fabiana Martini s člani konzulte priseljencev

FOTODAMJ@N

anketa

klikni
in izrazi svoje mnenje

Občina Trst je ponudila 400 evrov mesečno družinam, ki bodo sprejeli migrante za obdobje največ 6 mesecev. Ali bi sprejeli begunca na svojem domu?

DA

NE

NE VEM

DEVIN - Poln kombi odpotoval v Postojno

Pomoč za begunce

Zbrali so jo dijaki Zavoda združenega sveta Jadranskega morja in prostovoljci organizacije @uxilia

Prostori nekdanje kasarne v Devinu, sedaj preurejena v skladišče, so bili včeraj prepolni zabojev z blagom, oblačili, predmeti in hrano, namenjenimi beguncem v Sloveniji. Zbrala jih je skupina za humanitarno akcijo Zavoda združenega sveta Jadranskega morja iz Devina in prostovoljci ne-profitne organizacije @uxilia Italija, ki jih je tudi skrbno uredila v zaboje.

Popoldne so se mladi prostovoljci zbrali in napolnili dostavno vozilo z zaboji, v skladišču pa je ostalo še precej zbranih predmetov. Kombi je odpeljal zbrano hrano (pa tudi denar) v Slovenijo in posredoval namestitvenemu središču za begunce v Postojni.

Napolnili so kombi s humanitarno pomočjo

FOTODAMJ@N

PROSEK - Praznovanje vaškega zavetnika

Danes višek martinovanja

Sejem Okusi sv. Martina, razstava in pokušnja domačih vin in sveta maša - Zvezčer nagrjevanje vin in natečaja Pričevanja

Dela natečaja Pričevanja

FOTODAMJ@N

Prosek bo danes dočakal višek letosnjega martinovanja. Že v jutranjih urah bo zaživel tradicionalni sejem, ob njem, na Kržadi kmetijski sejem Okusov sv. Martina. Prav tu bo ob 11. uri zdravica sv. Martina.

Tudi druga glavna ulica in trg pred cerkvijo bo stala polna stojnic kramarjev, na Balancu bo odprt sejem antikvitet in rabljenih predmetov, v osmicih domačih društev, gostilnah in restavracijah pa bodo med drugim ponujali klasično Martinovo hrano: klobase in zelje.

Ob 14.30 bo na dvorišču sedeža zahodnokraškega rajonskega sveta razstava in pokušnja vin domačih pridelovalcev, ob 16. uri pa bo - ob prazniku vaškega zavetnika - slovesna sveta maša.

Na povečer bo že čas za ples s skupinskim plessi z Josetom Grecio, zvezčer pa bo v dvorani Kulturnega doma glasba z DJ-jem. Pred tem, ob 19. uri bo nagrjevanje razstavljenih vin in natečaja Pričevanja.

Razstava del tega natečaja je na ogled v gornjih prostorih sedeža rajonskega sveta. Odziv na natečaj je bil nad pričakovanj, saj so se nanj poleg učencov domače šole Avgusta Černigoja in dijakov nižje sred-

nje šole Frana Levstika odzvali tudi učenci osnovne šole Vergila Ščeka iz Nabrežine, osnovne šole Alberta Sirkia iz Križe, nižje srednje šole Srečka Kosovela z Opčin, osnovne šole Alojza Gradnika s Cola in številni posamezniki.

Na ogled so risbe s klasičnimi vaškimi motivi, kot so okna, kalune, štirne, torkla, skrlaste strehe, nadalje kolaži na jesensko tematiko in drugi likovni izdelki v raznih tehnikah. Obenem so razstavljene barvne in črnobele fotografije številnih domačih in gostujučih fotografov. V objektiv so ujeli narodne noše, zidke, potke posute z jesenskim listjem, okna, vinnogradi v jeseni. Pogled pa se tudi zazre v obokast kamnit okvir vrat kontovelske hiše s črnim napisom z orientalskimi črkami.

Sinoč je bila v okviru martinovanja v Kulturnem domu gledališka predstava Orkester skupine Gledališka druženja iz Kopra. V pondeljek zvezčer pa je veliko zanimanje izvalo res kvalitetno in zelo poglobljeno srečanje o prosekarju v knjigi včeraj in danes izvedencev Stefana Cosme in Marija Gregorića.

M.K.

Sv. Martin: obvoz avtobusov Trieste trasporti

Ob današnjem prazniku sv. Martina na Proseku je prevozno podjetje Trieste trasporti zaradi zaprtja vaškega središča odredilo sledeče obvoze. Avtobusi prog št. 39/42, 44 in 46 ne bodo peljali skozi vas, temveč jo bodo »obvozili« preko naselja sv. Nazarija po eni strani in Trbiške ceste (do Božjega polja oziroma Gabrovca) na drugi.

DSI - Knjiga Od Save do Srebrne reke

Delo Alojzija Geržiniča, kulturnika in domobranca

Knjižnica Dušana Černeta pripravila razstavo njegovih del

Alojzij Geržinič je bil kulturnik, slavist, glasbenik, urednik in publicist. Deloval je najprej v rodni Ljubljani, nato v Trstu, nakar se je zaradi političnega položaja najprej pomaknil v begunska taborišča, pozneje pa ga je pot ponesla čez Atlantik, kjer je v Argentini veljal za enega najvidnejših predstavnikov slovenskega kulturnega življenja. Založba Mladika z izdajo knjige Geržiničevih spominov Od Save do Srebrne reke začenja novo zbirko publikacij Zapisi iz zdomstva. Predstavili so jo v pondeljek v Peterlinovi dvorani z odprtjem razstave Geržiničevih del.

Večer je uvedel predsednik Društva slovenskih izobražencev Sergij Pahor, Lučka Kremžar pa je predstavila razstavo Geržiničevih del, ki jo je pripravila Knjižnica Dušana Černeta. Dela, razstavljeni v treh sklopih, odsevajo Geržiničeve široko publicistično dejavnost; prvi sklop obsegata njegove knjige in brošure, v drugem so razstavljeni prevodi in druga dela, tretji pa vsebuje nekatere od njegovih številnih prispevkov v periodičnem tisku. Geržiniča se spominjamo tudi kot skladatelja; dogodek je popestriло predvajanje nekaterih Geržiničevih skladb Kvarteta Fink.

Gost večera, literarni kritik Matija Ogrin iz Ljubljane, je orisal svoj spomin na velikega kulturnika in njegovo nelahko življenje, ki so ga zaznamovali neizmerna vera v domovino, svobodo in vero ter doslednost in vztrajnost pri svoji ideološki usmerjenosti. Geržinič je odraščal v višji meščanski družbi v Ljubljani, spoznal kulturno življenje tistega časa in like, ki jih opisuje v knjigi. Bil je predvsem profesor, slavist in filolog. Ko je spoznal, da se mora v kulturnem delovanju opredelitev, je pristopil k domobrancem in se jasno postavil proti delovanju komunistične revolucije. To načelo ga je spremljajo skozi vse življenje. Kmalu je postal angažiran šolnik, prišel v Trst in se tu zavzel za slovensko šolstvo. Geržinič se je moral kmalu umakniti v begunska taborišča, kjer je nekaj časa poučeval, leta 1948 pa od tam v Buenos Aires, kjer se je zaposlil pri dveh večjih založbah in se angažiral za kulturno in družbeno življenje Slovencev v Argentini. Kljub temu, da je v življenju doživel veliko brdkosti, tako znotraj skupnosti Slovenske kulturne akcije, kjer se je ostro postavil proti ideji ublažitve kritike do komunizma, kakor v družini, kjer je bila zlasti sestra prepričana revolucionarka, je svoje življenje doživil hvaležno in v širšem pogledu, kar mu je omogočila neizmerna vera v domovino in v ljubezen.

Publikacijo Od Save do Srebrne reke je uredil Ivo Jevnikar, ki je orisal, kako je nastala knjiga, ki vsebuje Geržiničeve spomine v različnih obdobjih njegovega življenja, od Ljubljane, preko Trsta do Buenos Airesa, vključeni pa sta tudi njegova knjiga o šolstvu na Tržaškem ter knjiga o šolstvu med zavezničko. »Najbolj podrobno je opisano tržaško obdobje, dnevnik, zakaj je prišel v Trst; morda je za marsikoga sporno, a prav je, da se preberejo Geržiničeve motivacije, tudi to je drobec naše preteklosti«, je dejal Jevnikar.

Prisotna je bila tudi hči Teodora Geržinič iz Buenos Airesa, ki je za to priložnost obiskala naše kraje. »Vedno je bil vesel in z nikomer ni imel sporoč; iz njega smo črpali vrednote domovine, svobode, ljubezni in vere, za kar sem mu neizmerno hvaležna.«

Barbara Ferluga

Literarni kritik Matija Ogrin na večeru v Peterlinovi dvorani

FOTODAMJ@

ROSSETTI - Po Shakespearju

Trmoglava Nancy

Nancy Brilli se v odčitavi režiserke Cristine Pezzali »ne ukroti«

Shakespearova Ukročena trmoglavka v ženski odčitavi se od drevi obeta v veliki dvorani Rossettijevega gledališča, in sicer v okviru abonmajskega programa tradicionalneje zastavljenih postavitev; zato je naslov predstave Bisbetica: la Bisbetica domata di William Shakespeare messa alla prova. V naslovni vlogi nastopa znana Nancy Brilli, medtem ko je režijo podpisala uveljavljena režiserka Cristina Pezzoli, ki ji od nekdaj – kot marsikateri ljubiteljici gledališke umetnosti – niso všeč uprizoritve, v katerih se Katarina na koncu izmučena vda; še posebej so take odčitave težko sprejemljive dandanes, ko se javnost občutljivo zaveda resnosti vprašanja nasilja nad ženskami.

Režiserka je s prevajalko in prirediteljico besedila Stefano Bertola poudarila komične plati komedije in omilila nekatere dele, v bistvu pa sta ostali zvesti navodilom avtorja in prepričali gledalce veronske shakespearovega festivala, na

Nancy Brilli

FEDERICO RIVA

katerem so predstavo premierno uprizorili. Nancy Brilli nastopa v dvojini vlogi trmoglavke in igralke, ki bo vlogo igrala, saj je komedija postavljena v okvir igralske skupine, ki komedijo vadi. Na sporednu bo do nedelje, 15. novembra.

Bach za uvod v 84. sezono Koncertnega društva

V Verdijevem gledališču v Trstu se drevi začenja že 84. sezona tržaškega Koncertnega društva. Ob 20.30 se bo na odrskih deskah predstavil sam društveni umeštniški vodja Enrico Bronzi, ki bo nastopal tudi kot direktor komornega orkestra iz Mantove (slednji velja za enega izmed najboljših v Italiji) z glasbenim programom posvečenim Bachu. Več informacij je na voljo na spletni strani www.societadeconcerti.net.

Nov roman novinarke Cristiane dalla Zonca

V kavarni San Marco (v Ulici Battisti) bodo drevi ob 18. uri predstavili prvec tržaške novinarke Cristiane dalla Zonca Amore chiama amore risponde, ki je izšel pri založbi Giunti. Z avtorico se bo pogovarjala blogerka in soustanoviteljica združenja Futuro Donna Laura Poretti Rizman.

Kaj se je prijetilo Jožefu?

Samo dve ur pozneje, se pravi drevi ob 20. uri bo gost kavarne San Marco holandski pisatelj Martin Michael Driessen, ki bo predstavil svoj roman Padre di dio. Slednji skuša najti odgovor zlasti na dve vprašanji, ki jim Sveti pismo ne ponuja nobenega odgovora: kje je bil Jezus med 12. in 26. letom starosti ter kaj se je prijetilo Jožefu? Srečanja se bo udeležil tudi Stefano Musilli, ki je njegovo delo prevedel v italijančino.

V goste prihaja pisateljica Lidia Ravera

Na pobudo tržaškega kulturnega združenja Leggere per vivere bodo jutri ob 17.30 v dvorani Costantinides muzeja Sartorio (na Trgu Papa Giovanni XXIII 1) gostili pisateljico v novinarico Lidio Ravera. Srečanje, ki se želi pokloniti staranju kot umetnosti, bo priložnost, na kateri bodo udeleženci lahko spoznali knjigo Piangi pure Lidie Ravera. Protagonista romana je 79-letna Iris, ki spodbuja aktivno staranje.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 11. novembra 2015

MARTIN

Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 16.40 - Dolžina dneva 9.42 - Luna vzide ob 6.22 in zatone ob 16.52.

Jutri, ČETRTEK, 12. novembra 2015

EMIL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,5 stopinje C, zračni tlak 1023,5 mb ustaljen, vlaga 90-odstotna, veter 2 km na uro vzhodnik, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 17,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 9. do nedelje,

15. novembra 2015:

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Žavlige - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlige - Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 - 040 631785.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS

je na Kolonkovcu odprt do 15.11 vsak dan od 10. do 22.

Ul. Ventura 31/1

Tel: 040-391790

OSMICA VRBAN

Šmihelj 28, Šempas

je odprta od 6.11 do 15.11.

Osmice

BORIS PERNARČIĆ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samotorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

NA PROSEKU v Kutu sta odprla osmico Vesna in Žarko. Toplo vabljeni.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu 42. Tel. št.: 040-327135 ali 338-3916147.

V BOLIJUNCU je Parovel odprl jesensko osmico. Tel. št.: 346-7590953.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30

»007 Spectre«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.**CINEMA DEI FABBRI** - 16.30 »Il giardino dei Finzi Contini«; 18.30, 20.00 »Komunisten«; 21.30 »La bugia bianca«.**FELLINI** - 16.20, 20.00 »Woman in Gold«; 22.00 »Rock the Kasbah«; 18.10 »Firenze e gli Uffizi«.**GIOTTO MULTISALA 1** - 16.20, 18.20, 20.10, 22.10 »Tutto può accadere a Broadway«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 16.15, 18.00, 20.00, 22.00 »Alaska«.**GIOTTO MULTISALA 3** - 16.20, 18.20, 20.10, 22.10 »45 anni«.**KOPER - PLANET TUŠ** - 15.40, 19.50

»Družina v najem«; 16.00 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.)«; 17.10 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 18.40 »Kuhar na robu«; 18.35 »Skavti proti zombijem«; 15.45, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 20.30, 21.00, 22.00 »Spectre«; 20.40 »Zadnji lovec na čarovnice«; 16.15 »Črna maša«; 17.40 »Šiška Deluxe«.

NAZIONALE - 17.30, 20.15 »007 Spectre«; 16.40, 18.15, 20.00, 21.40 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 16.30, 20.15 »Freeheld - Amore, giustizia, uguaglianza«; 18.20, 22.10 »Belli di papà«; 16.30, 18.10, 20.10, 22.10 »Steve McQueen - Una vita spericolata«; 16.30, 18.15, 20.00, 21.30 »La tomba delle lucciole«.**SUPER** - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.**THE SPACE CINEMA** - 15.50, 17.40, 18.45, 20.50, 21.40 »007 Spectre«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 16.40, 19.05, 21.30 »The Last Witch Hunter«; 16.30, 19.00, 21.30 »Alaska«; 16.40, 21.30 »Belli di papà«; 16.40 »Hotel Transylvania 2«; 19.00, 21.30 »La tomba delle lucciole«; 18.50 »Crimson Peak«.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 17.40, 20.30 »007 Spectre«; Dvorana 2: 16.45, 20.10 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 18.15 »Tutto può accadere a Broadway«; 21.45 »007 Spectre«; Dvorana 3: 17.30

Mala

Ninel

se je rodila,
da bi Iztoka, Biserko in Zariko
razveselila.

Dijaški dom Vam iz srca želi
mnogo sreče, zdravja
in umirjenih noči.

Čestitke

*Naj želje izpolnijo se vse, naj
zdravje povsod spreminja te, ljubezen
pa te že obdaja vse dni. Draga VE-
SNA, za tvoj 50. rojstni dan ti Marco,
Martin z Martino in Adrijanom z
Martinom ter mali Itan želijo vse naj-
boljše!*

*Danes Abraham na Općine je
prišel ter VESNO lepo objel, prinesel
ji voščilo. Še na mnoga leta ti želijo
Nataša, Vinko in Devan, Tina, Egon,
Barbara ter mala Jaš in Tija.*

*Danes na Općinah se praznuje,
saj VESNA okrogla 50. leta dopol-
njuje. Naj zdravje in veselje nikoli jo
ne zapusti, to ji želijo Pečarjevi in
Guštinovi vsi.*

*Draga VESNA! Ob srečanju z
Abrahomom ti želimo veliko zdrav-
ja, sreče in veselja ter še celo vrsto
vnukov. Milka, Giuliana in Marisa.*

*VESNA 50 čestitk, 50 voščil in 50
poljubčkov. Dunja, Fabio in Jelka.*

*ENIO, veliko sreče, lepih sanj,
naj ti prinese rojstni dan. DUFADA-
MA.*

*Tudi naša Bruna je ponovno no-
na postala, saj bo malo NINEL pe-
stovala. Mamici, očku in sestriči
iskreno čestitamo, novorojenki pa
želimo vso srečo v življenju. Pevke in
vsi pri Stu ledi.*

*Pred dnevi je TANJA praznova-
la življenjski jubilej. Vse naj naj ji že-
lij vti njeni.*

Poslovni oglasi

PRODAJAM MALE SLIKE
Kosiča, Klanjščka in Bratuža po
ugodni ceni.

Klicati ob večernih urah. 040-
634277

**DRUŠTVENA GOSTILNA
GABROVEC**

išče novega upravitelja.
Zainteresirani naj pošljijo
prošnjo na
gabrovecgabrovizza@gmail.com

Mali oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI in priporoči-
lom išče delo kot negovalka starejše
osebe 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-
40637800 ali 00386-31349125.

POSOJAM NA DOM napravo za mer-
jenje radona v stanovanju in kleteh.
Tel. št.: 339-8201250.

PRODAJAM kalup za voščeno satovje
in čebelji vosek. Cena po dogovoru.
Tel. št. 329-3865944.

PRODAM ZIMSKE GUME z jeklenimi
platišči za vozila renault - goodyear
ultragrip7+ 195/65R15 po ugodni ce-
ni. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM 2 cisterni iz nerjavečega je-
kla, 390 litrov vsaka - na olje. Cena po
dogovoru. Tel. št.: 0039 333-1597015.

PRODAM 4 zimske gume yokohama
165-70R-14 po dobri ceni. Tel. št. 340-
6106716.

PRODAM hladilno komoro v zelo do-
brem stanju 250x190 cm. Tel. št.
331-7114399.

PRODAM tovornjak ISUZU K35.04
vozniška B kategorija, kiper (»ribal-
tabile«), ozki model; tel. 331-
8329452.

PRODAM vgradno električno peč z ven-
tilom franke, umivalnik in ploščo za
kuhanje na metan. Cena 200,00 evrov
oz. po dogovoru. Tel. št.: 338-2639849.

STANOVANJE V SESLJANU delno
opremljeno, 90 kv. m., v tretjem nad-
stropju brez dvigala, damo v najem.
800,00 evrov s stroški. Tel. št.: 349-
6475943.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hi-
šna pomočnica (tudi likanje) ali kot
negovalka starejših oseb, 24 ur dne-
vno. Tel. št.: 347-8601614.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo, kot hi-
šna pomočnica (kuhanje, likanje, čiš-
čenje), kot negovalka starejših oseb ali
varuška. Tel. št.: 00386-31409423.

Šolske vesti

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD
SERGIJ TONČIĆ razpisuje natečaj za
dodelitev štipendij in podpor za aka-
demsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko
študenti in študentke, ki imajo stalno
bivališče ali so rojeni v FJK ter se iz-
obražujejo po diplomskih ali podi-
plomskih visokošolskih programih.
Vloge do 20. novembra v Ul. Gimna-
stica 72. Pogoji razpisa na www.sklad-
toncic.org.

**URAD ZA IZOBRAŽEVANJE IN ŠOL-
SKE STORITVE** sporoča, da je zaradi
izčrpanja lestvice za š.l. 2015/16 v ob-
činskih otroških jasli v Dolini, ponovno
odprt vpisovanja za slovenski in itali-
janski oddelek. Informacije in vpisni
obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 15. novembra,
geološko-hidrološki pohod iz-
virnih vod Matičnega Krasa. Vodil ga
bo gospod Paolo Sossi. Zbirališče ob
8.30 v Štivanu, na parkirišču po kri-
žišču za Gorico. Od tod se bodo po-
hodniki peš podali do Jamelj. Predvi-
dene so 4 ure zložne hoje. Priporo-
čamo pohodniško obutev, potrebna je
tudi baterijska svetilka. Info in prija-
ve na tel. št. 040-413025 (Marinka).

UNINT - Šola Umetnosti (MFU-Kul-
turni dom Ferriz Olivares) vabi v nedeljo,
29. novembra, na voden ogled
razstave »Metamorfoza genija - El
Greco« v Trevisu z Leonardom Cal-
vom. Info na tel. št. 338-3476253.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na iz-
let od 5. do 8. decembra v predpraz-
nično Prago, stično mesto vzhodne-
ga in zahodnega sveta. Program in
prijava na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8 (2. nad-
stropje), tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

**DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-
JENCEV IN KRU.T** vabi člane in pri-
jatelje, da se v četrtek, 17. decembra,
zapeljejo do Ljubljane na voden ogled
Plečnikove hiše na Trnovem, spreهد
med božičnimi stojnicami in uživanje
praznično okrašene slovenske pre-
stolnice. Info in prijava v Ul. Cicero-
ne 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KAM NA SILVESTROVANJE? SKD
Drago Bojan - Gabrovec organizira od
31. decembra do 3. januarja, novolet-
no potepanje v Lovranu pri Opatiji.
Info in vpis na tel. št. 340-2741920
(Mirela).

Obvestila

ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK -
obvešča svoje male obiskovalce, da bo
do novembrski Pravljiči iz kovčka
lahko prisluhnili danes, 11., in v četr-
tek, 12. novembra, ob 16.30. Vabljeni!
Info na tel. 347-5469662 (Ivica).

**SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB
L. KOŠIR** prireja srečanje danes, 11.
novembra, ob 18.30 v Gregorčičevi
dvorani, Ul. sv. Frančiška 20. Vabljeni
članini in prijatelji.

SV. MARTIN NA PROSEKU: danes, 11.
novembra, sejem sv. Martina, ob
14.30 razstava in pokušna vin na dvo-
rišču rajonskega sveta, ob 16.00 sv.
maša, ob 17.30 v KD zabava z Josetom
Garcio (Plesni klub Soz Cubano),
sledi glasba z DJ-jem.

KD BARKOVLJE, ul. Bonafata 6, prireja
v četrtek, 12. in 19. novembra, od 18.
ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo
Nerina Ferfoglia. Info na tel. 040-
415797 ali 331-1255035.

KRD DOM BRİŞČIKI obvešča, da bo po-
tekal telovadba za dobro počutje in za
zdravo hrbitenico, letošnja novost je Nir-
vana vadba, pod vodstvom prof. Mate-
je Šajna. Brezplačna vadba bo v petek,
13. novembra, ob 9.30 (telovadba za do-
bro počutje in za zdravo hrbitenico); v
četrtek, 12. novembra, ob 19.30 (Nir-
vana vadba). Za vpis in pojasnila po tel.
št.: 040-327053, 346-9520796 (Alenka)
in 00386-40303578 (Mateja).

KRU.T obvešča, da v četrtek, 12. no-
vembra, steče jesenski ciklus skupin-
ske vadbe v termalnem bazenu v Gra-
dežu. Info in vpisovanje na sedežu
krožka, Ul. Cicerone 8, tel. št. 040-
360072, krut.ts@tiscali.it.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se
bo sestal v četrtek, 12. novembra, ob
20. uri na sedežu, Prosek 159.

FOTOVIDEO TS80 vabi v petek, 13. no-
vembra, ob 20.15 v prostore TS80 (Ul.
S. Giorgio 1) na predavanje Dušana
Jelinčiča »Vandranje po Južni Ameriki
ki pred časom interneta«.

**REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH
PLESNIH SKUPIN ZSKD** »Do sivo-
bodnega giba« bo v soboto, 28. no-
vembra, ob 17. uri v Prosvetnem do-
mu na Općinah. Rok prijave zapade
13. novembra. Info na www.zskd.eu,
info@zskd.eu, tel. 040-635626.

SKUPINA 35 - 55 SKD F. Prešeren iz
Boljunci in prof. Loredana Kralj va-
bila v soboto, 14. novembra, vse te-
čajnike in ljubitelje nordijske hoje, da
preizkusijo novo stezo, ki so jo pred
nedavnim otvorili v bližini Tržiča.
Zbirališče ob 14. uri na parkirišču pri
obrtni coni Zgonik.

**SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠ-
ČE** v Trstu sporoča vsem slovenskim
vernikiom tržaške škofije, da bo letošnja
skupinka hvaležnica z naslovom »Skrb
za skupni dom - Hvaljen moj Gospod«
(okrožnica papeža Frančiška) v nedeljo,
15. novembra, ob 16. uri v stolni-
ci sv. Justa. Slovesno zahvalno bogoslužje
bo ob somaševanju slovenskih
duhovnikov vodil tržaški nadškof msgr.
Giampaolo Crepaldi. Sodelujejo
ZCPZ, pevska skupina SZSO, narod-
ne noše ter prinašalci darov. Pred sv.
mašo in po nej bomo lahko poslušali
pesem zvonov pritrkovalcev iz Doline.

KRU.T vabi v sklopu Vseživljenjskih
aktivnosti na drugo srečanje iz ciklusa
»Naravna zelišča v našem vsakdanju«
z zeliščarko Nawal Taho v pone-
deljek, 16. novembra, ob 17. uri na se-
dežu Kru.t v Ul. Cicerone 8 (2. nad-
stropje). Zaželjene predhodne prija-
ve, dodatne informacije na Kru.t, tel.
040-360072, krut.ts@tiscali.it.

**SKUPINA 35-55 SKD FRANCE PRE-
ŠEREN** iz Boljunci prireja v ponedelj-
jek, 16. novembra, ob 20.30 v dru-
štveni dvorani gledališča F. Prešeren
predavanje dr. Andreja Zaghetja o gra-
fologiji »Odkrijmo značilnosti svoje
pisave«. Vabljeni.

KRU.T vabi člane in prijatelje na voden
ogled Kleine Berlin na Ul. F. Severo v
četrtek, 19. novembra, ob 15. uri.
Zbirno mesto ob 14.45 v pritlični ve-
ži društva na Ul. Cicerone 8. Obvezna
predhodna prijava in informacije na
sedežu krožka Ul. Cicerone 8, tel. 040-
360072, krut.ts@tiscali.it.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi na
obisk doma Fundacije Luchetta, Ota,
D'Angelo, Hrovatin v Ul. Valussi 5, kjer
bodo radi sprejeli otroška in ženska
oblaci, igrače in potrebsčine za šolo.
Zbirno mesto pred cerkvijo v Ul. Ros-
setti 48 v četrtek, 19. novembra, ob 10.
uri. Info na tel. 347-5469662 (Ivica).

SKD IGO GRUDEN obvešča, da bo v
društvenih prostorih v Nabrežini v so-
boto, 21. novembra, ob 15. uri pote-
kala triurna delavnica klinične somati-
ke, pod vodstvom priznanega fizio-
terapevta Aleša Ernsta. Število mest
je omejeno. Predhodne vpisnine po
tel. 349-6483822 (Mileva).

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brez-
plačno na razpolago prostori v ob-
činski stavbi za fotografiske in slikar-
ske razstave. Prošnje (kratki življe-

njepis, predstavitev razstave in foto-
grafija o predlagani razstavi) sprejme
na segreteria@com-sgonico.region-
e.fvg.it ali pa na občinskom vložiš-
ču do 23. novembra, do 12. ure.

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28.
novembra, v Repnu. Informacije na tel.
št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718
(Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da je na
www.pzpz.si objavljena elektronska
prijavnica na 47. revijo Primorska po-
je 2016. Prijava možna do vključno 4.
decembra.

Prireditve

TS360, ZALOŽBI ZTT IN MLADIKA

vabi na Oberdankov trg danes, 11.
novembra, ob 10. uri na Kavo s knji-
go. Gost srečanja bo Ernest Jazbinšek,
avtor romanov o preprostih ljudeh.

SPDT vabi v četrtek, 12. novembra, ob
20.30 v razstavnvo dvorano ZKB na
Općinah, Ul. Ricreatorio 2, na pre-
davanje »Kjer iz Krasa priteče voda«.
Zanimivo hidrogeološko temo bo
osvetil gospod Paolo Sossi.

ROJAN - V »ošteriji« Da Giovanni deveta izvedba tekmovanja

Svetovno prvenstvo praženega krompirja

Nad trideset sodelajočih - Zmagal Maurizio Samuelli (z 2-letno asistentko ...)

V soboto popoldne je bilo v Rojanu res živo. Pred »ošterijo« De Giovanni – da Igor je že v prvih popoldanskih urah kar mrgolelo ljudi. Vsi so namreč vneto čakali na pričetek svetovnega prvenstva v pripravi praženega krompirja.

Že deveta izvedba tradicionalne kulinarične prireditve je nadvse uspeila. Kuharice in kuhanji najrazličnejših starosti so doma skuhali pražen krompir in ga nato v gostilni segreli na posebnem štedilniku. Vsakdo je nato manjši delež ponudil za pokušnjo kulinaričnem strokovnjakom, preostali krompir pa je seveda bil na voljo publiki, ki je tako kot žirija imela pravico glasovati za najboljši pražen krompir.

Med občinstvom so se kmalu vnele zabavne razprave ob pokušnji različnih primerkov praženega krompirja. Oceniti je bilo treba okus, vonj in obliko, poleg tega pa je bil še prostor za pripombe. Sodelajočih je bilo tokrat nad trideset. Poleg tradicionalnega praženega krompirja s slanino, so nekateri skuhali tudi posebne razlike, na primer z dodatkom zelja ali pa surovega pršuta.

Žirija je nato za vsakega kuhanja seštelova svoje glasove s tistimi občinstva in proti večeru razglasila zmagovalca. Letošnji svetovni prvak v pripravi praženega krompirja je tako postal Maurizio Samuelli, ki je sicer priznal, da ima glavno zaslugo za uspeh njegove jedi komaj dve leti stara hčerka Kate ...

Poleg kuhanja in njegove mlade pomočnice pa se je v soboto zvečer veselil tudi gospod Coffe: na žrebanju je namreč zmagal obisk praznika piva, ki se bo naslednje leto odvijal v Stuttgartu. (RD)

Levo priprava praženega krompirja; desno član ocenjevalne komisije je začel (izdatno) pokušnjo

FOTODAMJ@N

Levo iz ponve na krožnik; desno iz kuhalnice usta

FOTODAMJ@N

DIJAŠKI DOM - Prijetno jesensko druženje v jaslih

Kostanjčkov praznik za najmlajše

Priložnost za medsebojno spoznavanje kmalu po začetku novega šolskega leta - Sladki kostanji in kostanjeve »polpetke«

Pohod dijakov

Združenje Coped-Cammiatieste priteja v petek, 13. novembra pohod po kolesarski stezi, poimenovani po Giordanu Cotturju, »za spoznavanje okolja, pokrajine in mesta.« Udeležilo se ga bo 160 dijakov in pešcev. Od-hod v Ricmanje dveh avtobusov ob 9. uri izpred športne palače in enega avtobusa s končne postaje proge št. 19.

Kostanjčke in sladice so okusili najmlajši in manj mladi

FOTODAMJ@N

Otroci, starši in vzgojiteljice otroških jasli Dijaškega doma Srečko Kosovel so se tudi letos zbrali na prijetnem jesenskem druženju, Kostanjčkovem prazniku, ki predstavlja priložnost za medsebojno spoznavanje kmalu po začetku novega šolskega leta.

Preteklo sredo so se v večnamenski dvorani poleg zgoraj omenjenih zbrali tudi babice, dedki, tete in strici otrok, gostje so prinesli jesenske sladice, svoje dobrote pa so ponudili tudi sami malčki: najmanjši (piščančki) so pripravili sladke kostanje, večji (medvedki) pa kostanjeve »polpetke«. V otroških jaslih bodo v prihodnje na sporednu še druge priložnosti za medsebojno druženje, začenši z božično delavnico, na kateri se bodo otroci in starši pripravljali na težko pričakovano božičnico.

KRIŽ - Osnovna šola Alberta Sirka

Učenci obirali oljke

V oljčniku družine Križman so spoznali različne vrste oljk iz raznih krajev sveta

Osnovnošolci in oljke

Pretekli četrtek smo se učenci 4. in 5. razreda osnovne šole Alberta Sirka iz Križa spustili v breg do oljčnega nasada družine Križman. Gospod Bruno in njegova žena Lučka sta nas prijazno sprejela. Odložili smo nahrbtnike in si ogledali urejen nasad. Gospod Bruno nam je najprej pokazal različne sorte oljčnih dreves, ki jih je prinesel iz raznih krajev sveta, saj veliko potuje. Nato nam je razdelil vrčke in nam pokazal, kako se oljke obira. Z veseljem in navdušenjem smo se lotili dela. Nabrali smo jih dosti, vsaj nam, ki smo to prvič počeli, se je tako zdelo...

Na koncu nam je gospa Lučka ponudila piškote in sok. V zahvalo smo zapeli kriško himno in jima izročili darilo.

Preživeli smo jutro v naravi, spoznali smo skriti kriški kotiček, se nekaj novega naučili in upamo, da bomo še kdaj kaj takega doživeli.

Gospod Bruno, gospa Lučka, najlepša hvala!

Učenci in učiteljice

Pogled z roba na dobrote na mizi

FOTODAMJ@N

GLEDALIŠČE LA CONTRADA - Zoran e il cane di porcellana

Prikupna komedija s kancem nostalgije

Koprodukcija z Italijansko dramo z Reke - Do nedelje v Trstu, v torek v Gorici

TRST - Predstava o Zoranu in psu iz porcelana (Zoran e il cane di porcellana), ki je do nedelje na sporednu v Bobbiovi dvorani v Trstu (in nato v torek, 17. novembra, v Verdijevem gledališču v Gorici), je prikupna zabavna komedija s kancem nostalgije do lepih in preprostih starih časov pred štiridesetimi - petdesetimi leti, ko je bil svet ne-kompliciran, čustva lahko prepoznavna in odnosi včasih ostri in težavi, a lahko opredeljivi. Obenem pa je prežeta z ironičnim zavedanjem, da imamo na tiste čase lep spomin le zato, ker so minili in smo doslej na težke in grde stvari raje pozabili, saj je tako tudi prav. Gledalci se v dvorani sprostijo, se neobremenjeno smejo in s predstave oddajo s prijetnim občutkom, a tudi s kako resnejšo mislio o življenju in spominjanju. Kakorkoli že, gre za drugo letošnjo produkциjo tržaškega gledališča La Contrada, ki je pri postavitvi sodelovalo z Italijansko dramo z Reke; predstava je doživelala krstno uprizoritev junija v reškem gledališču Ivana Zajca, kjer so jo gledalci navdušeno sprejeli, podobno je bilo tudi na krajskem gostovanju po Istri. Vse kaže, da je všeč tudi Contradini gledalcem v Trstu, kjer so jo uvrstili v abonmajski program.

Kot ljubitelji filma uganejo že ob naslovu, se komedija navezuje na uspešni film Zoran, moj nečak idiot gorškega režisera Mattea Oleotta, ki je od lani novi umeštinski vodja gledališča Contrada, pripoveduje pa o Zoranovem življenju pred filmskim prihodom na dom strica Paola Bresana. Vendar Oleotto sam ni sodeloval pri ustvarjanju predstave, saj se je Zoran v tolikšni meri vtisnil v njegovo življenje, da se mu je moral odmakniti, kot je sam povedal. Kakorkoli že, avtor besedila Aram Kian in dramaturg Andrea Collavino sta zelo dobro povzela vzdušni in like iz filma, da so takoj prepoznavni, obenem pa je predstava prijetna in razumljiva tudi za tiste, ki filma niso videli.

Glavni junak Zoran, nekoliko čudaški in naivni najstnik, živi s temperamentno in

Predstava je nastala na podlagi filmske uspešnice Zoran, moj nečak idiot

CONTRADA

gospodovalno staro mamo Anjo, ki ima odprte račune z rejcem nojev Bogdanom Potulijem zaradi nesreče z Anjinim psom. Maščevalni Anjini načrti se ne ujemajo z Zoranovo najstniško zaljubljenoščjo, stvari se dodatno zamešajo zaradi nesporazuma med Potulijem in njegovo ženo, v zadevo se radovedno vmešata policista, samski vaški zdravnik pa sumljivo izrabla vsako priložnost za obisk v Anjini hiši.

Besedilo preprtičljivo zaživi zaradi solidne igre vseh nastopajočih in posrečenega vzdušja med realističnostjo in grotesknostjo, ki ga je režiser Andrea Collavino vtisnil predstavi. Iz Zorana, ki ga igra Stefano Bartoli, veje simpatija, Elvia Nacinovich je gospodovalna stara mama Anja, katere

temperamentnosti se ni mogoče ubraniti. Eugenio Allegri je vedno prisotni zdravnik, Maurizio Zacchigna je prostodrušni rejec nojev Bogdan Potuli, Rossanna Bubola je preprtičljiva v vlogi Putiljive žene - knjižničarka, ki s svojo zrelostjo privlači naivnega najstnika; Mirko Soldano in Giuseppe Nicodemo sta nadvse zabavna kot nerodna radovedna policista. Posrečena je tudi scenografija Štefana Katunarja, ki realistično prikazuje preprosto hišno notranjost, kakršne se spominjam iz šestdesetih letih dvajsetega stoletja, a brez sten, tako da gledalci vidijo, kaj se dogaja zunaj. Kostumi Manuele Paladini Šabanović se dobro ujemajo z vzdušjem predstave in značaji likov.

BOV

LJUBLJANSKI MESEC OBLIKOVANJA - Do 20. novembra

Svetila iz hladilniških mrež

Zanimiv projekt Tržačana Christiana Siskovica - Ustvarja jih v barkovljanskem društvu

Večplastni umetnik, ki se predstavlja z umetniškim imenom paSCa, nam je zaupal, da so ga že od nekdaj privlačile mreže hladilnikov. Leta 2006 je zvila prvo mrežo, znotraj nje prival žarnico in tako je nastal projekt svetil Swith me. Z njimi so leta 2008 odprli mednarodni festival Mladi levi, svetila, za katera je prejel vrsto nagrad, je lani razstavljal v sklopu Beneškega biennala.

Posebno pozornost Siskovicu namerjava tudi oblikovanju nakita, novih idej pa mu ne manjka, saj se bo kmalu predstavljal z novim kreativnim projektom. Za svojo ustvarjalnost je Christian potreboval delavnico. In našel jo je v prostorih barkovljanskega društva, kjer mu družbo delata dva podobno misleča priatelja. Tako je nekdanja mizarska delavnica v Barkovljah postala ustvarjalna platforma za tri prijatelje. O menjeni luči, ki je v celoti ročno oblikovana in oster-

Christian Siskovic in njegova svetila Swith me

vilčena, pa avtor pravi, da noče biti ekskluzivno svetilo, pač pa to, kar je: star kos hladilnika z žarnico, ki hoče noče postane dizajnersko svetilo.

Siskoviceva svetila bo v Ljubljani mogoče občudovati do 20. novembra. Mesec oblikovanja, ki ga organizira Zavod Big, je dogodek, ki je vsekakor vreden obiska, saj predstavlja nekakšen kreativni hub, ki raziskuje, vrednoti in rešuje bivanjske probleme ter povezuje ustvarjalce in poslovna okolja. Kot vsako leto, so tudi letos ob odprtju do godka podelili nagrade v kategorijah za

26. LIFFE - Mednarodni filmski festival

Ljubljanski Liffe odpira slovenski Družinski film

LJUBLJANA - Na ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu Liffe si bo, od danes pa vse do 22. novembra, na kar 283 projekcijah mogoče ogledati 99 celovečernih in 16 kratkih filmov. Festivalsko dogajanje bo v Cankarjevem domu odprt Družinski film slovenskega režisera Olma Omerzuja, ki je nastal v koprodukciji Češke, Slovaške, Slovenije, Nemčije in Francije. Film je bil do sedaj prikazan v tekmovalnem programu festivala v San Sebastianu, v Tokiu pa je pred nekaj dnevi prejel nagrado za najboljši umetniški prispevek. Družinski film, v katerem se soočamo z odtujenostjo znotraj družinskega kroga, bo na Liffu sodeloval v osrednji tekmovalni sekciji Perspektive. V tem sklopu bo prikazan deset filmov, ki se bodo potegovali za nagrado vodomec. Mustang je zmagovalni film festivala v Sarajevu, ki tematizira odraščanje žensk v muslimanskem svetu, in je delo turske režiserke Denize Gamze Ergünen. Še en na-

nosi naslov Supersvet (Karl Markovics). James White (Josh Mond) je filmska zgodba o posamezniku, ki se sooča s težavami minevanja in odvisnosti, irska drama Oven (Grimur Hakonarson) pa spregovori o tegobah pri ovčereji in sprti bratih. Črna komedija o apokalipsi nosi naslov Parabellum (Lucas Valenta Rinner), poeti-

PAOLO
SORRENTINO
ARHIV

čno satiričen film Pionirji heroji (Natalija Kudriščeva) pa predstavi zadnjo generacijo pionirčkov nekdanje Sovjetske zveze.

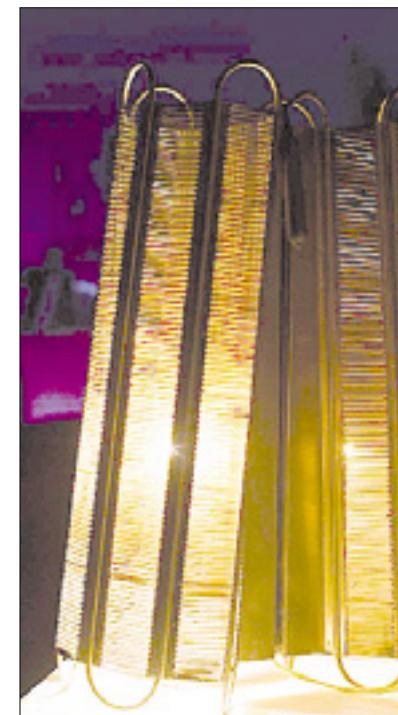
V sklopu Predpremire bodo med drugim prikazali film Puščavska kraljica Wernerja Herzoga z Nicole Kidman v vlogi pustolovke. Precešnjega zanimalja so deležni tudi italijanski film: najnovješje delo Nannija Morettija Moja mama, Mladost Paola Sorrentina in Nemirne obale, ki so delo Luca Guadagnino. Ostra kritika pedofilskih škandalov in rimskokatoliške cerkve nosi naslov Klub (Pablo Larraín), prav tako odmeven pa naj bi bil tudi Einstein v Mehiki (Peter Greenaway). Stoletnico iznajdbe Technicolorja bodo na Liffu zaznamovali z retrospektivo petnajstih filmov, ki jih bodo predvajali s 35-milimetrskega filmskega traku. V tem sklopu si bo mogoče ogledati legendarne filmske uspešnice, kot so film Giulietta in duhovi (Federico Fellini), Senso (Luchino Visconti) ali Za pest dollarjev (Sergio Leone). Z retrospektivo se bodo na letošnjem Lifu poklonili režiserju Halu Hartleyju, na festivalu pa bodo nagradili še najboljši kratki film, prezreti pa ne gre še sklopa Kralji in kraljice, Panorame, Ekstravagance in mladinske filmske sekcije Kinobalon, kakor tudi ne pestrega spremjevalnega programa.

Roša

NANNI
MORETTI
ARHIV

grajenec Sarajeva (in Cannes) je film Savlov sin (László Nemes), ki na inovativnem način prikazuje zgodbo o nacističnem koncentracijskem taborišču Auschwitz-Birkenau. Na čas druge svetovne vojne je prav tako tematsko vezan nekonvencionalni italijanski dokumentarec Stvarjenje smisla (režiser Simone Rapisarda Casanova). Projekt stoletja (Carlos M. Quintela) je značajska študija treh generacij Kubancev, ki skupaj živijo v majhnem delavskem stanovanju ob nedograjeni jedrski elektrarni, sovjetsko-kubanskem »projektu stoletja«. Za vodomca se potegeju tudi realistična zgodba vsakdanjega življenja, ki jo zaznamuje dotik božanskoosti in

GADJIEV - Klavir
Danes koncert v Ljubljani, nato Palmanova

Mladega klavirskega virtuoza Alexandra Gadjieva, ki je glasbeno pot začel v goriškem centru Emila Komela, čakata v teh dneh novi pomembni preizkušnji. Nocoj (ob 19.30) bo nastopil v ljubljanskem Cankarjevem domu. Na samostojnem koncertu se bo predstavil s programom, ki vsebuje Haydna, Beethoven, Chopina in Stravinskega. V petek pa bo v gledališču Gustavo Modena v Palmanovi nastopil z orkestrom tržaškega gledališča Verdi pod vodstvom Christopherja Franklina.

SC

GORICA - Predstavili načrt nove čistilne naprave v Štarancanu

Z nižjimi stroški do višje kakovosti prečiščene vode

Če se bodo uresničile lepe besede, ki smo jih včeraj slišali na sedežu podjetja Irisacqua, bo Soča čez nekaj let spet primerna za kopanje. Ob prisotnosti predsednice dežele Debore Serracchiani in deželne odbornice Sa-re Vito so predstavniki podjetja Irisacqua predstavili načrt za širitev čistilne naprave v Štarancanu, v katero se bodo po novi kanalizacijski cevi pretakale tudi črne vode iz Gorice, Gradišča in raznih okoliških krajev.

Načrt je skupno vreden 36 milijonov evrov; pet jih bo dala na razpolago dežela, ostali del zneska predstavljajo proračunska sredstva podjetja Irisacqua. Približno petnajst milijonov evrov bo šlo za širitev čistilne naprave v Štarancanu; devet milijonov bo vreden prvi del kanalizacijske cevi, v gradnjo drugega bodo vložili šest milijonov evrov. V delovanje celotnega sistema bosta vključeni tudi čistilni napravi v Gorici in Gradišču, v katerih bomo opravili prvi del prečiščevalnega postopka; to bo posebno pomembno ob večjih nalogih, ko se bo po kanalizacijskih cevih iztekal v čistilni napravi tudi del meteornih vod. »Čeprav bo iz razširjene štarancanske čistilne naprave odtekalo 74 odstotkov več prečiščene vode kot danes, bo učinek na okolje nižji. Kakovost prečiščene vode bo namreč veliko višja, tako da se bo koncentracija fosforja znižala z dveh mililitrov na liter na le en mililiter; koncentracija dušika se bo znižala s 15 mililitrov na 10 mililitrov, prečiščena voda bo poleg tega povsem brez bakterij, kar je tudi izrednega pomena,« pravi Paolo Lanari, direktor podjetja Irisacqua, medtem ko njen predsednik Mirko Bolzan opozarja, da se bodo po izgradnji celotnega sistema stroški podjetja Irisacqua znižali. »Zaradi razlike v nadmorski višini med Gorico in Štarancanom bomo za delovanje celotnega sistema porabili zelo malo električne energije, s katero bi drugače morali poganjati črpalki. Poleg tega bomo celoten sistem vodili s pametnim računalniškim programom, kar je za naše kraje zelo pomembno. Zelo pogosto se zgodi, da na enem koncu po-

Predstavitev načrta za novo čistilno napravo in kanalizacijsko cev

BUMBACA

krajine močno dejuje, na drugem pa skorajda ne pade niti kapljica. To je treba upoštevati tudi pri čiščenju črnih vod, ki bodo ponekod pomešane z deževnico, drugje pa ne, zaradi česar bo prečiščevalni postopek različen,« še pravi Lanari. Zadovoljstvo nad novim načrtom je izrazil tudi predsednik pokrajine in hkrati vodnega okoliša CATO Enrico Gherghetta. »Ravno pred nekaj dnevi so me povabili na odprtje čistilne naprave v Vrtojbi, ki bo še pred koncem meseca, zato sem še toliko bolj zadovoljen, da se tudi naš postopek za obnovo celotnega kanalizacijskega sistema v večjem delu pokrajine uspešno nadaljuje,« poudarja Gherghetta in pojasnjuje, da bo nad novo kanalizacijsko cevjo, ki bo povezala Gorico z Gradiščem zgrajena tudi kolesarska steza. »Kolesarji bodo lahko uživali med vožnjo ob Soči, ki bo končno spet čista, tako da se bomo v njej lahko ponovno kopali,« je zadovoljen Enrico Gherghetta, ki napoveduje, da se bo gradnja nove čistilne naprave začela prihodnje leto in se zaključila leta 2019; leto kasneje bo zgrajena nova kanalizacijska cev.

»Zadovoljni smo, saj nam načrt omogoča, da se izognemo evropskim kaznim. Krajevni upravitelji so se res izkazali, da so tako uspešno združili moči. Z naše strani smo poskrbeli, da

smo končno omogočili koriščenje sredstev, ki so bila že več let na razpolago, vendar še niso bila uporabljeni,« je poudarila Serracchianija; k temu je Vitova pristavila, da dežela daje raznim okoljskim projektom skupno na razpolago 95 milijonov evrov. Čistilno napravo bodo poleg

Štarancana zgradili tudi v Škednju, razni obnovitveni posegi na dotrajanih kanalizacijskih sistemih so predvideni na Videmskem in v Pordenonu.

Predstavniki podjetja Irisacqua so ob zaključku poudarili, da bodo celoten načrt speljali do konca brez povisov na računih za vodo.

FARA - Dom za starejše občane

Prikrito nasilje

Pred sodnikom se bo morala zagovarjati tudi vodja doma

Poleg treh nasilnih negovalk se bo morala pred sodnikom zagovarjati tudi odgovorna za dom starejših občanov v Fari Sonia Corbatto. Preiskovalci so ugotovili, da je Corbattova vedela za našilno obnašanje treh negovalk, vendar naj bi ga namenoma prikrivala; razne starejše oskrbovanke so se ji pritožile, da jih 47-letna G.S. iz Romunije, 49-letna E.B. iz Moldavije in 63-letna T.S. iz Rusije zmerjajo in ponižujejo. Nespoštljivo ravnanje je večkrat preraslo v fizično nasilje, vendar odgovorna za dom starejših občanov ni ukrepala niti, ko naj bi jo na neljube dogodek opozorile tudi druge negovalke. Ena izmed oskrbovank je od-

poslala pismo združenju SOS Rosa in v njem zapisala, da je Corbattovo seznanila z nasilnimi izpadi treh negovalk, vendar le-ta ni ničesar ukrenila. Na goriškem sodišču so v začetku oktobra trem negovalkam prepovedali zadrževanje in vstop v občino Fara; zdaj so isti ukrep izdali še zoper odgovorno za dom starejših občanov, ki naj bi nasilje načrtno prikrivala. Svojce oskrbovank naj bi celo prepričevala, da se v domu ne dogaja ničesar hudega in da si starostnice vse skušajo izmišljajo. V prihodnjih dneh se bo sodni postopek nadaljeval z zaslijanjem oskrbovank, njihovih sorodnikov, Corbattove in treh negovalk. Pribežniki se v Gorico odpra-

GORICA - Pribežniki Županov poziv ministru Alfanu

Pribežniki na železniški postaji

BUMBACA

Goriški župan Ettore Romoli je včeraj pisal notranjemu ministru Angelinu Alfani, da bi ga opozoril na težave zaradi visokega števila beguncev, ki so v zadnjih dneh prišli v Gorico. Po županovih besedah je samo v ponedeljek dopoldne prispealo v mesto okrog sedemdeset pribežnikov, tako da je t.i. begunc v zunaj konvencije že preko 150. »Že med letosnjim poletjem je v mestnih parkih in na soških bregovih bivakiralo okrog 150 pribežnikov; pred kratkim so jih sto odpeljali v center za azilante v Gradišče, vendar smo zdaj pred novimi, še hujšimi težavami. Pribežniki se v Gorico odpra-

vljajo iz Nemčije in Avstrije, kjer bi sicer morali ostati. Na pot proti jugu se odpravljajo iz neznanih razlogov - mogoče jih oblasti niso sprejele, mogoče so se tako sami odločili. Kakorkoli, v Italijo vstopijo čez Brener; ko pridejo v Milan, jim "svetujejo", naj se odpravijo v Gorico, kjer zarne ni nikakor prostora,« poudarja goriški župan Ettore Romoli, ki ministra poziva, naj čim prej ukrepa. »Ustaviti je treba begunski val ali pa pribežnike iz Gorice premestiti v druge kraje,« poudarja župan in opozarja, da bi se lahko v prihodnjih tednih števil beguncev, ki prihajajo v Gorico še povečalo.

Pogačnik v Tržiču

V Tržiču se zaključuje niz srečanj o dobrem počutju. Jutri ob 20.30 bo v beneški palači na Trgu Sant'Ambrogio spregovoril slovenski umetnik in zdravilec zemlje Marko Pogačnik, ki je sicer doma iz Šempasa. Predaval bo o večdimenzionalnem telesu zemlje in človeškem telesu.

Načrt za mestno mobilnost

V galeriji sodobne umetnosti v Tržiču bodo jutri ob 14.30 predstavili načrt za novo mestno mobilnost; spregovorili bodo Luca Mercatelli (Area Science Park), Patrizia Malgeri (TRT) ter Massimiliano Melchiaro in Isabella Sist s pordenonske občine. Srečanje bo vodil tržički občinski odbornik Fabio Gon.

Likovna dela v izložbah

V Tržiču bodo olepšali izložbe praznih trgovin z likovnimi deli. Šestnajst umetnikov bo likovna dela ustvarilo v soboto, 28. novembra, takoj zatem jih bodo namestili v izložbe praznih trgovin v mestnem središču. Avtorja najlepšega likovnega dela bodo nagrajili z 250 evri.

Zaposlitev na pokrajini

V okviru projektov za družbeno koristno delo bo goriška pokrajina zaposlila vodjo ekipe za vzdrževanje in čiščenje zelenic, šolskih dvořišč in kolesarskih stez v pokrajinski lasti. Pogodba bo veljala eno leto. Prošnje lahko vložijo kandidati z diplomo geometrskega oz. tehničnega zavoda, ki so v dopolnilni blagajni ali na mobilnosti. V pokrajinskih uradih za delo v Ulici Alfieri v Gorici in na Trgu D'Acquisto v Tržiču bodo prošnje zbirali do 24. novembra.

ŠTEVERJAN - Jubilej otroškega zbara F.B. Sedej Števerjanski otroci pridno prepevajo že štirideset let

V Števerjanu se pripravljajo na praznovanje 40-letnice neprekinjenega delovanja otroškega pevskega zbara F.B. Sedej, ki bo potekalo v dvorani obnovljenega Sedejevega doma v nedeljo, 15. novembra, ob 17. uri. Štiridesetletnica priča o dolgi in bogati pevski kulturi v Števerjanu, delovanje pevskega zbara pa ima še globlje korenne, saj so prve otroške zbare ustanovili že takoj po prvi svetovni vojni.

»Med prvo in drugo svetovno vojno so za delovanje otroškega pevskega zbara skrbeli duhovniki, velike zasluge za to nedvomno nosi domači župnik Ciril Sedej. Tudi po drugi svetovni vojni so v Števerjanu nadaljevali sicer neke vrste priložnostnim delovanjem otroškega pevskega zbara, ki so ga vodili Herman Srebrnič, Ada Gabrovec in Snežica Černic,« pojasnjuje trenutna zborovodkinja Mar-

tina Hlede. Zbor, kakršnega poznamo še danes, so uradno ustanovili leta 1975; prva dirigentka je bila Anka Černic, ki je otroke vodila do leta 1989. »Takrat je bilo v Števerjanu tudi do 50 otrok, tako da smo imeli v določenem obdobju celo dva zbara. Anko Černic so nato nasledili Karel Bolčina, Valentina Humar, Eliana Humar in Eliana Koren, sama pa sem vodenje zbara prevzela leta 2007,« pravi Martina Humar, ki vsako nedeljo ob 10. uri vadi skupino približno tridesetih otrok. »Letos je mladih pevcev in pevk med 3. in 12. letom kar precej, tako da smo jih razdelili v dve starostni skupini. Vsi otroci prihajajo iz Števerjana, trije pa iz slovenskih Brd, saj tam tovrstnih zborov nimajo. Vadimo vsako nedeljo pred mašo v Sedejevem domu, med potekom obnovitvenih del pa smo se po-

Otroški pevski zbor F.B. Sedej na lanski Cecilijanki

BUMBACA

služevali prostorov župnišča,« navaja Martina Hlede. Zbor se vsako leto udeležuje Male Ceciljanke, nastopa na reviji Zlata grla in na revijah, ki jih prireja deželno zborovsko združenje USCI.

Za proslavitev 40-letnice ne-

prekinjenega delovanja so v Števerjanu pripravili pester kulturni dogodek. »Glasba bo seveda v središču pozornosti, režiser Franko Žerjal pa je v program vključil tudi tri igralce dramske družine ter glasbeno spremljavo klavirja, violine, harmonike in kitare.

Protagonisti bodo seveda otroci pevskega zbara, igralci Nikolaj Pintar, Stefania Beretta, Ilaria Bergnach pa bodo povezovali dogajanje na odru. Za koreografijo je poskrbel Monika Zajšek, zmanjkalo pa ne bo niti plesov,« zaključuje Martina Hlede. (av)

NOVA GORICA - Alenka Černic

»Sukanca ne moreš izbrati preko ekrana«

Izgubili ste srajčni gumb. Vašim najljubšim kavbojkam se je zadrga izrabila. Potrebovali bi bombažni sukanec za obrobitev namiznega prta in našitek za prekritje preluknjane športne jope. Potemtakem obstaja možnost, da ste se že spraševali, kam po vse te malenkosti. Rešitev lahko poiščete v Reječevi ulici v središču Nove Gorice. Tu že dvajset let posluje Trgovina Alenka. »Gre pravzaprav za pozamentrijo,« - to je pravi knjižni izraz za trgovino z drobnimi tekstilnimi izdelki za obrobljanje, okraševanje in krpanje oblačil - pojasnjuje 41-letna upraviteljica in lastnica prodajalne Alenka Černic iz Gabrij pri Sovodnjah. Glede na to, da je bila ena izmed prvih zamejek (beri: goriških Slovenk), ki se je odločila, da na poslovno pot stopi v Sloveniji, je njen poklicna izkušnja še posebno zanimiva.

TRGOVINO JE ODPRLA LETA 1995

»Po trgovski izobrazbi in krajski delovni izkušnji v trgovini se je porodila zamisel o odprtju trgovine v novonastali Sloveniji. Pogoja za odprtje obrata sta bila slovensko državljanstvo in nostrarifikacija diplome. Nekako tako sem se preselila v Novo Gorico in si "ob bazenu" omislila trgovino. To je bila takrat ena izmed prvih trgovin v Reječevi ulici nasploh,« se spominja Černičeva, ki se je v prvih letih poslovanja morala soočati s tranzicijskim računovodstvom. »Leta 1995 je Slovenija še nekako prehajal iz liberalno-socialistične ureditve v tržno gospodarstvo: prometni davek je zamenjal davek na dodano vrednost, ob tem pa je bilo treba vse blago, ki sem ga uvažala, predvsem iz severne Italije in Češke, ocariniti. Postopek je trajal. Cariina (med 10% in 50%) je znatno vplivala na ceno končne prodaje posameznega artikla.«

Zaradi povečanega obiska Alenkinega assortimenta trakov, vrvic, sponk in vse ostale ponudbe je prišlo do novega pomembnega poslovnega koraka. »Pred desetimi leti sem se preselila v sedanje prostore, ki se v pritičju stanovanjskega bloka razprostirajo na približno sto kvadratnih metrih,« razlaga Černiceva. Z aktualno fi-

Alenka Černic je trgovino ob novogoriškem bazenu odprla pred dvajsetimi leti

FOTO VAS

nančno in gospodarsko krizo je poslovanje otežkočeno. Ali k temu v praksi pripomore tudi zakonodaja in poslovni pravilniki posameznih (evropskih) držav? Je v Sloveniji poslovanje malega trgovca v primerjavi s sosednjo Italijo preprostejše? Alenkine izkušnje na tem področju so sledče: »Trgovina je registrirana kot samostojno podjetje. Težko bi trdila, da je italijanska poslovna zakonodaja slabša ali obratno. Obratovalni stroški so podobni. Morda je mali trgovec v Sloveniji podvržen še nekaterim dodatnim obveznostim: držati moram evidenco materialnega poslovanja in potom dospelih faktur sprotno vrednotiti zaloge.«

PONUDBO NENEHNO DOPOLNUJE

Trg se danes zelo hitro spreminja. Ponudbo je treba nenehno dopoljevati in prilagajati povpraševanju. Kljub vsemu pa Alenkino trgovino obiskujejo pretežno osveščeni kupci - stranke predstavljajo tudi vrtci, šole, društva in kulturne ustanove, - ki točno vedo kaj

iščejo in ki jim za velelagovnice, kitajsko konkurenco in spletne nakupe ni mar. »V nakupovalnih središčih gre zgolj za prodajo zaključenih tekstilnih izdelkov iz velike proizvodnje. Ta se s predelavo metraže in krojaško obrtjo sploh ne ukvarja. Kitajska ponudba artiklov zaenkrat še ne dosega našega standarda kakovosti. Glede internet prodaje pa sem zamisel o izdelavi spletnih strani opustila: debelino in barvo sukanca težko izberes preko ekранa, saj mora njen sijaj sovpadati z barvo tkanine,« razlaga Černiceva in obenem poudarja: »Žal se z ročnim delom in krojaštvom ukvarja vedno manj ljudi. V Ajdovščini so šiviljsko šolo že pred leti zaprli.«

Ne glede na vse, ekipa specializirane Trgovine Alenka - poslovalnica zaposluje še dve trgovski pomočnici s šivilsko izobrazbo - vztrajno nadaljuje po svoji uspešni poslovni poti. V Alenkini trgovini boste našli prav vse: od najdrobnejše šivanke pa do slona ... tistega v uokvirjenem gobelinu. (vas)

GORICA - Na pokrajini prirejajo posvet

Spomin na Osimo

Podpis sporazumov je odprl pot evropski integraciji

Mara Černic in Nicolò Fornasir

BUMBACA

»Podpis osimskih sporazumov je dejansko utrl pot evropski integraciji. Tako se je včeraj podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic spomnila zgodovinskega dogodka, ki je močno zaznamoval tako naše kraje kot širšo evropsko in svetovno politiko. Včeraj je potekala 40-letnica podpisa osimskih sporazumov, s katerimi sta Italija in takratna Jugoslavija rešili vsa odprta vprašanja po pariški mirovni konferenci, vključno z določitvijo meje med državama. Da bi obeležili ta dogodek, so na goriški pokrajini napovedali okroglo mizo, ki jo bodo v prihodnjih tednih priredili v sodelovanju s kulturnim krožkom Anton Gregorčič in s studijskim centrom Antonio Rizzatti.

»Rad bi poudaril, da se je 17. novembra 1965 goriška delegacija z županom Martino na čelu sestala z novogoriškim županom Štukljem in njegovimi sodelavci. Gre za zgodovinski dogodek, kateremu smo bili priča le štiri leta po postaviti berlinskega zidu. Na tem območju smo takrat prehiteli zgodovinske dogodke, prekoračili smo meje v obdobju, ko so zidove gradili. Uspelo nam je ustvariti luknjo skozi želesno zaveso. Že takrat so razumeli pomen tega območja tudi kot osrčje evropskega duha,« je povedal Fornasir.

»Sam takratni predsednik italijanske vlade Aldo Moro je pozdravil tisto srečanje, potem ko se je v Beogradu sestal s Titom. Moro je nato v Gorici priredil srečanje z deželnim odborom Furlanije Julijske krajine in slovensko vlado, saj je bil Trst takrat še vedno zelo delikatno območje, tako da lahko mirne duše trdimo, da so Gorica in Goričani prispevali levji delež k evropski integraciji,« je zaključil Nicolò Fornasir. (av)

NOVA GORICA - Turistična novost

Na kulinarična in vinska doživetja z veselim avtobusom

V Novi Gorici so včeraj premierno predstavili nov turistični produkt, ki izležništvo povezuje z enogastronomijo. Turistična zveza TIC Nova Gorica je namreč v sodelovanju z osmimi lokalnimi ponudniki domače kapljice in hrane ter z družbo za avtobusni promet in turizem Avrigo na izletniški zemljevid Slovenije vpisala veseli GOGO bus. Včeraj je na promocijsko vožnjo odpeljal novinarje in turistične operaterje, prve goste na gurmansi krožni poti Goriške in Vipavske doline pa bo sprejel 28. in 29. novembra. »Prvi odzivi so dobri, prijave že prihajajo,« je zadovoljen Viljem Remich, vodja turizma pri Avrigu.

Sedež na veseljem GOGO busu si je moč zagotoviti z vinsko kulinaričnim potnim listom. »Dokument« bo potnike stal 28 evrov, kupiti ga je moč v potovalni agenciji Avrigotours v Novi Gorici. V ceno so vključeni avtobusni prevoz in degustacija vina in hrane pri osmih lokalnih ponudnikih: v Ošteriji Žogica v Solkanu, v restavraciji in vinoteki Mama na Ajševici, na kmetiji Barkola v Dragi, na turistični

kmetiji Saksida v Zaloščah, na kmetiji Slavček v Dornberku, pri Vina Colja v Braniku, v osteriji Branik in pri vinarstu Ječič v Braniku.

»Veseli smo, da smo uspeli združiti lokalne ponudnike v novo doživetje. Pravzaprav smo združili vse ključne deležnike goriškega turizma, vključno s prevoznikom. Želimo si, da bi se pri-družile tudi vse slovenske turistične agencije in GOGO bus ponudile tako domačim kot tujim gostom,« je povedala Dejana Baša, vodja Turistične zveze TIC Nova Gorica, medtem ko Remich poudarja, da gre za edinstveno ponudbo, kakršne na slovenskem tržišču še ni. »Gre za prodajni adut posameznega organizatorja potovanj oziroma tovrstnih doživetij,« je prepričan Remich.

Popotnike bo na gurmansi krožni poti spremila nova maskota Gosak GO-GO, kateremu so organizatorji zaupali vlogo ambasadorja martinovanja na Goriškem, poleg pa bo tudi turistični vodič, ki bo popotovanje popestril z lokalnimi zanimivostmi.

Dejana Baša, vodja Turistične zveze TIC Nova Gorica in gosak GOGO

FOTO K.M.

Veseli GOGO avtobus bo potnike na gurmansko doživetje peljal tudi ob drugih priložnostih. »Tržili ga bomo tudi z ostalimi turističnimi agencijami, sicer pa bodo potnike na takšna doživetja popeljali pred posebnimi dogodki oziroma v vsakem letnem času,« pojasnjuje Dejana Baša, ki se nadeja, da bo novi turistični produkt pritegnil veliko obiskovalcev.

Da se število le-teh na Goriškem v zadnjem letu povečuje, pa zatrjuje Črtomir Špacapan, direktor Regijske razvojne agencije za severno Primorsko: »Letošnji turistični obisk je bistveno večji kot je bil. Imeli smo skoraj 10 odstotkov večji obisk kot v preteklem letu in upam da se bo takšen trend še nadaljeval.« Med turisti je veliko zanimanja za enogastronomsko doživetja in izlete na temo prve svetovne vojne. Kot odziv na tovrstno povpraševanje so v novogoriški Turistični zvezi pripravili pet turističnih produktov, s katerimi bodo tržili Goriško: dva sta enodnevna: »Romarski dan« ponuja obisk treh Marijinih svetišč: Sveti Goro, Kostanjevico in cerkev Marijinega vnebovzetja v Vitovljah.

Druži enodnevni izlet, poimenovan »Stoletje po vojni, čisti mir« bo obiskovalce popeljal na sabotinski Park miru, Solkanski most, v Vojni muzej Solkan 1915-1917, na Sveti Goro, v Novo Gorico in na kostanjeviški samostan. Dvodnevna izleta »S kolesom od včeraj do danes« in »V srcu sončne Goriške« ponujata zgodovinsko in kulinarično turo – prva po Goriški, druga pa še na Trnovsko-banjški planoti in v Vipavski dolini. Dve tridnevni doživetji pa ponujata možnost izbire med kulinaričnim razvajanjem ali aktivnim športnim oddihom na Goriškem.

»Čas je, da ta destinacija - Goriška in Vipavska dolina - končno zaživita. Mislim, da smo na pravi poti. V tej luči bomo v okviru LAŠ prijavili projekt valorizacije Vipavske doline tako v turističnem, kulinaričnem in vinskem smislu. Poleg tega pa so tu še mednarodni programi: želimo si, da bi Pot svetega Martina, ki vodi od Madžarske do Francije, zaživila tudi tukaj ter da bi jo lahko predstavili ne le slovenskim ampak tudi tujim obiskovalcem,« dodaja Špacapan. (km)

NOVA GORICA - Zgodba o uspehu

S poslovno idejo prepričal superzvezdenco in milijarderja

Poslovna zgodba, ki jo je v pičilih osmih mesecih zasnoval in speljal 37-letni Novogoričan Marko Filej, vodja 8-članske ekipe, ki dela na projektu Trainers4me, se sliši malodane kot pravljica: nekoč (beri: februarja letos) se je rodila ideja o platformi za rezervacijo športnih trenerjev. Junač zgodbe se je na poti do uspeha moral sicer prebiti čez precej ovir, dokler ni v projekt kot vlagateljicu vstopila lepa srbska teniška princeska Ana Ivanović (ki si tega naziva ni pridobila za potrebe naše pravljice, ampak so jo za prinesko res poimenovali kompetentni športni mediji). Od tedaj se uspeh platforme meri v večmestnih številkah: trenutno imajo vpisanih dobre 4.300 trenerjev in 10.000 uporabnikov, v prvem poslovnom letu računajo na dva milijona evrov prometa. Vmes se v zgodbi pojavitve še britanski milijarder in svetovna multinacionalka, a pojdimo lepo po vrsti.

Poslovni svet je diplomiranega ekonomista Marka Fileja, ki je prve tovrstne, pa tudi politične izkušnje nabiral v rodni Novi Gorici, vedno zanimal. »Ambicije sem imel vedno visoke,« pravi. Zelo mlad se je znašel v poslovнем svetu, kjer je spisal tudi nekaj uspešnih zgodb, med drugim je v Sloveniji in na področje bivše Jugoslavije pripeljal nekaj svetovnih blagovnih znakov, pred tem zadnjim uspešnim projektom pa je s svojo ekipo v Sloveniji uresničil in prodal projekt plačljivih zasebnih storitev.

Prav pretekle izkušnje so mladi ekipi, ki jo vodi Filej - v nej so še Američan in šest Slovencev - izjemno koristile pri zadnjem projektu, s katerim so uspeli v svetovnem merilu. »Naš sistem deluje na podoben način kot Airbnb (svetovno znana spletna platforma za posredovanje in najem nepremičnin, op. n.), s tem da našo platformo lahko ljudje najdejo in najamejo zase idealnega športnega trenerja v mestu, kjer živijo, ali pa na potovanju. Za Slovenijo to sicer ni tako tipično, ker je majhna in se precej poznamo med seboj, v več milijonskih svetovnih mestih pa želijo ljudje storitev v tistem trenutku, ko imajo čas, težava pa je, da ne poznajo ljudi. Potrebujejo torej kakovosten storitev, ki jim je na voljo, ka-

dar imajo čas za to,« sogovornik na kratko predstavlja srž platforme, s pomočjo katere je moč najeti od inštruktorja dekanja na francoski Polineziji do inštruktorja tanga v Buenos Airesu. V svetu je še sedem podobnih podjetij, ta trenutek so Trainers4me drugi največji.

PREBOJ S POMOČJO ANE IVANOVIC

Filej priznava, da se je vse skupaj odvijalo presenetljivo hitro. Spletne strani so lansirali februarja letos. »Nato smo se aktivno angažirali pri privabljanju trenerjev. Naš fokusni trg je Anglija. Dokler je bila platforma prazna, smo imeli hude težave pri pridobivanju prvih trenerjev, ampak začetne težave smo prebeldili. S pridobivanjem izkušenj smo uspeli pridobiti tudi večje število trenerjev. Ko smo se približali številki tisoč, smo se približali drugi točki našega načrtu, za katerega sem prepričan, da je bil najpomembnejši: odločili smo se, da bomo pritegnili zvezdniškega solastnika iz športnih voda. Takšnega, ki ima globalno razpoznavnost, da nam bo omogočil, da izskočimo iz mase svetovnih start-upov. Po raznoraznih prijermih, angažiranju in iskanju kontaktov, se nam je na koncu vse odlično sestavilo: 21. junija smo lahko objavili, da se je podjetju kot solastnici pridružila teniška superzvezdanca Ana Ivanović,« pripoveduje Filej. Po tej objavi se je res začelo dogajati to, na kar so upali: začeli so pridobivati zaupanje uporabnikov, članki o platformi so začeli pojavljati v različnih svetovnih medijih, kot so Daily Express, Bloomberg, Reuters, Kilerstartups ... Tako se je število uporabnikov začelo eksponentno povečevali, zanje pa so se začeli zanimati tudi investitorji.

Med slednjimi so izluščili dva, ki bi podjetju lahko največ koristila: gre za skupino Virgin in svetovno multinacionalko. Marko je imel to srečo, da je britanskemu milijarderju in ustanovitelju Virginu Richardu Bransonu lahko osebno predstavljal projekt in ga z njim navdušil. V tem času se je pojabilo še drugo ime, za katerim se skriva multinacionalka, ki je nesporno vodilno podjetje v svoji industriji. Ker bo ime vlagatelja uradno objavlje-

no šele čez nekaj dni, je dotele še poslovna skrivnost, ki je na tem mestu še ne smemo razkriti. »Pred nami je torej bila sladka odločitev: izbrati med dvema res dobrima in močnima partnerjema. Odločili smo se za multinacionalko, ker nas vidi kot samostojno podjetje s potencialom, da postanemo številka ena trženja športa na svetu. To pomeni, da postanemo to, kar je Airbnb v turistični industriji oz. kar je Uber v industriji transporta. Virgin bi nas po drugi strani dobesedno zlil z njihovo vertikalno Virgin sport, kjer bi bili samo eden od elementov. Dileme torej ni bilo,« pravi Filej. Tudi finančna injekcija v obliki pol milijona evrov, ki jo bo prisrbelo sodelovanje z multinacionalko, je torej razlog, da v prihodnost zre z optimizmom. »Naše projekcije za prvo poslovno leto so naslednje: računamo na najmanj 45.000 trenerjev, več kot 250.000 uporabnikov in več kot 2 milijona evrov prometa. Vse se res sliši zelo pravljično, toda do uspeha je bilo potrebnega veliko garančja,« nas vrtoglavih številk na realna tla postavi sogovornik, ki na podlagi lastnih izkušenj lahko zatrdi, da je v tujini lažje uspeti kot v Sloveniji, kar še zlasti velja za mlada podjetje.

BITI NEKAJ DNI V LONDONU JE SUPER...
»V prihodnosti, ko bo več sredstev na razpolago, se vidim kot vlagatelj v mla-de start-upe, po možnosti slovenske,« na-crtuje Filej, ki je že sedaj, po medijski iz-

Marko Filej

FOTO K.M.

postavitevi na račun tega zadnjega projekta, precej oblegan s strani mladih podjetnikov, ki si želijo njegovih nasvetov za čim boljši uspeh v poslovnu svetu.

»Mlada podjetja v Sloveniji imajo dve veliki težavi: prva je povezana z za-gotavljanjem minimalnih finančnih sredstev - brez tega ni nič. Kot drugo pa je za uspeh v tujini treba imeti povezave. V Sloveniji je mladim potencialom težko priti še do predsednikov uprav državnih podjetij. V tujini gledajo drugače: ni važno, kdo si in od kod prihajaš, ampak samo, kaj znaš,« je konkreten sogovornik.

Podjetje ima sedež v Londonu, po-družnico pa še v Ljubljani. Kljub temu, da postavlja na noge izrazito globalno podjetje, Marko Filej upa, da bo s partnerico - v januarju pričakujeta prvorjenko - lahko ostal v Sloveniji. »Tu so pogoji za življene odlični. V tujini je sicer lepo, letos sem bil na primer veliko v Londonu, biti tam nekaj dni je super, da pa bi tam živel ...«, pravi Novogoričan, ki pa ne more skriti razočaranja nad rodnim mestom. »Žalosten sem, ker vidim takšen zaton Nove Gorice, ki je bila ena najbolj prodornih, modernih mest, ki je postavljala smernice. Danes pa sem razočaran, ker ne vidim nobenega gospodarskega razvoja, Nova Gorica se nikjer ne pojavi... pa tudi nekaj smernic razvoja ne opažam, ni novih podjetij, ki bi se tu razvila oziroma, ki bi jih uspeli pripeljati v to okolje.«

Katja Munih

GORIŠKA

Devin je bil vezan na Gorico

Predstavili knjigo o družini Ples

Mitja Močivnik

BUMBACA

V predavalnici Trgovskega doma so pred dnevi predstavili knjigo *Plesovi v Devinu*, ki skozi družinske pripeljaje opisuje marsikaj zanimivega o Devinu un življenu v njem. O knjigi smo v našem dnevniku že nekajkrat poročali, saj je bila monografija že predstavljena v Trstu, avtorju pa se je zdelo umeščno, da jo predstavi tudi v Gorici. Kot se je avtor Mitja Močivnik sam izrazil, so Devinčani od nekdaj gravitirali na Goriško in so prav v Gorici videli svoje naravno središče. Veliko Devinčanov je obiskovalo tudi goriške slovenske višje šole. To se je dogajalo v času »ranjke« Avstrije, pa tudi po drugi svetovni vojni niso bili redki primeri dijakov iz devinsko-nabrežinske občine, ki so se šolali v Gorici. Omeniti velja tudi, da je pred prvo svetovno vojno občina Devin segla do Doberdobskega jezera s tem, da so pod njeno upravo spadale tudi Jamlje. V takratni občini je živel 1035 prebivalcev, od tega 849 Slovencev, 128 Italijanov in 58 drugih.

Knjigo o družini Ples (izšla je v trojezični obliki - slovenski, italijanski in angleški) je izdalо Založništvo tržaškega tiska, ki ga je na predstavitev predstavljala Martina Kafol. V svojem nagovoru je poudarila predvsem željo založniške hiše, da podpre izide knjig in drugih publikacij, ki obravnavajo naše kraje ter v sliki in besedi opisujejo nekdanje in sedanje življenje v njih. Glavno besedo na večeru je imel seveda avtor knjige, Mitja Močivnik, potomec družine Ples, ki je v Devinu vodila priznana družinska hotel. S pomočjo projekcije fotografij se je avtor sprehodil skozi zgodbe in nezgodne družine, ki je v dobrem in slabem delila usodo prebivalstva Devina in okolice. Na srečo so se ohranile številne fotografije in razglednice, ki skupaj z napisimi in naslovimi na hrbtni strani, raziskovalcu nudijo izredno oporo pri dolgotrajnem sestavljanju zgodovinskega mozaika družine ali širše skupnosti. Tako so v knjigi med drugimi objavljene zelo zanimive fotografije, ki so jih moški člani Plesovih, avstro-ogrski vojaki, pisali iz raznih sibirskih krajev, kjer so bili vojni ujetniki. Močivnik je tudi povedal, da je veliko dokumentov našel v arhivih univerze v Ulici Diaz v Gorici.

Ob vsem si človek ne more kaj, da bi ne pomislil, da je veliko podobnih fotografij in pisem, ki bi za zdajšnje raziskovalce predstavljali pravi zaklad, v želji po prenovitvi romalo na smetišče. Z njihovim uničenjem so iz skupnega spomina izbrisali obsežna poglavja naše zgodovine.

V knjigi o družini Ples, ki je pod Avstrijo bila Pless, pod fašistično Italijo pa Plezzo, je objavljenih tudi nekaj slikarskih del, ki so jih Devinu posvetili znani umetniki (Sternen, Sirk, Černigoj, Pirnat, Palčič). O teh je spregovorila umetnostna kritičarka Jasna Merku. Devinski hotel Ples je deloval še veliko let po drugi svetovni vojni, nakar ga je družina leta 1994 odstopila Jadranskemu zavodu združenega sveta. (vip)

Z muzejskim vlakom se je doslej peljalo že 4865 potnikov

Potovanje spomina je ponovno povezalo Redipuljo s Kobariščem. Udeleženci so se v prejšnjih dneh z avtobusom odpravili iz Redipulje do Severne goriške oz. novogoriške železniške postaje, kjer so jih pričakali možje v nekdajnih uniformah. Tam so sedli na posebni vlak, ki je odsopal v smeri Mosta na Soči, od koder so

jih z avtobusom odpeljali v Kobarišč, kjer so si ogledali muzej in italijansko kostnico, zanje so pripravili tudi prikaz vojnega dogajanja. Potovanje se je zaključilo v kobariškem Kulturnem domu, kjer je bil na sporednu nastop domačih pevcev in pevk. Na vlaku so tokrat bili tudi dijaki nižje srednje šole Corridoni iz Foljana-Redipulje, spremljali so jih starši in profesorji. Združenje Pro loco iz Foljana je od leta 2005 izpeljalo petnajst potovanj spomina. Z muzejskim vlakom se je v Posočje skupno odpravilo 4865 potnikov.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V FARI

BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

REDETTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER

VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

»ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN«

v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 13. decembra ob 17. uri »Slepjava v kriku« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMNU ob 21. uri: danes, 11. novembra, »Wonder Woman. Reading su donne, denaro e super poteri«, igrajo Antonella Questa, Giuliana Musso in Marta Cuscunà; informacije po tel. 0481-532317 ali na info@artistiassociati-gorizia.it.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.15 »Spectre 007«.

Dvorana 2: 16.45 - 18.30 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 20.15 - 22.10 »Belli di papà«.

Dvorana 3: 17.50 »Tutto può accadere a Broadway«; 20.00 - 22.00 »La legge del mercato«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »Spectre 007«.

GORICA - V petek, 13. novembra Večer v družbi Jana Cvitkoviča

V sklopu spremiševalnega programa filmskega festivala *Nagrada Darko Bratin Poklon viziji 2015* bo v petek, 13. novembra, večer z Janom Cvitkovičem, prejemnikom nagrade 2001. Ob 18.30 bo na sporednu njegov režijski prvenec *Kruh in mleko* (2001), tolminska zgodba iz vsakdanjega življenja, ki je osvojila žirijo neškega filmskega festivala. Ob 20.30 bo na vrsti minutni film *Venice 70: Future reloaded* (2013), kratki film *Sto psov* (2011) in dokumentarni prvenec *Totalni Gambit* (2010).

S filmom *Totalni gambit*, ki ga je Cvitkovič posnel po scenariju Mitje Čandra in Irene Kovačević, spoznavamo avtorjev dokumentarni žanr. Gre za portret Albina Planinca, pozabljenega genija, ki je od konca šestdesetih do konca sedemdesetih let prejšnjega stoletja navduševal svetovno šahovsko javnost. Ni le premagoval največjih in igral na elitnih turnirjih, bil je - kot denimo ugotavlja ena od slovitih sester Polgar - šahist z največjo domišljijo v zgodovini šaha. »Totalni gambit« ni samo film o šahovskem geniju Albinu Planincu. *Totalni gambit* je film o »žrtvovancih«, ljudeh, ki jih človeštvo poslje korak daleč pred svoje prve vrste. Njihova naloga je, da za ceno svojega življenja ostalim kažejo pravo pot,« pravi Jan

Jan Cvitkovič

Cvitkovič. Projekcije bodo opremljene s podnapisom v italijanskem jeziku.

Kinoatelje prireja večera prejemnikov nagrade Darko Bratina iz preteklih let v sodelovanju s Slovenskim Filmskim centrom, ki letos praznuje 20 let delovanja. V goriški Hiši filma so že gostili režiserko Majo Weiss, Janu Cvitkovič pa bo sledil še Karpo Godina. Zavrtili bodo filme, s katerimi so bili nagrajeni ter njihova najnovejša dela. Druženje z nagrajenci načrtujejo tudi v naslednjih edicijah festivala, ko bodo v goriški prostor ponovno priprljali dosedanje nagrajencev in predstavili njihova zadnja dela.

Koncerti

57. REVJA PEVSKIH ZBOROV CECILLIA JANKA

bo v KC Lojze Bratuž v Gorici. V soboto, 21. novembra, ob 20.30: Vokalna ekipa Svrž - Na Gori Bilčovs, Koroska, Mešani pevski zbor F.B. Sedež - Steverjan, Vokalna skupina Decanters - Moš, Združeni zbor Nedische doline, MoPZ Mirko Filej - Gorica, Komorni zbor Grgar - Nova Gorica, Vokalna skupina Sraka - Štandrež, Mešani pevski zbor Lojze Bratuž - Gorica (zborovodja David Bandelj). V nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri: Mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba, Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel, Mešani pevski zbor Rupa-Peč, Moški pevski zbor Fanfante izpod Grmade - Devin, Cerkveni pevski zbor iz Ukev, Mešani pevski zbor Mirko Špacapan - Podgora, Moški pevski zbor Štmaver, Mešani pevski zbor Štandrež, Moški pevski zbor Skala - Gabrie, Dekliška vokalna skupina Bodeča Neža - Vrh. Letošnja revija je posvečena skladatelju Ubaldu Vrabcu ob 110-letnici rojstva; vstop prost. Prireja ZSKP.

Razstave

V GORICI: na sedežu alpincev ANA v Ul. Morelli 24 je na ogled razstava Posoškega fotografškega krožka na temo favne-flore in zgodovine Kalvarije, ki so jo uredili Antonio Fabris, Carlo Tavanutti in Lucio Tudor; do 13. novembra 10.00-12.00 in 17.00-19.00, vstop prost.

V PALAČI ATTEMPS PETZENSTEIN na Kornu v Gorici bo v petek, 13. novembra, ob 18. uri odprtje razstave »Franco Dugo. Dipingere il silenzio. Opere 1997-2015«; na ogled bo do 31. januarja 2016.

V SOVODNJAHI: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejata KD Sovodnje in občina Sovodnje 13. novembra ob 20. uri v Kulturnem domu Jožef Češčut odprtje umetniške razstave »Beseda barvi«. Razstavljal bosta Janina Cotič (olje in akvarel grafit) in Loredana Zega (kaligrafija) z glasbenim poklonom flautistke Valentine Nanut.

V GALERIJI TIR na Mostovni v Solkanu je na ogled razstava Maše Gala »Še gradimo za vas! / We are still building for you!«; do 15. novembra ob 17.00-19.00 in v sklopu dogodkov na Mostovni: petek in sobota 20.00-22.00 ali po predhodni najavi na tir@mostovna.com.

V MULTIMEDIJSKI POSTAJI PRVE SVETOVNE VOJNE v bivši železniški postaji v Redipulju je na ogled razstava z naslovom »Il tempo della trincea«; do 30. novembra vsak dan 10.00-12.00, 15.00-18.00.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja 2016 ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

Izleti

4. GECOV POHOD IZ GORJANSKEGA NA TRSTELJ bo v nedeljo, 15. novembra. Zbirno mesto za dvoranu v Gorjanskem med 9. In 9.30 in v Lipi pred cerkvijo ob 11. uri do 11.30. Ob slabem vremenu pohod odpade. Prijave po tel. 03806-41956738.

DRUŠTVO ŠKABRIJEL 1917 vabi na rekreacijski 1. Martinov pohod na Škabrijel v nedeljo, 15. novembra. Pohodniki naj se odpravijo na pot ali iz Nove Gorice, Solkana, Prevala, Kromberka, Lok, Ravnice, Grgarja, bikoreje, Vratc navzgor proti vrhu. Zbirališče na vrhu Škabrijela med 13. in 15. uro. Hrana in piča iz nahrbnika.

SPDG prireja tradicionalno Martinovanje v nedeljo, 15. novembra, s pohodom na Volnik na tržaškem Krasu. Sledil bo ogled kraške hiše v Repnu in skupno kosiilo v kmečkem turizmu. Informacije in prijave na: fanika@sdpg.eu ali tel. 347-6220522.

ZDROUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

KRUT obvešča, da v četrtek, 12. novembra, steče jesenski ciklus skupinske vadbe v termalnem bazenu v Građevu; informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKRD TRŽIČ prireja ob 18. novembra razgovorni tečaj slovenskega jezika (informacije in prijave po tel. 347-2471222).

V OBČINI DOLENJE bo martinovanje danes, 11. novembra, ob 11. uri na sedežu kmečke zadruge, kjer bo mašo imel msgr. Dino De Antoni. Zatem bo združenje Coldiretti podelilo nagrado »Falcetto d'oro« in občina Dolenje nagrado »Foglia d'oro«.

ZAHVALNO NEDELJO bodo praznovali pred cerkvijo v nedeljo, 15. novembra, v Štandrežu ob 10. uri in v Rupi ob 14. uri.

OBČINA DOBERDOB sporoča, da bodo danes, 11. novembra, ob praznovanju zavetnika sv. Martina vsi uradi zaprti.

KD SOVODNJE obvešča vse občane da v soboto, 14. novembra, bo potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridevalce v Gabrijah, Peči in Rupi, popoldan pa v Sovodnjah. Kdo želi primesti domače pridele za blagoslov, naj jih prinese k Sandri v Škrlej v soboto, 14. novembra. Kdo pa želi primesti domači kruh za blagoslov in pokušajo pa naj ga prinese v nedeljo zjutraj pred kulturni v Sovodnjah pred 10. uro.

Prireditve

KD STANKO VUK MIREN - OREHOVLJE vabi v sredo, 12. novembra, ob 19. uri na srečanje in pogovor o ledinskih imenih v Mirnu in okolici. Gost večera bo Vlado Klemše. Prireditve bo v večnamenski dvorani občine.

PD ŠTANDREŽ prireja veselo martinovanje v soboto, 14. novembra, ob 20. uri v župnijskem domu Anton Gregorčič v Štandrežu (informacije in vpisovanje po tel. 338-4582476 Mariko in Ema Brajnik) in Martinov zborovski koncert v nedeljo, 15. novembra, ob 17. uri v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu. Nastopajo MePZ Štandrež, MePZ Obalca Ko-

per in MPZ Vasilij Mirk iz Proseka - Kontovela.

V VEČNAMENSKEM CENTRU v Ul. Baiamonti 22 v Gorici bo danes, 11. novembra, ob 20.30 predstavitev metode Elene Pontini za žensko dobro počutje »EduCreare«; vstop prost. **ZDROUŽENJE CONCORDIA ET PAX** vabi na predstavitev knjige Lorenza Baratterja »Le Dolomiti del Terzo Reich« v petek, 13. novembra, ob 17.30 v konferenčni dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gospoški ul. (Ul. Carducci) 2 v Gorici. Ob prisotnosti avtorja bosta predstavila knjigo George Meyr in Giulia Caccamo (Univerza v Trstu).

V RONKAH: v občinski knjižnici »Sandro Pertini«, Androna Palmada 1, potekajo ob 17.30 pravljčna srečanja z naslovom »Il Giardino delle Storie Strampalate«; za otroke od 4. do 7. leta 11. novembra v francoščini z Julie Sciardis in za otroke do 3. leta v pondeljek, 16. novembra, z Donatello Mania; informacije po tel. 0481-477205.

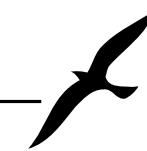
SKRD TRŽIČ vabi člane in prijatelje v tržiško občinsko knjižnico v četrtek, 12. novembra, ob 18. uri na predstavitev pesniške zbirke Ameriga Visintina v bezjaščini, slovenščini in italijanščini z naslovom »Soltando 'l silenzio« v slovenskem prevodu Igorja Tute.

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v petek, 13. novembra, ob 19. uri slavnostna akademija ob 40-letnici delovanja Slovenske Skupnosti na dejelni ravni. Častni gost bo profesor Boris Pahor.

ZSKD vabi v petek, 13. novembra, ob 18. uri v Kulturni dom v Gorici na prireditve »Naj otroci... pojejo, plešejo, igrajo in ustvarjajo!« Nastopajo otroški zbor SKRD Sovodnje, mažoretna skupina Kras Doberdob, harmonika Sebastjan Bagon AŠKD Kremljanek Jamlje, mažoretna skupina Kras Doberdob, otroški zbor in recitatorji SKRD Briški grič Steverjan, skupina Zumba kids AŠKD Kremljanek Jamlje, mažoretna skupina Kras Doberdob; gost bo srednješolska skupina društva Škamperle-Grbec-Barkovje.

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejata KD Sovodnje in občina Sovodnje v nedeljo, 15. novembra, ob 11. uri pri Kulturnem domu Jožef Češčut tradicionalno martinovanje vaškega zavetnika sv. Martina. Po maši bodo blagoslov kmečkih pridelkov in orodja, nastop otroškega pevskega zbora KD Sovodnje, umetniška razstava »Beseda barvi«, tržnica ročnih del (ob lepem vremenu), predstavitev koledarja KD Sovodnje in prigrizek Lovske družine in domačinov.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Tale e quale show **23.45** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Serija: Criminal Minds **23.40** Generazioni

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziobero **10.10** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

12.45 Switched at Birth **14.00** Sabrina, viva da strega **14.45** Stargate Atlantis **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.30** Andromeda **16.10** Star Trek: Enterprise **16.50** 0.20 Novice **16.55** Robin Hood **17.35** Beauty and the Beast **18.20** Reign **19.00** Supernatural **19.40** Vikings

21.10 Film: The Dead Lands (akc.) **22.45** Roma Fiction Fest 2015 **23.00** Film: Bronson (akc., '08, i. T. Hardy)

RAI5

14.15 La Terra vista dal cielo **15.15** Food Trial – La sfida del cibo **16.10** Dok. film: La bella di Roma **17.50** Scaramouche Scaramouche **18.05** Novice **18.10** 20.40 Passepartout **18.40** Grandi giardini di Francia **19.45** The Art of Gothic **21.15** Riccardo Muti – Prove d'orchestra **22.30** Come si guarda un'opera d'arte **23.25** Lo stato dell'arte **23.55** Ghiaccio bollente **0.00** Neil Young – Silver and Gold

RAI MOVIE

13.55 Film: L'altro lato del letto (kom.) **15.55** Film: Travaux – Lavori in casa (kom.) **17.25** Novice **17.30** Film: Impiccalo più in alto (western, '68, i. C. Eastwood) **19.30** Film: La calandria (kom., It., '72) **21.20** Film: Bar Sport (kom., It., '11, i. C. Bisio) **23.05** Movie.Mag **23.30** Film: La calda notte dell'ispettore Tibbs (det., '67, i. R. Steiger)

RAI PREMIUM

11.20 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.05** Nad.: Paura di amare **14.00** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Valeria

SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (10. novembra 2015)**

Vodoravno: patoka, vtis, satan, otočan, Ruse, Praga, Nek, stavbarka, M. A. D., E. N., Atal, ergo, Lada, Cvelbar, V. R., Estoril, S. E., CIA, Erika Jazbar, Matri, nosorog, Iva, Kafol, solata, Višarje, Igalo, at, Kokra, Renato Zero, ANAS, Ist, ogaba; na sliki: Staška Cvelbar.

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in promete informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in TV **16.50** Film: La valle dei re (pust., '54, i. E. Parker) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Lo chiamavano Trinità... (western, '70, i. T. Hill)

23.35 Film: Dredd – La legge sono io (akc., '95, i. S. Stallone)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, promete informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invasione **21.10** Serija: Squadra Antimafia **23.30** Matrix

ITALIA1

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in promete informacije **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.40** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Nan.: Mike & Molly **18.00** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine

21.10 Film: The Dead Lands (akc.) **22.45** Roma Fiction Fest 2015 **23.00** Film: Bronson (akc., '08, i. T. Hardy)

IRIS

13.20 Film: Assalto al tesoro di stato (akc.) **15.05** Film: Amico, stammi lontano almeno un palmo... (western, '72) **17.20** Film: Un uomo, una città (dram., It., '74) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Blue Jasmine (dram., '13, i. W. Allen, i. C. Blanchett, A. Baldwin) **23.05** Film: Basta che funziona (kom., '09, i. W. Allen)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Il matrimonio del mio migliore amico (kom., '97, i. J. Roberts) **23.05** Film: Un marito quasi perfetto (kom., '96, i. E. DeGeneres)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricet-

te di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.40** Italia economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Dodici minuti con Cristina **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Roma InConTra

LAEFFE

10.30 14.30 Chef Sara in Europa **11.25** 13.25 Il cuoco vagabondo **12.25** Bourdain: Cucine segrete **15.30** David Rocco: Dolce vita **16.35** Jamie: Menù in 15 minuti **18.35** Il re dello street food **19.55** Novice **20.00** Racconti sulla bellezza

21.05 Film: Ragione e sentimento (dram.)

23.45 Nad.: Maison Close – La casa del piacere

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Cold Fusion (zf)

DMAX

6.25 19.30 Rimozione forzata **15.55** Affare fatto **20.20** Affari a quattro ruote **21.10** Super grattacieli **22.00** Megacostruzioni: Ci na **22.55** Inside Mercedes

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kvizi: Vem! **11.55** Platforma **12.25** Nan.: Se zgodi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Porocila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.20** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kvizi: Male sive celice **16.25** 0.50 Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Infodrom **18.05** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Maslo (kom.) **21.30** Kino Fokus **22.00** Odmevi

23.05 Film: Afera Spiegel (zgod.)

SLOVENIJA2

7.00 8.35, 19.00 Risanke in otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **9.35** 0.05 Točka **10.35** 10 domaćih **11.05** 17.00, 0.50 Halo TV **12.15** Dobro jutro **14.45** Vikend paket **16.05** Dober dan **18.00** Nad.: Poklicite babcico **19.45** Žrebanje Lota **19.50** City Folk – Obrazi mest **20.25** Odbojka: liga prvakinja, Novarra – Calcit, prenos **22.30** Odd.: Bleščica **23.00** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.25** Meridiani **15.25** Dok.: Franco Giraldi **16.00** Potopisi **16.20** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05, 23.50 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciaq Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Plinski monopol **21.50** Avtomobilizem **22.20** City Folk **22.50** Najlepše besede **23.20** Dok. odd.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **7.50** 9.40, 10.50, 12.05 TV prodaja **8.05** 17.20 Nad.: Odpuščanje ljubezni **9.55** Sanjski moški **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00 Gostilna išče šefu **13.50** 21.30 Nad.: Usodo vino **14.55** Nad.: Plamen: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice in vreme **23.00** Serija: Kosti **23.55** Serija: Na kraju zločina – Miami

IRIS Sreda, 11. novembra Iris, ob 21. uri

Blue Jasmine

ZDA 2013

O NAŠEM TRENUTKU

Kraja,
korupcija in
dojemanje zla

ACE MERMOLJA

Pisati o kraji in korupciji je skoraj banalno, vendar je pomembno, da večina ljudi doživlja oboje kot greh. Tisočletja so nekateri kradli in podkupovali sebi v korist, drugi pa so se zgražali ali pa jokali, ker jih je kraja oškodovala.

Bog ni slučajno predal Mojzesu table z desetimi poglavitnimi greski in mednje uvrstil krajo. Z uka-zom: »Ne kradi!« pa ni preprečil kraje in korupcije, ki je s krajo te-sno povezana posebno, ko gre za »družbenek tativne. To pomeni, da ne zleze tat v hišo in jo okrade, ampak podkupi oblast sebi v korist, kar je seveda kraja na račun širše skupnosti. Judeža so podplačali zato, da je izdal Kristusa, čeprav poznamo nekaj različic dogodka in smisla vsega. Krščanstvo pa je označilo Judeža kot tistega, ki je oblastem prodal Kristusa in torej odrešitelja človeštva. Zgodba je ostala v tem smislu (nekaj neverjetnih elementov o Ju-dežu sicer obstaja).

Vprašanje je tudi v tem, kako v določenem času ljudje, skupnosti in narodi dojemajo krajo. Dojemanje zla ni vedno in povsod enako. Poglejmo Slovence. Danes jadujemo, da si je po osamosvojitvi Slovenije elita pričela na skoraj dovejeni ali pa na povsem nezakonit način prisvajati premoženja.

Sprva je desnica obtoževala rdeče direktorje, Kučanov krog in staro gardo, da si deli slovensko premoženje. Nato so počili škandali, začenši s prodajo orožja, ki so zaob-jeli tudi desne voditelje. Bilo je več faz podkupovanj, kraj in posledičnih škandalov, ko se je o malverzacijah izvedelo v javnosti.

Po vstopu v evro se je pričela znana zgodba o slovenskih bankah, ki si v tujini izposojajo denar, ga na-to posojajo prijateljem v zameno za malovredne delnice, prijatelji pa ta denar spremeno obračajo iz škatlice v škatlico naokrog do svojih žepov in pajdaševih. Pričeli smo uporabljati izraz tajkuni, ki je prej veljal za na-hiro obogatele Ruse.

Kako je vse to sprejemala slo-venska javnost? Sumim, da so bili spretni tajkuni hitrejši od percepcije medijev in javnosti. Delali so v sozvočju z ozko politično elito, ki ni bila poštena ali pa previdna in ko je počilo, je bila vsaj polovica črede krav že izven hleva. Percepcija kraje je bila za ljudi večkratno razoča-ranje.

Slovenci se kot narod imamo za poštene. Osamosvojitev od ostale Jugoslavije in balkanskega juga so (nisem bil med njimi) Slovenci doživljali tudi kot izhod iz tatarskega beograjskega obroča. Končno je pri vsem tem še kanček slovenske zavisti; kdor je podkupoval in kral-del, si je nakopičil določeno premoženje, kupil večji avto, lepo hi-šo in magari še pošteno barko v Por-torožu ali v Piranu. Tajkun ni znal skruti svojega premoženja kot italijanski mafija, ki je preživel del svojega življenja dobesedno v podzemlju ali v kaki kamnit pastirski koči sredi gmajn. No, pa smo pri Italijanih.

Ko smo v zamejstvu po osa-mosvojiti Slovenije doživeli nekaj krahov slovenskega bančništva in

gospodarstva, je nemudoma padel sum na krajo, na podkupovanja in na tatarske združbe domačih di-rektorjev in voditeljev. Kriza je v za-četku devetdesetih let resnično pri-zadela mnogo slovenskih ljudi in družin in ne izključujem, da je kdo imel, ob solzah večine, kako korist. Kriza pa ni bila hec. Tudi v tem pri-meru, kot v kakem poznejšem, pa je bila percepcija nepoštenja med slo-venskimi ljudmi veliko ostrešja, kot če je počil škandal v italijanskih krogih, bankah ali zadružah in pri-zadel Slovenia.

V slovenski narodni mitologi-ji je namreč Italijan ali Lah, pogos-toma skupaj z Judom, nezanesljivo, podkupljivo in tatarsko bitje. V tem se Slovenci čutimo boljši in bolj pošteni, zato pa toliko bolj rani naš ponos, če izvemo ali samo sumimo, da je med kraljivci tudi Slovenec sam ali v skupini.

Sedaj se stvari spreminjajo: Slovenci nasploh opažamo, da so med nami nepošteni ljudje in to večkrat prav v špicu družbene le-stvice. Pa tudi komunizma ni več možno obtoževati za sedanja zla dejanja. Zato je velik del javnosti razočaran. Občutek imam, da se ne-kaj podobnega dogaja v Italiji.

Ob vseh sprotnih škandalih se mi dozdeva, da se ni nenadoma po-večalo število lumphov, morda so se povečali kupi, kjer lahko nezakonito zajemaš z veliko žlico. Kriza pa je v Italiji izostrla občutek, da kdor krade, ni več le zvijačnež, ki zna lo-viti trenutek, ampak da je zlobnež, ki oškoduje vse. Škandali so torej dokaz preštevilnih kraj, so pa obe-nem dokaz, da sile javnega reda ta-tove izsledijo, javnost pa jih zani-čuje. Ko bi bila moja slutnja pravil-na, bi to bila lepa novica, saj ne bi bilo biti tat nekaj "figo".

Če se povrnem k Slovencem, nam doza realizma in samokritike ne bo škodila, čeprav bomo kraje plačali vsi. Zavest, da je tudi Slove-nec v svobodi in demokraciji lahko tat koristi k boljšemu spoznavanju sebe. Ponovno gre za dobro novico, saj je zavest o zlu vedno dobra no-vica; nekakšno božično razodetje.

Ker smo že pri Bogu, bi v smislu dojemanja zla omenil odnos do cerkvenih in vatkanskih škandalov. Ne bi omenjal zgodbine in bi se osredotočil na sedanjost. Poznam kakega vernega človeka, ki so ga korupcija in kraje v cerkveni hierarhiji potisnil v notranji, verski dvom. Škandali, od pedofilstva do kraj in finančnih malverzacij, so pokopali prejšnjega papeža Benedikta XVI. Finančne špekulacije so se dokaj ne-sramno pojavile tudi v slovenski cer-kvi. Nekdanji škof in kardinal Rode se danes pojavlja v italijanskem ti-skru med imeni bogatih farjev z raz-košnimi stanovanji in podobnimi.

Klub vsemu pa sta polemičen Ratzingerjev odstop in prihod argentinskega papeža Frančiška, pa-stirja z ulice, prinesla upanje po či-stosti in po tem, da bo tudi v svetih krajih dobro prevladalo nad zlim. Žal zasledujem Frančiškove na-sprotnike prav v nekaterih nekdanjih komunističnih državah in v sami Sloveniji. Sicer pa vedo o tem več v Vatikanu.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

KOROŠKA - Težave Novic

Bo Dunaj (so)financiral tednik Slovencev?

Dramatičen poziv Programskega sveta Dunaju in Ljubljani

CELOVEC – Skupni tednik ko-roških Slovencev Novice, ki je leta 2003 nastal po spojivitvi Našega tednika (NSKS) in Slovenskega vestnika (ZSO) je v vse večjih finančnih težavah. Ne-nazadnje zaradi nepripravljenosti avstrijske države, da primerno (so)financira manjšinske tiskane medije. Medtem ko R Slovenija skupen tednik v le-tošnjem letu financira s skoraj 150.000 evrov, prispeva Avstrija komaj 28.000 evrov. Posledica tega je, da je izhajanje časopisa zagotovljeno samo še do konca letosnjega leta...

Zaradi dramatičnega stanja časopisa je Programski svet tednika Novice zdaj vnovič pozval pristojna ministrica Josefa Ostermayerja (Avstrija) in Gorazda Žmavca (Slovenija), da se »z vso vnemo zavzameta za dolgoročno in si-stemsko financiranje Novic«. Pod da-nimi pogoji in v obstoječi strukturi da je »razvijanje kakovosti časopisa zelo težko označeno oz. skoraj nemogoče«, je Programski svet Novic še napisal v iz-javi za javnost.

Slednji je tudi poudaril, da je ure-dništvo - čeprav je Programskemu sve-tu uspelo izvesti prvi javni hearing za imenovanje glavnega urednika in uvedbo Uredniškega statuta ter s tem v zve-zzi preprečitev možnosti direktnega vplivljanja na urednice in urednike - pod-stalnim pritiskom, kajti odpovedi ali na-povedi le teh, zaradi finančnih negot-

vosti, se vrstijo iz meseca v mesec. Predsednik Programskega sveta (PS) Novic Danilo Katz je v izjavi za medi-je še dodal, da so prizadevanja lastniških organizacij (NSKS in ZSO) za re-šitev časopisa »le delno privede do uspeha in je izhajanje zaenkrat zagotovljeno le za to leto«. Naraščajoče šte-vilo bralk in bralcev Novic in s tem v zvezi uspešno izvedena solidarnostna akcija pa da sta dokaza za priljubljenost, ki jo ni moč spregledati. Programski svet, ki svoje delo opravlja častno, je v izjavi za javnost, ki je že močno od-

mevala tudi v nemških medijih na Ko-roškem in po Avstriji, še posebej po-udaril, da si pričakuje, da bo v bodoče tudi Avstrija prispevala vsaj isti delež, kot ga prispeva Republika Slovenija. Ta da je svoj delež zaradi varčevalnih ukre-pov v zadnjih letih zmanjšala skoraj za polovico.

»60 let po podpisu državne po-godbe, v kateri se je Avstrija zavezala, da med drugim skrbi tudi za tisk v je-zikih manjšin, bi bil čas, da Avstrija iz-polni tudi to dolžnost. Vse ostalo bi bi-la sramota«, je poudaril Danilo Katz in pri tem izrazil prepričanje, »da so ar-hitekti Avstrijske državne pogodbe (ADP) dobro vedeli, da manjšine lahko ostanejo atraktivne samo, če svojim članicam in članom lahko nudijo vse to, kar nudi večinski narod«.

V primeru, da do marca prihodnjega leta ne bo prišlo do konkretnih rezultatov in strukturnih sprememb, si Programski svet Novic pridržuje pravi-co, da ukine svoje delovanje, saj pod-danimi pogoji ne vidi nobene možno-sti trajnega razvijanja kakovosti, je še napisano v izjavi za javnost.

Ivan Lukanc

Predstavitev dvojezičnih zbirk Hajkujev Josipa Ostija

KOPER – Jutri bodo ob 18. uri v antikvariatu Libris v Kopru predstavili dve novi dvojezični zbirki haikujev letosnjega dobitnika Plakete Srečka Kosovela Josipa Ostija iz Tomaja. To sta zbirki, ki sta izšli letos v prevodu Jolke Milič, in si-cer: Sence kresnic/Ombredilucciole, ki je izšla pri založbi Pivec v Mariboru, in Na nikogaršnji zemlji/Nellaterradinessuno, izšla pri Multimedia Edizione, Salerno. A vtorjem se bosta pogovarjala pesnik in pisatelj Marko Kravos ter prof. dr. Vesna Mikolič. Z branjem italijanskih prevodov bo na večeru sodeloval tudi pred-sednik Skupnosti Italijanov Santorio Koper Mario Steffé. Prireditve, ki jo je finančno podpira Javna agencija za knjige, organizirajo Knjigarna Libris, In-stitut za jezikoslovne študije UP ZRS in Skupnost Italijanov Santorio Santorio.

Olga Knez

JEZIK NA OBROJU

V časopisih se pri nas znajde-jjo tudi popolnoma neverjetne trdi-te, včasih celo nemogoče. Naši Šumovci pišejo včasih v lepi sloven-ščini, včasih pa se jim njihov pri-spevek ponesreči in v njem kar mrgoli vrsta čudnih zvez. Zanimiv je bil njihov komentar ob koncu sveto-vne razstave Expo 2015 v Milanu.

Ni mi jasno, zakaj pišejo Šumovci svoje ime z veliko začetnico. Če so se zgledovali po šumu ali glago-lu šumeti, bi postali šumevci, po šu-moti, ki pomeni pritajeno šumenje, (kar je bolj podobno šepetu in še-petanju), pa šumotci, šumotovci ali šumotanjeni. Omenila sem le nekaj možnih imen, ki nam jih ponuja šum s svojimi izpeljankami. Z veliko začetnico pisani Šumovci pa zvenijo bolj uradno anagrafsko.

V članku »Tudi tega je enkrat konec« so za bralce sestavili (ne)preveč re-sni seznam vsega, kar jim je vzbudilo pozornost. Moja pozornost pa je ta-koj vzbudil "(ne)resni" seznam, na-mesto pravilno (ne)resen program. Določna oblika pridevnika resen je tukaj popolnoma neutemeljena. Lahko pa bi na koncu članka kot po-jasnilo napisali: »Ta (ne)resni seznam je nastal ...«, kjer bi zaimek ta upra-vičeval določno obliko.

Pri posameznih pozornost vzbujajočih posebnostih sem se ne-hote spraševala, na kaj naj bom po-zorna, na tisto, kar je pritegnilo Šumovce ali slaba slovenščina? Prav gotovo je "posebnost" preko 20 milijonov obiskovalcev. Nič manjše pa ni naše začudenje, ko preberemo ko-mentar, da je bil cilj, ki so si ga po-stavili organizatorji krepko dosežen. Če cilj dosežemo, je dosežen, ne bolj ne manj, lahko je kvečemu skoraj dosežen. Če pa gre kaj preko določene stopnje, govorimo o presežku. Cilj je bil torej krepko presežen.

Kakšno zvezo ima oklepnička Potemkin (NE oklopnička Potomkin) z dolgimi čakalnimi dobami, ne ra-zumem, čeprav se zdi prispodoba Šumovcem posrečena. Jaz bi se spo-taknila »ob dolge čakalne dobe«, ki niso nekaj naključnega. Vsi vemo zanje, nastajajo povsod, kjer so uradi, bolnišnice, sodstvo preobremenjeni in moramo čakati, da pri-demo na vrsto. Oklepnička Potemkin je naslov znamenitega ruskega filma režiserja S. Eisensteina (iz l. 1929), ko še niso poznali čakalnih dob. Po-tomkin ruski vojskovodja in državnik (1739 - 1791), pa je znan po Po-tomkinovih vaseh, ki so prispo-doba za slepilo, vizualno prevaro, ne-

kaj navideznega, nerescičnega. Ta pomen so njegove vasi dobine po ku-lisah, ki jih je tako pripovedujejo, dal postaviti na Krimu, da bi carici Kata-rini II prikazal navidezno blagostanje tistih krajev.

Tudi v poročanje o visokih ce-nah hrane na Expoju se je vrinila ve-liká napaka, ki je pri nas zelo po-gosta. Zapisano je, da so brezplačne pokušnje pogrešali predvsem tisti, ki so si nabavili listek brez katerega koli popusta. Vstopnica ne mo-re biti brez katerega koli popusta, ampak brez kakršnega koli popusta ali (samo) brez popusta, kar že vključuje kakršenkoli popust. Pri-nas so zelo redki tisti, ki znajo pra-vilno prevesti qualsiasi in qualunque v slovenščino, tudi Šumovci ne-spadajo medne.

Omenila sem le nekaj težjih spo-drsljajev med veliko drugimi, posebno v intervjuju bi jih težko prešeli.

Leja Rehar Sancin

Zamenjava na klopi 1

GENOVA - Vodstvo nogometnega prvoligaša Sampdorija je odustalo trenerja Walterja Zenga, njegovo mesto pa bo prevzel nekdanji trener Fiorentine Vincenzo Montella. Zenga je vodstvo kluba razjezik z nedovoljenim odhodom na počitnice v ponedeljek, potem ko je ekipa v nedeljo vknjižila domači poraz in s tem padla na 10. mesto prvenstvene lestevke. Nekdanji italijanski reprezentančni vratar Zenga je bil v ospredju zanimanja medijev že od nedelje: predsednika Massima Ferrera je razjezik zaradi samovoljne in nenapovedane odsotnosti.

Zamenjava na klopi 2

PALERMO - Predsednik Palerma Furlan Maurizio Zamparini si je privoščil 44. zamenjavo trenerja v svoji predsedniški karieri. Tokrat je padel Giuseppe Iachini, ki je na klopi Palerma vztrajal rekordni dve leti. Palermo je sicer v nedeljo premagal Chievo, kar pa očitno ni bilo dovolj. Na klopi Palerma ga bo po 12 krogih zamenjal Davide Ballardini, ki je včeraj podpisal pogodbo do 30. junija 2016. Ballardini, doma iz Ravenne, je pred tem vodil Lazio, Genoo in Bologno.

ATLETIKA - Po poročilu neodvisne komisije Svetovne protidopinške agencije (Wada)

V Rusiji ogorčeni

NOGOMET - EP »V Lvovu moramo zadeti gol«

BRDO PRI KRAJNU - Slovenski nogometni reprezentanti so včeraj opravili prvi resni trening v sklopu priprav na tekmi dodatnih kvalifikacij za Euro 2016 proti Ukrajini. Na Brdu pri Kranju je imel selektor Srečko Katanec na voljo vse igralce z izjemo Samirja Handanovića in Andreja Kirma. Oba bosta v prihodnjih dneh spet v pogonu. V njem pa je že bil branilec Branko Ilić, ki se je konec tedna vesel ubranitve naslova kazahstanskega prvaka z Astano. Zdaj pa je misli že preusmeril v dvoboj z Ukrajino, prva tekma bo v soboto v Lvovu (ob 18. uri), povratna pa tri dni pozneje v Mariboru (20.45).

»Malo že narašča napetost. Danes smo se zbrali na prvem treningu. In to z enim ciljem - iti v Lvov odigrat čim bolje. Seveda bomo vse naredili, da ne dobimo zadetka in da ga na drugi strani damo. Tekma zagotovo ne bo lahka. Ukrajina ima zelo dobro reprezentanco in posameznike. Toda to imamo tudi mi. Biti moramo pravi, kolektivni, to nas je v preteklosti že pripeljalo na velika tekmovanja. Če bomo igrali tako, kot smo, potem se lahko nadejamo pozitivnega rezultata,« je uvodoma povedal Ilić, ki v svoji pestri karieri resda ni igral v Ukrajini, nosil je drese Olimpije, Domžal, Betisa, Moskve, Lokomotive iz Moskve, Anorthosisa, Hapoela Tel Aviv, Partizana in Astane, a mu klub temu Ukrajinci niso neznanka.

»Poznamo igralce. Resda samo dva igrata v tujini (Jevgen Konočanka v Sevilli in Anatolij Timoščuk v kazahstanskem Kairatu), toda drugi nogometari večinoma igrajo v najboljših domačih klubih, kot sta kijevski Dinamo in Šahtar Donjeck. Njihove slabosti bomo skušali unovčiti in to kronati z zadetkom. Ta zadetek v gosteh pa vemo, koliko pomeni,« pravi Ilić.

Ukrajina je petkrat igrala v dodatnih kvalifikacijah. Toda za razliko od slovenske vrste, ki se je od štirih poskusov trikrat prebila na veliko tekmovanje, ukrajinska v dodatnih kvalifikacijah ostaja brez uspeha. Je to takšna prednost za Ilića in soigralce? »Mogoče, toda to je bolj njenih težava. Glede na to, da smo Ukraineri že premagali in da imamo z njimi pozitivno razmerje na medsebojnih tekmacah, bomo naredili vse, da jim ne uspe priti skozi dodatne kvalifikacije niti v šestem poskusu,« je odločen branilec Slovenije.

Nogometna do petkovega odhoda v Lvov čakata še dva dopoldanska treninga v novem nacionalnem nogometnem centru na Gorenjskem.

ŽENEVA - V Rusiji so z zanikanjem in ogorčenjem sprejeli obtožbe iz neodvisne komisije, ki jo je decembra ustanovila Svetovna protidopinška agencija (Wada), o sistematični uporabi prepovedanih poživil v ruski atletiki. Novi predsednik Mednarodne atletske zveze Sebastian Coe je ruski zvezzi za obrazložitev obtožb namenil čas do konca tedna. Tričlanska komisija pri Wadi je zaradi vseh šokantnih ugotovitev svetovno krovno atletsko organizacijo IAAF pozvala, naj rusko atletsko zvezo ARAF in s tem rusko atletiko začasno izključi iz mednarodnega športa, dokler se ne očisti in ne bo pripravljena devovati po pravilih, kar bi pomenilo, da bi atleti v letu 2016 ostali tudi brez nastopa na poletnih olimpijskih igrah v Rio de Janeiru in evropskem prvenstvu v atleti v Amsterdamu.

»Investirali smo velikanske vsote v izgradnjo laboratorija, upoštevali smo vsa priporečila, vsako leto Wadi plačujejo milijon ameriških dolarjev ...«

ne razumem, kaj še moramo narediti, da bodo končno lahko rekli, da se ravnamo po pravilih, «je v odzivu na šokantan razkritija za rusko državno televizijo dejal ruski minister za šport Mutko.

»V tem poročilu nismo našli ničesar novega, seveda ga bomo temeljito proučili in sprejeli odločitve na podlagi tistih priporočil, ki bodo podprtje z dokazi,« je še dejal Mutko. Po Mutkovem mnenju suspenz oziroma osamitev Rusije ne bo odpravila problematike dopinga, ker gre po njegovem mnenju za svetovni problem. Mutko je prav tako prepričan, da Wadi nima pristojnosti suspendirati ruske atletske federacije. Vršilec dolžnosti predsednika ruske zveze Vadim Zelenčenok je za RIA Novosti dejal, da bodo zahtevali podaljšanje roka za odgovor na obtožbe iz poročila. Pravni zastopnik atletske zveze Artem Pacev pa je prepričan, da gre pri obtožbah Wadine komisije za »političen ukaz«, kajti po njegovem mnenju nimajo prav nobenih dokazov, s katerimi bi podkrepili trditve. »Če bi imeli utemeljeni sum za suspenz zveze, bi naš zvezzo že suspendirali,« je še dejal Pacev.

Wada je preiskavo sprožila na podlagi dokumentarca nemške televizije ARD

o sistematičnim goljufanjem s prepovedanimi poživili in urinskimi ter krvnimi vzorci. Komisija svetovne protidopinške organizacije trdi, da so za odkrivanje pozitivnih vzorcev oziroma testiranje sumljivih ter njihovo prirejanje uporabljali vzporeden laboratorijski obrobek Moskve, medtem ko so v uradnem laboratoriju z mednarodno licenco v središču mesta po ukazu direktorja laboratorija Grigorija Rodčenkova uničili skoraj 1417 vzorcev, ki bi v preiskavi služili kot dokaz. Neposredna na-

vodila za manipuliranje z vzorci naj bi prihajala neposredno iz Kremlja, z vrha ruske športne politične hierarhije.

»Še huje je, kot smo pričakovali, kaže da gre za ostanek v Rusiji še vedno zakoreninjenega starega sovjetskega sistema,« je v Ženevi ob predstavitvi 323 strani dolgega poročila dejal vodja komisije Dick Pound, ki je prepričan, da je sistematična uporaba dopinga potekala z vednostjo države, čeprav za slednje niso našli trdnih dokazov. (STA)

NOGOMET - Triestina (D-liga) v vse večjih težavah

»Dialog s predsednikom Pontrellijem ni več mogoč«

»Dialog s sedanjim predsednikom Triestine Pontrellijem ni več mogoč!«

To je spoznanje, do katerega so prišli tržaški župan Roberto Cosolini in načelniki skoraj vseh svetniških skupin v tržaškem občinskem svetu in so ga medijem posredovali na včerajšnji tiskovni konferenci.

»Ne vem, ali smo pred tragedijo, ali farso,« je dejal tržaški župan. »Igralci zapuščajo klub, trener ne odide na gostovanje, predsednik sedi na klopi in vodi ekipo. Stvar bi lahko zvenela smešna, žal pa smo pred pravo športno tragedijo kluba z bogato zgodovino. Politika se ne sme in more vmešati v zadeve, ki jih mora presojati športno, upravno ali celo kazensko sodstvo. Ne kaj pa je jasno, kredibilnost sedanje uprave je na nuli. Ravnato tako zaupanje do predsednika Pontrellija. Zahtevamo njegov takojšen umik. Obenem naj Triestino prepusti možnim kupcem, ne da bi pri tem zase zahteval niti evra. Naj se na stežaj odpre vratata vsem možnim interesentom, ki bi želeli klub rešiti pred novim stečajnim postopkom. Interesenti si končno le lahko na sodišču ogledajo ekonomsko stanje kluba in si torej razčistijo pojme o naložbi, ki je potrebna za prevzem Triestine.«

Dolg tržaškega nogometnega kluba do tržaške občine v tem trenutku sicer ni

pretiran. Lani jeseni je znašal okrog 80.000 evrov. Klub temu, tudi pod pritiskom na viračev, se je uprava odločila, da z društvo sklene zelo ugodno devetletno konvencijo, ki je med drugim predvidevala plačevanje na obroke (v višini 705 evrov mesečno za skupno 107 obrokov) starega dolga.

Pontrelli je delno že izplačal (gre za okrog 12.000 evrov, kar krije konvencijo vse do januarja) uporabo stadiona Nereo Rocco (igrišče in nekateri prostori pod tribunami, kjer je tudi sedež kluba), medtem ko se je v zadnjih mesecih zapletlo pri izplačevanju starega dolga, tako da se je zdaj nabral za okrog 5000 evrov dolga. Obenem je v konvenciji jasno zapisano, da bi moral klub predstaviti poročstvo, ki so ga občinski uradi od Triestine večkrat zmanah tehtavili. Do enostranske prekinitev konvencije s strani mestne uprave bi torej le lahko prišlo, a nato bi ekipa ostala brez domačega igrišča, kar bi lahko privedlo do izključitve ekipe iz prvenstva in dveh nevarnih posledic. V prvi vrsti bi bila v taki situaciji prodaja kluba zelo otežkočena, če ne celo onemogočena, drugič pa bi lahko sedanja uprava kluba tožila občino zaradi nedoproporčnosti med zadolžitvijo in kaznijo.

Ravnato zato je župan Cosolini napovedal naslednje korake mestne uprave, ki

»Smešno in žalostno«

RIM - Po zadnjih nedeljskih dirki v motociklističnem razredu motoGP se je oglasil tudi Andrea Ianonne (Ducati). »Naš šport je zaredel v slabe vode. Nedeljska dirka je bila prav smešna in žalostna. Marquez ni niti enkrat poskusil prehiteti Lorenza,« je bil ogorčen Ianonne, ki je še dodal: »Škoda, da nismo videli prave dirke, na katere bi lahko Valentino Rossi enakovredno konkuriral z Lorenzo.«

Triestina danes v Sacileju, tržiški Ufm doma z Bellunom

Danes bo na sporednu 13. krog nogometne D-lige. Tržiški Ufm bo na domaćem igrišču v Tržiču ob 14.30 gostil Belluno. Triestino čaka v gosteh deželni derbi proti Sacilejcu, ki je prav tako v težavah. Vodilna Venezia bo igrala pričakovani derbi proti Mestram.

Predsednik Triestine Marco Pontrelli

ne bodo radikalni: »Najprej bomo počakali do 30. novembra, ko se bo moralno sodišče izreči o konkordatu med Triestino in nekaterimi upriki. Če bo po tem dnevu Triestina še živa in še brez novega gospodarja oziroma resnega sogovornika, potem bomo uradom jasno povedali, da je politična volja prekiniti pogodbo. Le s priponbo, da se društvo zagotovi igranje domačih tekem na Roccu, a brez nobenih ugodnosti. Triestina bo pač plačala nadavno tarifo za uporabo stadiona.«

Medtem gre le za vprašanje časa, kdaj bodo ekipi odvzeli nekaj točk na lestvici, saj klub ni izplačal nekdanjega trenerja Costantinija (in njegovega pomočnika Miloša Tula). Farsa torej dobiva novo razsežnost. (I.F.)

KOŠARKA - Jadranov playmaker po poškodbi križnih vezi

Daniel Batich pod nož konec novembra v Milanu

Poškodba je morda najhujši trenutek v športnikovem življenju. Kdorkoli jo je doživel, točno ve, da, poleg fizičnih bolečin in rehabilitacije, je atletom najbolj težko spremljati soigralce in nasprotnike na igrišču, medtem ko so oni prisiljeni mirovati. S tovrstnimi občutki se v tem obdobju sooča **Daniel Batich**, eden izmed stebrov Jadranove združene ekipe, ki si je pred desetimi dnevi na tekmi proti Spilimbergu raztrgal kolenske križne vezi. Daniel pa je takoj odreagiral. Na Općinah v nedeljo je bil tudi s klopi prava dodana vrednost Jadranu, saj je neprestano spodbujal svoje soigralce, marsikom pa je med minutami odmora nudil več dobrih nasvetov. Sedaj pa bo za Daniela pomembna predvsem sreda, 25. novembra, ko bo v Milanu moral pod nož. Operiral ga bo kirurg Alessandro Lelli, eden izmed največjih strokovnjakov na tem področju v Italiji.

Daniel Batich, kirurga ste spoznali v ponedeljek, kako bo sedaj potekalo vaše okrevarjanje?

Res je, v ponedeljek sem bil na pregledu v Bolonji, zdravnik Lelli pa me je pozitivno presenetil. Sploh ni prebral diagnoze, le potipal je koleno in točno ugotovil, za kaj gre. Predlagal mi je dva datumata za operacijo, in sicer 17. december ali 25. november, izbral pa sem seveda zgodnejši termin.

Kako se trenutno počutite?

Sprva mi je bilo zelo težko, saj je ta v bistvu moja prva poškodba in je tudi zelo huda. V nekaj dneh sem se s tem sprizajnil, se-

daj pa ciljam na to, da se na najboljši način vrnem na igrišče. Čim prej želim začeti rehabilitacijo, čeprav vem, da me čaka veliko dela. Zdravnik mi je napovedal, da bo to obdobje dolgo od 6 do 9 mesecev, vem pa, da bom lahko računal na kondičjskega trenerja Tiziana Vidonija, pri nas pa imamo tudi nekaj zelo pripravljenih fizioterapeutov oz. fizioterapevtov.

Na nedeljski tekmi smo opazili, da vas ekipa potrebuje tudi na klopi ...

Zelo rad imam prav vse soigralce, tako da jih zagotovo ne bom zapustil. Spremljal jih bom dvakrat tedensko na treningih in seveda tudi na tekmi. Seveda ni lahko, saj se je moja sezona zaključila že po dveh mesicih, nisem pa oseba, ki bi se umaknila.

Kako pa bi ocenili nastop vaših soigralcev proti Arzignanu?

V prvem polčasu jih sploh nisem prepoznal. V drugem delu srečanja pa je prišel na površje naš borbeni duh in smo tekmo zmagali. Sedaj se bodo morali soigralci privabiti na nove rotacije, saj bo moral vsak pripraviti še nekaj več. Verjamem pa, da se bodo vsi maksimalno potrudili.

Ali morda veste, koga bo ekipa na jela, da vas nadomesti na igrišču?

Vem, da bo ekipa poiskala neko notranjo rešitev. Ne bomo iskali kakega »tujega« igralca, a bomo črpali iz naših mladinskih ekip. Vsekakor potrebujemo igralca, ki je želen del in je pripravljen trenirati štirikrat ali tudi petkrat tedensko. Mladi igralci imajo veliko možnosti, da se pri nas izkažejo, kot pričajo predstave Daneua in Cettola. Potrebujemo garače, ne pa igralcev, ki jim je igranje košarke vsiljeno. Verjeti morajo v projekt Jadran.

Ali se boste sedaj posvetili očetovstvu?

Seveda, to je poglavito. Ne bom pa pozabil na pivo po treningu (smeh).

Albert Vencina

Jadranov košarkar Daniel Batich je bil v soboto že v telovadnici pri Briščikih. Naš fotograf Damjan Balbi ga je ujem v svoj objektiv na D-ligaškem derbiju med Kontovelom in Sokolom

FOTODAMJ@N

ALPSKO SMUČANJE Proga ji ni bila pisana na kožo

Alpska smučarka Katrin Don (SK Brdina), ki tekmuje z deželno reprezentanco FJK, je včeraj nastopila še na drugem veleslalomu v novi sezoni na mednarodni tekmi FIS. »V ponedeljek sem se uvrstila na slabo 78. mesto. Tudi danes (včeraj op. av.) mi ni šlo najbolje,« je dejala 17-letna dijakinja družboslovnega liceja Antonia Martina Slom-

ška Katrin Don, ki je še dodala: »Proga v kraju Salden am Ortler oziroma Soldi na Južnem Tirolskem mi ni ravno pisana na kožo, saj ni hitra in strma. Nalela sem na precejšnje težave, čeprav so bile razmere dobre.« Včerajšnji veleslalom je klub temu končala na 53. mestu (+7,43). Zmagala je Benedetta De Martino (čas 2:16,49). V kategoriji mlajših mladink se je uvrstila na 27. mesto. Najboljša je bila Slovenka Mišel Morovt (1999). Donovo čaka zdaj krajši počitek. Tekmovala bo konec meseca na dveh slalomih v kraju Plöckenpass (Monte Croce Carnico) v naši deželi.

Mladinci Vesne niso prepričali

Virtus Corno - Vesna 3:1 (2:0)

Strelec za Vesno: Sammartini.

Vesna: Bombardieri, Gleria Sossi (Pietrobelli), Muccio Crasso, Žerjal, Purič (Paolucci), Renar, Antonič (Grilanc), Favento, Sammartini, Poiani, Čuk (Maggiore). Trener: Toffoli.

Nogometni Vesni so v ponedeljek zvečer v prvi poluri srečanja v Korenu utrpel dva zadetka. Tretji je padel v drugem polčasu. Sammartini je takoj znižal zaostanek v začetku drugega polčasa. Muccio Crasso pa je kmalu za tem zadel še prečko. Toffolijevi fantje v nadaljevanju srečanja niso uspeli znižati zaostanka.

Mladinska odbojka: under 19 Olympie kot valjar

Under 19 moški

Olympia - Volley Club 3:0 (25:10, 25:12, 25:17) Olympia: Bensa (L2), Cotič, Franzot, Hlede, Komjanc, Lupoli, Manfreda, Margarito (L1), M. Pahor, Princi, Russian, Wäschl; trener: Battisti.

Olympii je bil tudi tokratni nasprotnik nedorasel. V manj kot uri igranja so se domačini lahko veselili zmage in začasnega prvega mesta na lestvici. Od drugega seta naprej je Olympia igrala tudi z mlajšimi igralci, ki spadajo še v kategorijo U17, kar pa ni vplivalo na sam potek enosmerne tekme.

Ausa Pav - Sloga Tabor 3:2 (25:17, 21:25, 24:26, 25:22, 19:17)

Sloga Tabor: De Luisa (L), Jerič 6, Katalan 15, Laudani 10, Pagliaro 3, Prete 3, Umek 35, Vattovaz 1; trener: Peterlin.

Sloga Tabor je v petek odigrala tehnično zelo dovršeno tekmo. Močni nasprotniki so imeli zelo učinkovit udarec ter dobro obrambo, kar je bilo odločilno v kočljivih treh tekme. Po izenačenju 1:1 v setih se je v tretjem bila prava bitka za vsako žogo, na koncu pa so bili le uspešnejši Slogaši. Odločilni niz je bil tudi zelo izenačen, gostje pa niso znali izkoristiti zaključnih žog. Lepo, a napeto tekmo je žal skvarila domača publika, ki je med in po tekmi po nepotrebnem žalila in zmerjala igralce Slogi Tabor. (stc)

Vrstni red: Olympia 9, Ausa Pav 8, Sloga Tabor 7, Futura 6, Mortegliano in Prata 3, Est Volley, Aurora Volley in Volley Club 0.

Under 17 moški

Olympia - Futura Cordenons 3:0 (25:19, 25:21, 25:19)

Olympia: Bensa 2, Cotič 6, Hlede 5, Pahor 20, Pelis 5, Princi 4, Korbi (L); Cavallaro, Faganel; trener: Battisti.

Under 14 ženske

Na Tržaškem

Breg - Coselli 0:3 (13:25, 20:25, 16:25)

Breg: Bandi, Biagi, Cova, Lovriha, Maurel, Meton, L. in T. Olenik, Racman, Salvi, Raptoc; trener: Drassich.

Proti močnemu Coselliu je Breg igral zelo dobro. Klub zelo učinkovitemu servisu in napadu nasprotinic domačinke niso popustile. Po svojih najboljših močeh so kljubovali gostjam, kar je prišlo največ do izraza v drugem setu, ko so nekaj časa celo vodile do izenačenosti pri 20. točki.

Sloga Dvigala Barich - Altura 3:1 (25:10, 22:25, 25:18, 25:16)

Sloga Dvigala Barich: A. in Ž. Furlan Gruden, Hrovatin, Svab, Starich, Vattovaz; trener: A. Peterlin.

Močno okrnjena Sloga je prvi set zmagala z veliko lahkoto. V drugem pa je bilo pri domačinkah preveč napak. V nadaljevanju so se gostiteljice ponovno zbrali in z učinkovito igro osvojile poln izkupiček. Pohvalo zaslubi najmlajša igralka 11-letna Mila Vattovaz, ki je prikazala zelo zrelo igro.

Sokol - Oma Junior 2:3 (19:25, 17:25, 25:11, 25:15, 10:15)

Eurovolleyschool - Kontovel 0:3 (18:25, 15:25, 21:25)

Kontovelke so osvojile prve tri prvenstvene točke. Tokrat so zaigrale bolj učinkovito: zelo uspešne so bile predvsem na servisu, s katerim so nasprotnice večkrat spravile v težave. Trener Berlot je na igrišču zvrstil vse svoje igralke, ki so vse dobro opravile svojo nalogo. (stc)

**Za
društvo(m)**

**CLAUDIO CADEZ
Švica, kolo,
nesreča,
Timava in kino**

Claudio Cadez se je ŠZ Mladost iz Doberdoba približal pred tremi leti. »Doberdobski klub je bil pred tem, da propade. Nekega dne me je poklical odbornik Ezio Bressan in skupaj z nogometarem Matejem Ferletičem sva prisločila na pomoč. Matej je zbral skupaj ekipo, jaz pa sem skrbel za druge stvari. V klubu sem športni vodja,« se svojega prihoda v Doberdob spominja Cadez (letnik 1966), ki je po poklicu bančni uslužbenec v Ronkah. »Takrat smo bili v 3. AL. Že v prvi sezoni smo napredovali v višjo ligo. Letos pa smo napredovali še v 1. AL. S fanti smo zelo zadovoljni. V glavnem igramo z domačimi slovenskimi igralci. To nam je v veliko čast in nam daje začenjanje. Veseli smo tudi, ker se ob nedeljah ob robu igrišča znova zbirajo precej ljudi. Nogometni igrišče je postalova nek družabni kraj. Še posebno odkar smo zgradili hiško oziroma nov sedež, kjer se zbiramo starci in mladi. Sedež smo zgradili s pomočjo denarja evropske skupnosti. Ni bilo lažko. Potrebno je bilo veliko parirjev. Na koncu pa nam je uspelo,« je dejal Cadez, ki je bil tudi sam nekoč nogometar. »Sicer samo do starostnih kategorij začetnikov. Nato sem se odločil za kolesarstvo. Tekmoval sem s klubom Pedale Ronchese. Osvojil sem tudi nekaj dirk,« se spominja Claudio, ki se je rodil v Švicari in se je domov vrnil šele pri tem letu starosti. »Starša sta se v Švicico preselila zaradi službe. Od otroštva mi je ostal nemški jezik, ki ga govorim še tekoče,« je dejal Claudio, ki je bil še do pred kratkim zelo aktiven tudi v vaškem življenju Medjejavski. »Skupaj z Igorjem Tomasetigom in drugimi vaščani smo ustavili SKD Timava in poleti smo organizirali malonogometne turnirje. Pa tudi prireditev Vorjave mošta, ki je pre rasla v res solidno manifestacijo. Dejaven sem bil tudi v pustnem odobru. Oskar pa sem pri Mladosti, nimam časa, da bi se ukvarjal še z drugimi stvarmi. Zdaj tudi živim v Ronkah.« Claudio sede na kolo le pred redkom: »Leta 1983 me je doletela huda nesreča. Še dobro, da so mi rešili nogo. Rehabilitacija je trajala kar nekaj let.« Društvo posveča okrog 20 ur tedensko. »Ob nedeljah, ko igramo doma, pridem na igrišče ob 12.30 in se odpravim proti domu šele po 20.00.« Pri Mladosti igrata njegova sina Alan in Erik. Doberdobsko društvo vsako leto organizira tudi pohode v spomin na prvo svetovno vojno in božični sejem. Claudio v prostem času rad obiše kino in posluša glasbo.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 16.40
Dolžina dneva 9.42

LUNINE MENE
Luna vzide ob 6.22 in zatone ob 16.52

NA DANŠNJI DAN 1977 – Nenavadno, marsikje rekordno topel novembarski dan v višji legah. Na Miklavškem hribu nad Celjem se je ogrelo do 23,1 °C, na Planini pod Mirno goro so izmerili 21,9 °C, v Kleniku pri Vačah 21,0 °C, v Babnem Polju 20,0 °C, v Postojni 19,8 °C.

Brez Williamsa ni Aladina

LOS ANGELES - Četrtega nadaljevanja animiranega filma o Aladinu iz Disneyeve franšize ne bo, saj je pokojni Robin Williams v svoji poslednji volji prepovedal uporabo svojega glasu, ki ga je posodil duhu Genieu. Williams je v oporoki zapisal, da producenti 25 let po njegovi smrti ne smejo uporabiti njegovega imena oziroma posnetkov njegovega govora. Pri Disneyju razmišljajo, da bi morda za glas Geniea, po katerem naj bi se imenoval nov film o Aladinu, prosili drugega igralca, vendar se jim to zdi pregrešna ideja. Obenem je bil celoten koncept Aladina zgrajen okrog lani preminulega igralca, piše britanski časnik The Independent. Williams naj bi po zadnjih trditvah vdove Susan Schneider umrl zaradi posebne oblike demence.

KITAJSKA - Dovoljenje partije za drugega otroka

Tri milijone na leto več

A se oblasti sprašujejo, koliko žensk se bo resnično odločilo za še enega potomca

PEKING - Sprememba kitajske družinske politike, v skladu s katero bodo pari lahko imeli po dva otroka in ne več le enega, bo prinesla okoli tri milijone več otrok na leto, ocenjujejo v Pekingu. Na ta način bi do leta 2050 povečali delovno silo za 30 milijonov ljudi. Zaradi kitajske politike enega otroka, ki so jo včasih izvajali tudi na zelo krut način, se je kitajsko prebivalstvo povečevalo počasneje, a so se po drugi strani v današnji Kitajski z 1,37 milijarde ljudi začeli kazati tudi problemi starajočega prebivalstva. Poleg tega država pesti velika neenakost spolov, delovna sila pa se krči.

Kitajska partija se je zato konec oktobra po štiridnevnom plenumu, na katerem je odločala o novem petletnem načrtu za usmeritev drugega največjega gospodarstva na svetu,

odločila tudi za spremembo družinske politike, tako da bodo lahko imeli poslej vsi pari dva otroka.

Nova politika bo omogočila približno 90 milijonom ženskam, da imajo še enega otroka. Vendar pa jih je polovica starih med 40 in 49 let, zaradi česar se jih bo verjetno zelo malo odločilo za še enega potomca, več pa jih najbrž tudi ne bo moglo zanosisi, je v Pekingu povedal namestnik ministra za nacionalno zdravje in načrtovanje družine Wang Peian.

Tudi pred zadnjo spremembou je približno 50 milijonov žensk že imelo pravico do drugega otroka pod določenimi pogoji - tiste na ruralnih območjih, ki so imele deklenco kot prvega otroka; ženske v parih, kjer sta bila oba edina otroka; in ženske v parih etničnih manjšin. Vendar pa je to

možnost izkoristilo le malo žensk.

Klub temu po Wangovih besedah v Pekingu menijo, da se bo število rojstev na Kitajskem v prihodnjih petih letih letno povečalo za približno tri milijone na leto. V letu 2014 so sicer v državi zabeležili 17 milijonov rojstev.

DŽAKARTA - Indonezijski zapor, v katerem bodo zaprti vodje mamilarskih združb, bodo varovali lačni krokodili, saj se odločile tamkajšnje oblasti. »Po predlogu gospoda Budija Wasesa bo zapor stal na osamljenem otoku, varovali pa ga bodo krokodili,« je besedil direktor agencije za boj proti drogom povzel tiskovni predstavnik Slamet Pribadi. Na ta način bi vodje mamilarski združili od obsojenih preprodajalcev in uporabnikov drog. Waseso je po besedah tiskovnega predstavnika že obiskal tri province in iskal najbolj krvolocene krokodile, s čimer je želel pokazati, da gre za resen načrt. »Če krokodil ubije človeka, ne gre za kršenje človekovih pravic,« je očitke glede pravic zapornikov zavrnil Pribadi.

Letos so v Indoneziji zaradi kaznivih dejanj, povezanih z drogami, usmrtili 14 oseb. Po podatkih indonezijskega pravosodnega ministrstva je sicer na seznamu za usmrritev še 121 oseb, med katerimi jih je večina obsojenih zaradi trgovanja z drogami.

fotoutrip '15

70 let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uređništvi v Trstu in Gorici).

Branje Primorskega dnevnika na gradu Wawel v Krakowu